

TRADE NEWS

6 / 2020 / IX. ročník

Magazín Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR

SKANDINÁVIE: KRÁLOVSTVÍ INOVACÍ

UDRŽITELNÝ RŮST A NOVÉ
VZORCE CHOVÁNÍ

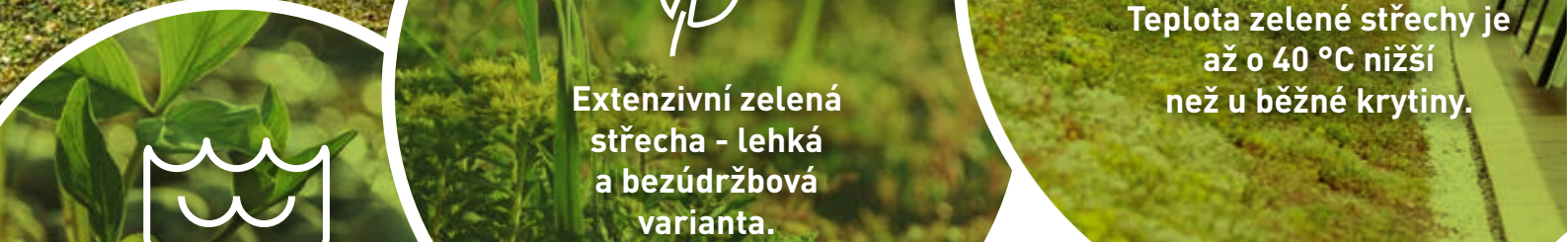

Czech
Republic
The Country
For The Future

ZELENÉ STŘECHY

V zimě hřejí, v létě chladí.
Ušetřete za energie a dejte
svému domu i jeho okolí
více vláhy.

Zelené střechy **chrání**
hydroizolaci a vytváří
zdravé vnitřní prostředí.

Extenzivní zelená
střecha - lehká
a bezúdržbová
varianta.

Teplota zelené střechy je
až o 40 °C nižší
než u běžné krytiny.

Intenzivní zelená střecha
dokáže zadržet
až 130 l/m².

Zjistěte více na
ZIVESTAVBY.CZ

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

zaměření předvánočního čísla časopisu TRADE NEWS vás symbolicky přeneše do zasněžených severovýchodních krajů. Země Skandinávie skýtají mnohem víc než jen polární záři. Švédsko, Norsko, Dánsko i Finsko jsou v byznysovém světě symboly pro konkurenceschopnou ekonomiku, inovace a nové technologie spojené s důrazem na vzdělání, udržitelnost, sociální soudržnost a vysokou životní úroveň.

Tyto státy jsou zároveň tradičními partnery České republiky s dlouhou a pestrou historií vzájemných vztahů. Vždyť například Dánové dodnes vzpomínají na svou nejoblíbenější královnu Dagmar – Markétu Přemyslovnu, dceru krále Přemysla Otakara I., která se provdala za dánského krále Valdemara II. V současné době jsme s Dánskem, Švédskem a Finskem součástí Evropské unie, s Norskem Evropského hospodářského prostoru, s Dánskem a Norskem členy NATO. Sdílíme stejné hodnoty svobody, demokracie a právního státu a máme společný zájem na volném pohybu zboží, služeb, osob a kapitálu. Dynamika vzájemného obchodu a investičních toků byla v posledních desetiletích bezprecedentní, severní firmy investovaly v České republice desítky milionů eur, vytvořily mnoho pracovních míst a napomáhají zvyšování konkurenceschopnosti naší ekonomiky.

S trochou nadsázky (i proto, že Finsko je zřízením republikou) lze říci, že všechny čtyři severní země jsou královstvími inovací. Skandinávie tím může být pro Česko nejen partnerem, ale i inspirací. Česká republika si ve své Inovační strategii dala za cíl zvýšit výdaje na vědu a výzkum do roku 2030 na 3% HDP, a dostat se tak mezi dvacet nejvyspělejších ekonomik světa. Švédsko, Dánsko i Finsko přitom již tento cíl plní nyní a díky investicím do nových technologií slaví globální úspěchy svých firem a jsou známé živelným startupovým prostředím. Ačkoli jsou tyto země počtem obyvatel blízké Česku, či dokonce menší, jejich příznivé inovační klima umožnilo vznik světoznámých firem, jako jsou Skype, Bluetooth, Tieto, Rockwool, Bang & Olufsen či Nokia. Vysoká míra konkurenceschopnosti spolu s kreativitou, inovacemi a mimořádně příznivými podmínkami pro podnikání vedou ke vzniku velkého množství start-upů. České firmy mají příležitost uspět v nových a čistých technologiích, ale i tradičnějších průmyslových odvětvích a investičních projektech.

Stejně jako my i Skandinávie se nyní potýká s negativními vlivy koronavirové pandemie. Tamní ekonomiky nezaznamenaly tak vysoký propad jako jiné, což souvisí pravděpodobně nejen s efektivní státní pomocí, ale i s funkčností

FOTO: ARCHIV MPO

sociálního státu. Avšak ani severní blahobyt nemusí být odolný vůči vlekým krizím. Věřím, že všichni dokážeme nepřiznivé důsledky pandemie překonat a naše obchodní a ekonomické vztahy dosáhnou brzy předpandemické úrovně.

Přeji vám tímto nejen inspirativní čtení, ale hlavně vánoční pohodu a hodně zdraví a energie do nového roku 2021.

ING. MARTINA TAUBEROVÁ,
NÁMĚSTKYNĚ MINISTRA PRO ŘÍZENÍ SEKCE EVROPSKÁ UNIE
A ZAHRANIČNÍ OBCHOD,
MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU ČR

TRADE NEWS

Magazín Asociace malých a středních podniků

a živnostníků ČR

www.amsp.cz

Vydavatel: ANTECOM

ANTECOM, s.r.o., Blatenská 2166/7, Praha 4 IČ: 2836 2926

Vydáno v Praze jako dvouměsíčník. MK ČR E 20842 / ISSN 1805-5397

Datum vydání: 17. 12. 2020 Náklad: 8200 výtisků

Magazín TRADE NEWS je zařazen do procesu pravidelného ověřování nákladů vybraných tiskovin Audit Bureau of Circulations (ABC ČR).

www.itradenews.cz www.tradenews.cz

Redakční rada: Eva Svobodová, MBA, členka představenstva a generální ředitelka AMSP ČR, Ing. Karel Dobeš, předseda představenstva AMSP ČR, vládní zmocněnec pro spolupráci s Evropskou GNSS agenturou GSA, jednatel společnosti DOFRA, Ing. Libor Musil, člen představenstva AMSP ČR, předseda představenstva LIKO-S Holding, Ing. Pavla Břečková, Ph.D., místopředsedkyně představenstva AMSP ČR a ředitelka společnosti AUDACIO
Šéfredaktorka: PhDr. Jana Jenšíková, jednatelka společnosti ANTECOM, která kromě magazínu TRADE NEWS vydává tituly AGE a TECH EDU
jeniskova@antecom.cz www.antecom.cz
TRADE NEWS – vítěz soutěže Zlatý středník v kategorii Nejlepší B2B časopis a noviny v ČR

12 Rozhovor / Podpora exportu
Tomáš Rousek: Švédové jsou v byznysu spolehliví partáci

15 Infografiky
Skandinávie: perspektivy, ekonomika, příležitosti, srovnání, trendy

28 Profiliga / ENVI-PUR
Lukáš Moniak: Skandinávie je spolehlivý a předvídatelný trh s velkou perspektivou

31 Zápisník
Zelená dohoda pro Evropu může být příležitostí pro transformaci našeho průmyslu

32 Do světa za obchodem / Švédsko
Švédsko směřuje k udržitelnému růstu a novým vzorcům chování

38 Do světa za obchodem / Norsko
Norsko: Silná a téměř stoprocentně energeticky soběstačná ekonomika

42 Trojrozhovor / Skandinávie a pracovní trh
Šťěstí Seveřanů v práci spočívá ve svobodě, respektu a téměř chybějící hierarchii, shoduje se Švéd, Finka a Nor

44 Tradice / Želetavská kamna
Želetavská kamna zahřejí na těle i na duši. Objevme znovu teplo rodinného krbu

46 Do světa za obchodem / Finsko
Finsko miluje vítězit. Republika mezi monarchiemi

50 Profiliga / Proma Reha
Proma Reha dodala lůžka i pro zaoceánskou loď

54 Do světa za obchodem / Dánsko
Dánsko: Země vyspělých technologií, velkorysého sociálního systému a nízké nezaměstnanosti

58 Profiliga / Envelope
Chytrá města jsou zelená

64 Rozhovor / Finance
Radka Turková: Korporátní bankovníctví je moje srdcovka. Musí být založeno na důvěře a partnerství

66 Environment / LIKO-S
Kolik stojí údržba živých staveb?

68 Rozhovor / Globální obchod a trendy
Jan Procházka: Globální obchod zažívá revoluci. Naše firmy ji zvládají

70 Aktuálně / Brexit
Konec volného pohybu zboží a služeb se blíží. Velká Británie definitivně opouští celní unii a vnitřní trh EU

74 Digitalizace / Evropská unie
Vaše Evropa. Informace o životě a podnikání v EU na jednom místě

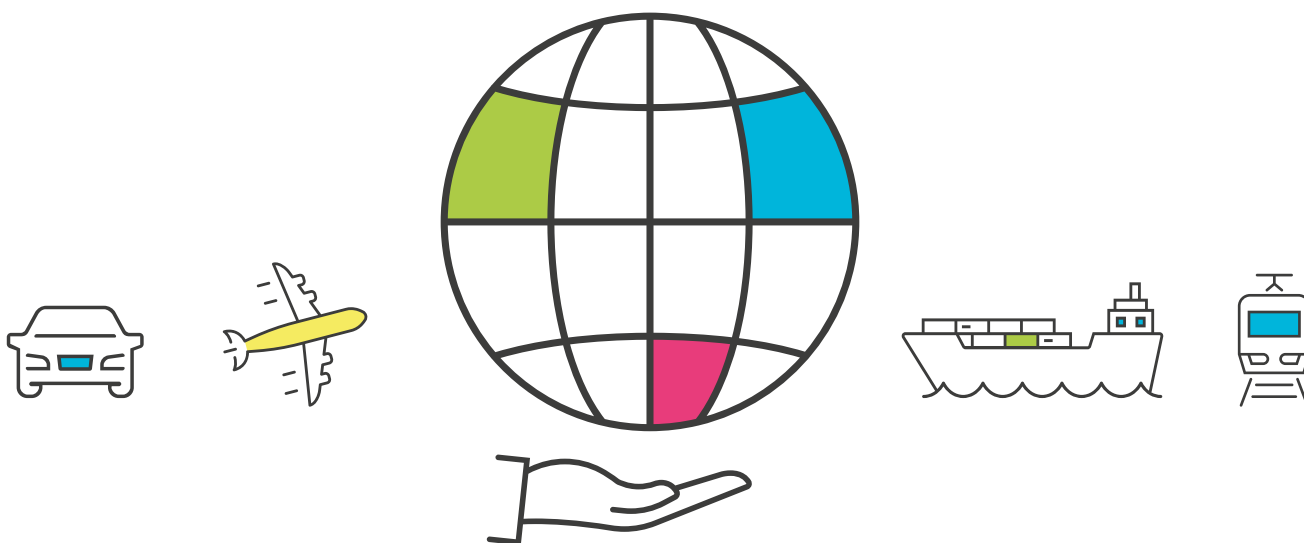

TRADE NEWS PARTNEREM

KLIKNI PRO EXPORT

Nová služba zkrátí vaši cestu do světa.

- klientský portál pro exportéry
  - méně administrativy
  - prověření bonity kupujícího
- zajištění platebních rizik v zahraničí
- snadnější financování pro Vaši firmu

www.egap.cz

FIREMNÍ ŠKODA BEZ STAROSTÍ TO PRAVÉ PRO VAŠE PODNIKÁNÍ!

ŠKODA
SIMPLY CLEVER

ŠKODA OCTAVIA AMBITION 2,0 TDI 85 kW

Akční nabídka platí

- › Pro fyzické osoby podnikatele a právnické osoby
- › Při odběru již od 2 vozů
- › S financováním na 24–60 měsíců bez akontace s možností vlastní konfigurace vozu
- › Včetně ŠKODA Pojištění, pneuservisu, servisu a údržby

7 777 Kč bez DPH / měsíc*

ŠKODA Financial Services

Úvěr. Leasing. Pojištění. Mobilita.

Vzorový příklad operativního leasingu na vůz ŠKODA OCTAVIA AMBITION 2,0 TDI 85 kW v ceně 599 900 Kč včetně DPH. Doba pronájmu 48 měsíců a nájezd 15 000 km ročně. Pravidelná měsíční splátka od 9 410,17 Kč včetně DPH (od 7 777 Kč bez DPH). Splátka obsahuje povinné a havarijní pojištění s 5% spoluúčastí (minimálně 5 000 Kč), pojištění obvodových skel, pojištění Asistent, službu servis a údržba a pneuservis. Tato indikativní nabídka není nabídkou ve smyslu § 1732 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, a jejím přijetím nevzniká mezi společností ŠkoFIN s.r.o. a druhou stranou závazkový vztah. Kombinovaná spotřeba paliva 3,5 l / 100 km. Kombinované emise CO₂ 91–93 g/km. Akční nabídka trvá do odvolání. Použité obrázky jsou pouze ilustrativní. *Uvedená cena je platná pouze s financováním od ŠKODA Financial Services. Více informací o nabídce zjistíte u vašeho dealera vozů ŠKODA nebo u svého regionálního manažera, jehož kontaktní údaje naleznete na vwfs.cz/fleet.

Vážení čtenáři,

blížíme se do závěru letošního covidového roku. Musím se přiznat, že jako každoročně jsme se těšili na naši největší akci v roce – Den podnikatelů ČR, který tradičně pořádáme v pražském hotelu Ambassador pro pětistovku našich milých hostů, především vás, podnikatelů. Měl se konat 3. listopadu, jak jsme avizovali v minulém čísle, ale nakonec jsme jej museli odvolat. Kvůli všem peripetiím spojeným s nouzovým stavem a omezením veškerých činností už to vypadalo, že tato akce bude pasé, ale nakonec jsme se zkrátka „heclí“, že to dáme i v online verzi.

Trochu se nám třásla kolena, ale jsme rádi, že jsme mohli veřejnosti představit i letos nejlepší rodinné firmy, začínající podnikatele a ženy podnikatelky. Udělili jsme rovněž zvláštní Cenu AMSP ČR za úspěšné a inspirativní překonání krizového období koronaviru. Gratuluji upřímně všem vítězům a přeji jim pevné zdraví a jen vše dobré do jejich další práce! ■

EVA SVOBODOVÁ,
ČLENKA PŘEDSTAVENSTVA
A GENERÁLNÍ ŘEDITELKA AMSP ČR

PODEVÁTÉ VYHLÁŠENY NEJLEPŠÍ RODINNÉ FIRMY ROKU

SOUTĚŽ EQUA BANK RODINNÁ FIRMA ROKU ORGANIZUJE JIŽ DEVÁTÝM ROKEM ASOCIACE MALÝCH A STŘEDNÍCH PODNIKŮ A ŽIVNOSTNÍKŮ ČR (AMSP ČR). V LETOŠNÍM ROČNÍKU SE DO SOUTĚŽNÍHO KLÁNÍ PŘIHLÁSILO CELKEM 48 RODINNÝCH FIREM. GENERÁLNÍM PARTNEREM SOUTĚŽE JE EQUA BANK, PARTNERY SPOLEČNOSTI DELOITTE, AMPER MARKET A SLAVIA POJIŠŤOVNA. TRADE NEWS JE OD ZAČÁTKU JEJÍM MEDIÁLNÍM PARTNEREM.

Tato soutěž hledá inspirativní příběhy rodinných firem, které úspěšně překonaly mnohá úskalí v podnikání, zakládají si na dobrém jménu, čestném jednání a tradici, kterou zamýšlejí zachovat prostřednictvím svých následníků i pro další generace. Rodinné firmy podnikají promyšleně, odpovědně, v dlouhodobém horizontu a také pomáhají v místě, kde působí. Je pro ně důležitá i podpora rodiny v podnikání či sdílení zkušeností.

Vítězové volení porotou jsou vyhlásováni ve dvou kategoriích: Malá firma (do 50 zaměstnanců s obrátem do 10 mil. eur) a Střední firma (do 250 zaměstnanců s obrátem do 50 mil. eur). Z každé kategorie porota vybírá pět nejlepších firem a z této TOP desítky volí široká veřejnost svého vítěze v Ceně veřejnosti.

Rodinné podnikání zažilo v letošním roce několik přelomových okamžiků, a to spuštění registrace rodinných podniků, mezi které se zaregistrovalo již více než 400 firem, ale také koronavirovou krizí, v níž se rodinné společnosti ukázaly jako opravdový tahoun. Částky, které chtějí zejména ony investovat, jsou příslibem oživení české ekonomiky.

Vítězové soutěže Equa bank Rodinná firma roku 2020 byli slavnostně oceněni v rámci tradiční nejvýznamnější akce AMSP ČR – Dne podnikatelů České republiky, který se letos uskutečnil mimořádně až 11. prosince v Praze, a to online formou z hybridního studia. ■

ZDROJ: AMSP ČR
FOTO: ARCHIV AMSP ČR A SHUTTERSTOCK

VÍTĚZOVÉ V SOUTĚŽI EQUA BANK RODINNÁ FIRMA ROKU 2020

KATEGORIE MALÁ FIRMA:

1. místo: ASIO NEW, spol. s r.o.

Inženýrsko-dodavatelská společnost ASIO byla založena v roce 1993 a pracuje v oboru vývoje, výroby a dodávek technologií pro čištění odpadních vod, úpravu vod a čištění vzduchu. Zaměstnává 28 pracovníků a ve vedení působí dva rodinní příslušníci.
www.asio.cz

2. místo: PEŠEK Machinery s.r.o.

Rodinná strojírenská společnost PEŠEK Machinery, založená v roce 2001, navazuje na tradice českého strojírenství výrobou strojírenských unikátů. Vyrábí hlavně strojní komplety a svařence, které vyžadují jedinečný přístup a unikátní řešení. Dodává je do všech odvětví, od automobilového průmyslu až po energetiku, a je úspěšným exportérem. PEŠEK Machinery má 20 zaměstnanců a ve firmě jsou aktivní čtyři rodinní příslušníci.
www.pesekm.com

3. místo: QI GROUP a.s.

Společnost QI GROUP byla založena v roce 2000 pod původním názvem DC Concept. Od počátku se zabývá vývojem komplexního firemního informačního systému QI a budováním sítě partnerů. Ti podle svých oborových specializací nasazují systém u zákazníků a poskytují jim podporu při jeho provozu. Každý den s QI pracuje cca 35 000 uživatelů (z přibližně 1000 firem), jimž výrazně usnadňuje práci. QI GROUP zaměstnává 37 pracovníků a aktivně je do podnikání zapojeno šest rodinných příslušníků.
www.qi.cz

KATEGORIE STŘEDNÍ FIRMA:

1. místo: Beznoska, s.r.o.

Rodinná společnost věnující se již téměř 30 let vývoji, výrobě a prodeji ortopedických implantátů a nástrojů. Z tisíců různých produktů, které vyrábí, se například totální náhrada kolene ročně naimplantuje 1700 pacientům. Beznoska je středně velká společnost se zázemím v kladenském regionu, působí však na celém území ČR a na zahraničních trzích, mezi něž patří Rusko, Ukrajina, Dánsko, Bulharsko, Německo, Portugalsko, Slovensko a další země Evropské unie. Firma zaměstnává více než 100 pracovníků a ve vedení aktivně působí tři rodinní členové.
www.beznoska.cz

2. místo + Cena veřejnosti: KUFÍ INT, s.r.o.

Rodinná firma KUFÍ INT se zabývá výrobou a prodejem tepelných čerpadel AC Heating. S jejich výrobou začala před patnácti lety a získala výsadní postavení na českém trhu. V následujících letech rozšířila své obchodní aktivity také do Irska, Německa, Belgie a na Slovensko. Ročně se prodá a namontuje více než 600 tepelných čerpadel, díky nimž se topí a chladí přibližně v 5500 domech, průmyslových a zemědělských areálech a panelových domech. Společnost zaměstnává 52 pracovníků a ve vedení stojí dva rodinní příslušníci.
<https://www.ac-heating.cz/>

3. místo: DVOŘÁK – svahové sekačky s.r.o.

Společnost vyvíjí, vyrábí a distribuuje dálkově řízené sekačky Spider. Jsou chráněné patentem a představují ideální řešení pro údržbu svažitých, nepřístupných a rozlehlých ploch. První koncept sekačky vznikl v provizorních podmínkách domácí dílny v roce 2003. Přes počáteční opatrnost si sekačky brzy získaly srdce a uznání zákazníků po celém světě. Firma v současnosti zaměstnává 65 pracovníků a jsou v ní aktivní tři rodinní členové.
www.spider-cz.com

ZDROJ: AMSP ČR

FOTO: ARCHIVY FIREM A ARCHIV AMSP ČR

SOUTĚŽ NASTARTUJTE SE 2020 MÁ VÍTĚZE

KB A AMSP ČR POKRAČUJÍ V PODPOŘE ZAČÍNÁJÍCÍCH PODNIKATELŮ

Již 8. ROČNÍK GRANTOVÉHO PROGRAMU KOMERČNÍ BANKY A AMSP ČR PRO ZAČÍNÁJÍCÍ PODNIKATELE „NASTARTUJTE SE“ VYVRCHOLIL OCENĚNÍM VÍTĚZŮ. ODBORNÁ POROTA VYBRALA Z PŘIHLÁŠENÝCH PODNIKATELSKÝCH ZÁMĚRŮ JAKO NEJLEPŠÍ PEALOCK, VR EDUCATION A NACHOZENO.

Podmínky, tedy podnikatelský účet u KB a IČO staré maximálně dvacet čtyři měsíců, splnilo 65 projektů, o jeden více než loni. Kromě tří nejlepších vybraných porotou získal jeden, jemuž se podařilo nasbírat nejvíce hlasů na internetu, cenu veřejnosti. Celková hodnota výher je více než 1 milion korun.

1. místo: vítězný Pealock ochrání sportovní vybavení

Výhercem první ceny odborné poroty se stal projekt Pealock. Je to inovativní elektronický zámek pro sportovní vybavení, jako jsou lyže, kolo, ale i elektrokoloběžka, kočárek atd. Autor Marek Vala dostal tenhle nápad poté, co mu

byly na horách v Rakousku ukradeny nové lyže. Hledal řešení, které by lidem pomohlo ochránit majetek, ale přitom nezabralo moc místa. A tak po třech letech vývoje spatřil světlo světa Pealock. Má pohybový senzor, integrovaný alarm 110 dB a je napojen na telefon uživatele. Tvrdí jej malá krabička s elektronikou a pásek z odolného materiálu, uvnitř něhož jsou ocelová lanka, kevlarová výplň a vodiče připojené k alarmu. Pealock je velmi kompaktní a jednoduše jej můžete dát do kapsy cyklo-dresu či lyžařské bundy. Váží pouze 140 gramů.

2. místo: VR Education: školení jako v realitě

Na druhé příčce se umístilo VR Education, za nímž stojí tým ve složení Petr Sanetrník, Pavel Pavlas a Pavel Přecechtěl. Ti si s projektem budují pozici na rychle rostoucím trhu virtuální a rozšířené reality. Zabývají se primárně

školením, pro které využívají 360stupňové video. Pomocí jejich aplikace jsou zaměstnanci školeni přímo „v prostoru“, kde budou pracovat. Navíc jde o levnější variantu, než by byla tvorba grafické animace. A proč se vlastně školit ve virtuální realitě? Protože je velký rozdíl přečíst si „nevstupujte do drah vysokozdvíhacích vozíků – nebezpečí úrazu“ anebo tam ve virtuální realitě vkročit a nechat se „srazit“.

3. místo: Nachozeno bez digi technologií

Třetí místo přiřadila porota projektu Nachozeno Dominika Rosenberga, Tomáše Noska a Daniely Pospíchalové. Jedná se o venkovní hru, která jde vstříc trendu „digitální abstinence“, tedy snaze strávit určitý čas bez mobilu, počítače apod. Hra je vytvořena pro konkrétní město: aktuálně je hotová Telč a před dokončením Liberec. Ve výchozím bodu hru rozbalíte a musíte zjistit, kam dál. Ve městě navštívíte

několik míst, k nimž se vážou úkoly uložené v herních obálkách. Během hry, která vás postupně městem provází, plníte úkoly, řešíte záhady, a tím ho drobněji poznáváte.

Cena veřejnosti:

Výroba flašinetů – ateliér Petrov

Projektem s nejvíce hlasy od fanoušků, a tím pádem vítězem E15 Ceny veřej-

nosti, je projekt Františka Petroviče Výroba flašinetů – ateliér Petrov. Ten kombinuje tradiční řemeslo s moderní technologií. Výsledkem je jak mechanický, tak elektronický flašinet, které pan Petrovič nabízí svým zákazníkům.

ZDROJ: KB

průmysl | doprava | obchod | zemědělství
gastronomie | bankovníctví | hotelnictví
cestovní ruch | marketing

Dopady Covidu-19 zakládají **TRVALEJŠÍ TRENDY**:

➔ Přesun podnikání do ONLINE PROSTŘEDÍ

➔ TLAK

- na digitalizaci
- na zvýšení IT dovedností
- na úspory
- na kybernetickou bezpečnost
- na sdílení (věcí, služeb)
- na udržitelnost
- na kvalitnější výrobky s dlouhou životností

➔ Ústup OD GLOBALIZACE a důraz na LOKÁLNÍ VÝROBU

➔ ZMĚNY STRATEGIE - organizační, zdravotní, personální, obchodní, marketingové, komunikační

CO CHYBÍ?

Nezávislí technologičtí poradci

Širší využívání digitálních nástrojů
u živnostníků

Mentální restart

Zajímá vás toto téma? Získejte
více informací a podívejte se na
záznam naší celodenní
konference k tématu: **Nové
trendy v podnikání MSP** na
našem YouTube.

YouTube: Asociace malých a středních
podniků a živnostníků ČR,
Video: ONLINE Konference AMSP ČR: Nové
trendy v podnikání MSP

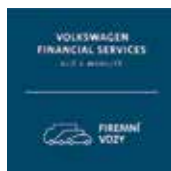

Více informací o aktivitách AMSP ČR naleznete na www.amspcz

GENERÁLNÍ PARTNEŘI
PROJEKTU

ŠKODA

CENY AMSP ČR ZA ÚSPĚŠNÉ A INSPIRATIVNÍ PŘEKONÁNÍ KRIZOVÉHO OBDOBÍ KORONAVIRU UDĚLENY

ASOCIACE MALÝCH A STŘEDNÍCH PODNIKŮ A ŽIVNOSTNÍKŮ ČR VYHLÁSILA 21. ČERVENCE SOUTĚŽ PRO VEŘEJNOST, KTERÁ NOMINOVALA FIRMY A ŽIVNOSTNÍKY NA CENY AMSP ČR ZA ÚSPĚŠNÉ A INSPIRATIVNÍ PŘEKONÁNÍ KRIZOVÉHO OBDOBÍ KORONAVIRU. Z DOŠLÝCH NOMINACÍ BYLO VYBRÁNO 5 NEJLEPŠÍCH V KATEGORII MALÁ FIRMA DO 50 ZAMĚSTNANCŮ A 5 NEJLEPŠÍCH V KATEGORII ŽIVNOSTNÍK. VEŘEJNOST PAK OD 21. ZÁŘÍ DO 21. ŘÍJNA VYBÍRALA Z TĚCHTO FINALISTŮ VÍTĚZE V OBOU KATEGORIÍCH.

„Našli jsme živnostníky a malé firmy, kteří úspěšně překonali letošní krizi. Přestože to byli právě oni, kdo byli při pandemii jednou z nejvíce zasažených skupin, mnozí z nich to překvapivě navzdory všem úskalím hrdinsky ustáli a krizi přijali jako motivaci ke změně k lepšímu,“ říká k tomu generální ředitelka AMSP ČR Eva Svobodová.

Vítězem kategorie **Malá firma do 50 zaměstnanců** se stala společnost **Porcelánová výroba Mulier s.r.o.**, výrobce porcelánových zásuvek a vypínačů

z Krhanic (www.mulier.cz). V jarním období koronavirové krize odstartovali prohlídku galerie vypínačů a zásuvek bezdotykově s virtuálním průvodcem, a svůj obrat tak zvýšili o 30%.

V kategorii **Živnostník** zvítězila **Zuzana Streichsbierová a její knihkupectví Dlouhá punčocha** z Bílovic nad Svitavou

(www.dlouhapuncocha.cz). Malé kamenné knihkupectví zavedlo prodeje přes videohovory a online předčítání knih. ■

COSME FUND – POLOVIČNÍ SLEVA NA PŘIHLÁŠKU OCHRANNÉ ZNÁMKY DO CELÉ EVROPY JE SLUŠNÁ POMOC!

V roce 2021 bude EUIPO (Úřad EU pro duševní vlastnictví) implementovat fond Evropské komise COSME fund pro malé a střední podniky pro obnovu po covidu-19. Očekává se, že fond přispěje k rychlejšímu zotavení ekonomiky EU a k posílení růstu MSP v EU, které si tak udrží konkurenceschopnost. Z tohoto fondu bude EUIPO financovat IPR pre-diagnostické služby malým a středním

podnikům, přičemž SME refunduje 75% této částky za poskytnuté služby podle definovaných pravidel. Dále z tohoto fondu bude poskytována 50% dotace na přihlašovací poplatky pro ochranné známky a pro průmyslové vzory registrované u EUIPO nebo v národních úřadech. Start se předpokládá již v lednu 2021. ■

Oceněny také podnikavé ženy roku 2020 včetně kategorie eŽena 2020

Podnikavá žena 2020

- **Kamila Dvořáková** (věnuje se tradiční textilní výrobě a buduje svou značku Koza z Mimoně)
- **Bohdana Kurková** (otevřela kamennou prodejnu a e-shop s oblečením pro plnoštíhlé Molet.cz)
- **Lenka Bláhová** (stojí za rodinnou firmou Lyopotraviny s.r.o. a zabývá se lyofilizací potravin)
- **Veronika Došková** (podniká v oboru gastronomie)
- **Tereza Hradil Jelínková** (má mj. vlastní módní značku, která pomáhá seniorkám vést aktivní život)

eŽena 2020

- **Veronika Švecová** (s manželem provozují e-shop s vlnou a pomůckami s ní spojenými)
- **Kateřina Podzemná** (vyrábí přírodní kosmetiku)
- **Šárka Křivánková** (rozvíjí vlastní značku Padnoucí podprsenka)

MEDIACE JAKO EFEKTIVNÍ NÁSTROJ ŘEŠENÍ SPORŮ

Alternativní metody řešení sporů (ADR) se v ČR používají v oblasti duševního vlastnictví ve srovnání se zahraničím nedostatečně. S tím souvisí i nedostatek odborně připravených mediátorů. Odborné a profesní předpoklady mediátora mohou být přítomnou významnou pomocí pro účastníky sporu. K tomu by mělo přispět specializované IP mediální centrum, které bylo založeno ve spolupráci s AMSP ČR za účelem podpory MSP v této oblasti. ■

ZDROJ: AMSP ČR
FOTO: ARCHIVY FIREM

Tomáš Rousek:

ŠVÉDOVÉ JSOU V BYZNYSU SPOLEHLIVÍ PARTÁCI

ŠVÉDOVÉ JSOU PŘÍMÍ A FÉROVÍ A SE ZAHRANIČNÍMI DODAVATELI PREFERUJÍ DLOUHODOBOU SPOLUPRÁCI. JAK NA NI A JAKÉ DALŠÍ OBCHODNÍ I KULTURNÍ POSTŘEHY BY MOHLY ČESKÝM FIRMÁM POMOCI, O TOM JSME SI POVÍDALI S ŘEDITELEM KANCELÁŘE CZECHTRADE SKANDINÁVIE TOMÁŠEM ROUSKEM.

Tomáš Rousek je ředitel kanceláře CzechTrade Skandinávie se sídlem ve Stockholmu, která zastřešuje Švédsko, Norsko, Dánsko a Finsko, a je jedním z největších zahraničních zastoupení CzechTrade, pokud se týká objemu zakázek a počtu klientů. „Byznys našeho klienta ve Skandinávii je i naším byznysem,“ říká

HARMONICKÝ A DLOUHODOBÝ OBCHODNÍ VZTAH

Do Stockholmu jste s rodinou přiletěl z Indie, kde jste strávil tři a půl roku jako ředitel kanceláře CzechTrade v Mumbaí. Jaké byly vaše první dojmy?

Že jsem se ocitl v úplně jiném světě. Přece jen Indie je druhá nejlidnatější země na planetě a Mumbaí s dvaceti miliony obyvatel jedno z největších světových měst. A najednou jsem byl v zemi, která je sice také rozlehlá, ale má o polovinu méně obyvatel než Mumbaí. Když jsme přiletěli, v letištní hale nebyli kromě našeho taxikáře téměř žádní lidé. Pak nás dovezl do vesnice před dům, kde bydlíme, a tam už vůbec nikdo. V tu chvíli jsem se naklonil ke své ženě a říkám jí: „Víš, co je tu skvělé? Že tu nejsou žádní lidé!“ (smích) V Mumbaí totiž není problém jich za den potkat desetitisíce.

Dají se tyto rozdíly vztáhnout i na kulturu obchodování?

To, co se traduje o asijských zemích, že se věci často mění na poslední chvíli a že tam není jistota ohledně kontraktu a dalších podmínek spolupráce, bývá často pravda. A naopak to, co se říká o Švédech, že jsou přímí, féroví a poctiví, můžu zatím ze své zkušenosti taky potvrdit. Podobnost mezi Indií a Švédskem spatřuji v tom, že i ve Švédsku se obchody sjednávají překvapivě dlouho. Můj dojem z Evropy třeba oproti Asii byl vždycky takový, že tu jde všechno

rychleji – vyřídíte pár e-mailů a dodávka je na světě. Švédská nátura je ale oproti tomu pomalejší a konzervativnější.

Takže platí zlaté pravidlo „obrněte se trpělivostí“?

Ano. Někdy může trvat rok i déle, než se první obchod podaří dojednat. Pak ale platí, že až si plácnete a spolupráce začne běžet, všechno funguje samospádem a vy se nemusíte obávat nějakých náhlých změn. Švédové jsou v byznysu spolehliví partáci, kteří jen neradí mění své obchodní partnery. Takže si můžete být jisti, že když se přehoupnete přes délku těch počátečních domluv a sednete si i lidsky, bude to fungovat dlouhodobě.

V čem se Švédové jako obchodní partneři liší třeba od Němců nebo od nás?

Řekl bych, že na rozdíl od nás i Němců jsou více uvolnění, méně puntičkářští. Kladou také velký důraz na rovnováhu mezi pracovním a osobním životem, který je pro ně velmi důležitý. K práci nepřístupují s takovou naléhavostí, s jakou jsem se setkal v Německu nebo u nás. Někteří zástupci českých strojírenských firem mi také říkali, že jsou Němci tvrdí zejména ve vyjednávání o ceně, s tím se ve Švédsku tolik nesetkáte. Švéd je spokojený, když mu dodáte zboží včas a když mu to vyřeší jeho problém, aniž by se o dodávku musel výrazně starat. A pokud se objeví nějaké problémy, bude s vámi o nich komunikovat otevřeně. Harmonický a dlouhodobý obchodní vztah je pro ně zásadní.

LAGOM ANEB VŠEHO S MÍROU

Platí to i pro další skandinávské země?

V místní kultuře života i obchodování je velmi důležitá přiměřenost a uměřenost; Švédové pro to mají výraz „lagom“, tedy „tak akorát“. Možná je to obdoba našeho „všeho s mírou“. Je špatné vyčnívat přílišným bohatstvím nebo naopak chudobou, přílišným štěstím nebo neštěstím, protože to může narušovat celkovou rovnováhu a harmonii. I proto se tu dobře žije i obchoduje, z lidí vyzáruje větší klid a pozitivní emoce než jinde. Sebeúcta i respekt k ostatním, ke společnosti a jejím zákonům se možná projevují i v nižší míře korupce oproti jiným zemím: lidé si tu více váží sami sebe

i ostatních a vědí, že peníze nejsou to nejdůležitější na světě. A možná i díky tomu tu také panuje větší spokojenost s politickou reprezentací a stát do velké míry funguje jako obslužný aparát pro občany.

Velký rozdíl proti některým jiným evropským zemím...

Ano, Švédové svým institucím víc věří, nezpochybňují jejich rozhodnutí a nehledají cesty, jak je obejít. To je pěkně vidět například na přístupu k pandemii covidu-19. Ve Švédsku nejsou žádná nařízení nebo zákazy, pouze doporučení, ale lidé je respektují. I proto, že jim je jejich reprezentace srozumitelně vysvětlila.

VZÁJEMNÁ OHLEDUPLNOST JE ZÁKLAD

Když jste zmínil covid-19, jaká je ve Švédsku a v okolních státech aktuální situace kolem pandemie?

Švédsko nemá možnost vyhlásit nouzový stav, pokud není válka. Takže když pandemie na jaře vypukla, nemohli nic zakazovat, jen doporučovat. Důležité ale je, že tato doporučení a opatření neřídí žádný politický orgán, ale švédská Agentura pro veřejné zdraví. Všechno je tedy navrhováno a aplikováno ze strany epidemiologů a nepodléhá to souhlasu politických stran nebo vlády. Hlavní epidemiolog Anders Tegnell již na začátku řekl, že jsou dvě možnosti: buď vše střídavě otevírat a zavírat, což bude turbulentní, anebo nastavit pravidla tak, aby to bylo dlouhodobé a konstantní. Druhá možnost zvítězila, což má za následek, že to lidé nemate, chovají se stejně a to, doufáme, vydrží, protože ten virus jen tak nezmizí – bude jen silít nebo slábnout. V Norsku, Dánsku a Finsku byl systém nastaven obdobně.

Jak to tam tedy nyní vypadá? Jaká jsou omezení?

Například školy a školky jsou otevřené, stejně tak restaurace a obchody s danými omezeními na počet lidí. (pozn. red.: Rozhovor vznikl v listopadu 2020, do tisku šel na počátku prosince, takže současná situace v zemi, pokud jde o jednotlivá opatření, např. otevření škol či restaurací, může vypadat jinak.) Cestování do Švédska není nijak omezeno, ani tím, že byste se museli prokázat testem.

Zajímavé je, že roušky tu téměř nikdo nenosí. Proto švédský trh nemá příliš smysl pro firmy, které vyrábějí roušky, respirátory a podobné ochranné prostředky. Naopak se tu důsledně dodržuje sociální distanc, tedy rozestupy, lidé jsou k sobě velmi ohleduplní.

AKTUÁLNÍ POPTÁVKA JE VE STAVEBNICTVÍ, STROJÍRENSTVÍ A IT

Pojďme k obchodu. V jakých odvětvích je teď ve Švédsku největší poptávka?

Jde v první řadě o stavebnictví, strojírenství a IT. Před pandemií i během ní se hodně investovalo do infrastruktury a české stavební firmy, menší i větší, tu mají dobré jméno. Například Subterra nedávno vyhrála tendr na stavbu metra. S tím souvisejí i specializované práce v oblasti geodézie nebo elektroinstalace – švédské firmy se tím tolik nezabývají a ty české bývají levnější.

U strojírenství jde zejména o zakázkovou strojírenskou výrobu, kde se české firmy mohou zapojit do dodavatelských řetězců, a to i díky jejich změnám a zkracování, často na úkor čínských firem a vzhledem k pandemii a s ní spojeným komplikacím v logistice. A to se týká i jiných odvětví: například jeden český výrobce oblečení se na švédském trhu zkouší prosadit na místo uvolněné čínskými firmami. Hodně příležitostí je také v IT, jelikož švédské firmy znají kvalitu IT služeb dodávaných českými firmami.

Skandinávská kancelář CzechTrade je dlouhodobě jednou z nejvytíženějších. Jaké firmy vás oslovují nejčastěji a jakým zajímavým projektům jste za poslední dobu pomohli?

Ze zmíněných odvětví jsme pomohli uspět například strojírenským firmám HTP a MS ProTech, dále třeba firmě ENVI-PUR z oblasti ekotechnologií (příšeme o ní na str. 28–30, pozn. red.), případně Retigo, která vyrábí konvektomaty. Spolupracujeme také s výrobci potravinářských produktů, zdravotnických technologií a s dodavateli IT služeb. Momentálně se na nás obrací více menších firem, pro které v rámci speciální nabídky CzechTrade zdarma vyhledáváme kontakty, partnery a informace a děláme screening trhu. Úzce ►►

Královský palác ve Stockholmu

► spolupracujeme také s obchodními úseky českých ambasad ve všech severovýchodních zemích. Z dalších spřízněných organizací bych zmínil také Královskou obchodní akademii, což je švédská obdoba naší Hospodářské komory, nebo velkou švédskou strojírenskou firmu Sandvik Coromant, se kterou jsme v Česku zorganizovali akci na výběr dodavatelů pro jejich projekty.

ROVNÝ PŘÍSTUP, PROFESIONALITA A VĚCNOST

Máte pro naše exportéry mířící do Skandinávie nějaká další doporučení?

Vedle zmíněné trpělivosti a vědomí, že obchodní vztah je ve Skandinávii dlouhodobý, je zásadní vědět přesně, koho chcete oslovit, jestli například distributory nebo přímo koncové uživatele. Když neuspějete na první pokus, důležité je nevzdát se a zkusit to za nějaký čas znovu. A CzechTrade je tu pro vás, aby vám zejména v těchto počátečních fázích rozvoje spolupráce pomohl. Tím mám na mysli nejen vyhledání kontaktů a navázání vztahů, ale i jejich udržení, rozvíjení a dotažení prvních kontraktů.

Dále je důležité mít na paměti, že když do Švédska vysíláte pracovníky, jako například zmíněné české stavební firmy, je z legislativních důvodů třeba tu mít stálou provozovnu. Oproti tomu dodávky zboží je možné řešit dlouhodobě z Česka v rámci pravidel vnitřního trhu EU.

Specifika jsou spíš v obchodních zvyklostech. Jednání tu bývají strohá a k věci, Severané neradi ztrácejí čas. Je proto dobré se na jednání pořádně připravit, stanovit si, čeho chcete dosáhnout, a toho se držet. Neodvádět pozornost drobnostmi nebo nějakým „small talk“. Cení se tu rovný přístup, profesionalita a věcnost.

Vidíte mezi severskými národy nějaké výraznější rozdíly?

Například o Dánech se tu v nadsázce říká, že to jsou takoví „Arabové Severu“, protože s nimi musíte nejvíc smlouvat, Finové jsou vůbec nejsložitější, jelikož jsou na první pohled nedůvěřiví, ale když si jejich důvěru získáte, jste přáteli nad smrti. Norové jsou z mého pohledu někde mezi tím: jsou více uvolnění, ale ne tolik jako Dánové a méně uzavření než Finové.

A jaké povědomí tam je o Česku a Češích?

Lidé tu dobře znají a mají rádi Prahu a české pivo a mají výborné povědomí o českém hokeji. Pokud jde o firmy, mají Švédové Česko zafixované jako zemi s dlouhou a kvalitní průmyslovou tradicí. Mimořádně dobré renomé tu má škodovka. Jezdí jich tady čím dál víc a lidé si je pochvalují jako velmi spolehlivá auta. Totéž se dá říct obecně o našem strojírenství a stavebnictví.

Jak moc jsou skandinávské státy vzájemně obchodně propojené? Je na-

příklad realistické „zakotvit“ v jedné z těchto zemí, zřídit tam centrálu pro celý region a z ní řídit obchodní aktivity?

Z vlastní zkušenosti říkám, že ne, například z Norska do Finska je to opravdu daleko. Možné to je jen mezi dvěma státy, a to ještě spíš regionálně, pokud bude vaše firma sídlit v daném regionu, odkud je do příslušné země blízko: například ze západního Švédska do Norska nebo z jižního Švédska do Dánska. Mezi Malmö a Kodaní je most a z Göteborgu do Osla to taky není daleko.

Severské země se dlouhodobě umísťují na špičce v žebříčcích ukazatelů kvality života, patří mezi nejbezpečnější na světě, lidé se tam dožívají nejvyššího věku. Co za tím je? A můžeme si z toho něco vzít my Češi?

Má to podle mne své historické kořeny. Severské země se nezúčastnily ani jedné světové války, takže zatímco kontinentální Evropa se zotavovala z následků, oni měli podmínky pro budování svého průmyslu. Dalším faktorem je podle mě jejich tah na branku – severské firmy neztrácejí čas, jsou v práci velmi efektivní – a také kreativita a vynalézavost. Myslím, že české podniky mohou konkurovat precizností, kvalitou a spolehlivostí výrobků a dodaných služeb. To Skandinávci ocení vždycky. ■

S TOMÁŠEM ROUSKEM SI POVIDALI

JANA JENŠÍKOVÁ A DANIEL LIBERTIN

FOTO: ARCHIV CZECHTRADE A SHUTTERSTOCK

Skandinávie

ŠVÉDSKO NORSKO FINSKO DÁNSKO

perspektivy
ekonomika
příležitosti
srovnání
trendy

Připravuje ANTECOM ve spolupráci
s Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR

letem světem

Švédsko: Inovativní, globalizované, konkurenceschopné

Švédsko je bohatou, prosperující a rozvinutou zemí. Řadí se na 22. místo na světě s hrubým domácím produktem (HDP) a podle údajů Mezinárodního měnového fondu (MMF) je na sedmém místě v HDP na obyvatele. Je světovým lídrem v oblasti investic do výzkumu a vývoje (R & D), kam ročně vynaloží zhruba 3 % HDP. Země má stabilní ekonomiku, kvalifikovanou pracovní sílu a sofistikované spotřebitele. Díky tomu se švédský trh osvědčil u mezinárodních značek, které chtějí vyzkoušet nový produkt (Business Sweden, 2019).

Švédský trh je poměrně malý a spotřebitelé se primárně zaměřují na produkty místních značek nebo známých světových značek; to spolu s důrazem na vysokou kvalitu a jedinečný design vytváří poměrně náročné podmínky pro vstup na trh, a je proto třeba plánovat vstup na něj v dlouhodobém horizontu. České firmy mohou uspět především v rámci strojírenských a energetických subdodávek. V oblasti potravinářství a spotřebního zboží je ideální cestou vstup na trh formou private label.

Norsko: Velká země s malým trhem

Přestože je Norsko šestou největší evropskou zemí, jedná se o poměrně malý trh s 5 miliony obyvatel, v přepočtu na hlavu patří ovšem k těm nejbohatším regionům. Je to ekonomika velmi rozvinutá, založená na službách a výrobě. Jde o náročný trh, protože Norové očekávají sofistikované produkty té nejvyšší kvality.

Výhodou je, že se jedná o zemi s otevřenou ekonomikou a transparentním podnikatelským prostředím – je podle hodnocení Doing Business Světové banky na 9. místě. Navzdory tomu, že není členem EU, je součástí schengenského prostoru. Jako člen Evropského hospodářského prostoru (EHP) a Evropského sdružení volného obchodu (EFTA) nabízí snadný přístup k dalším zemím severu a Pobaltí. Díky tomu představuje významný regionální uzel s vynikajícími, vysoce kvalitními leteckými, železničními a silničními sítěmi.

Norsko má rozsáhlé zásoby ropy, zemního plynu, minerálů, dřeva, ryb a mořských plodů a představuje po Rusku druhého největšího producenta ropy v Evropě. Stejně jako jeho další skandinávští sousedé se řadí na přední místo v indexu globální konkurenceschopnosti Světového ekonomického fóra a má vysoké ukazatele indexu lidského rozvoje (HDI).

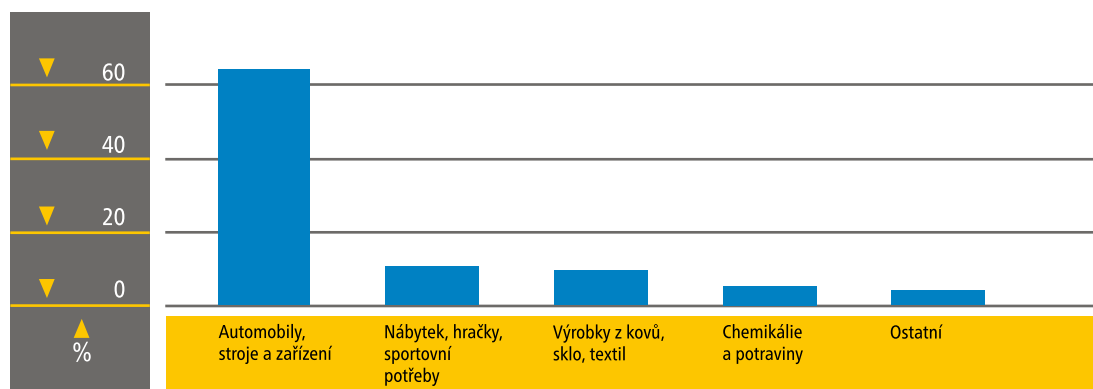
Čeští podnikatelé mohou uspět s takovým produktem, který odpovídá požadované vysoké kvalitě za konkurenceschopnou cenu. Zde může být obtížné vyrovnat se s místními vysokými mzdovými náklady, a je proto často jednodušší spolupráce formou subdodávek a výrobní kooperace.

top obory českého exportu

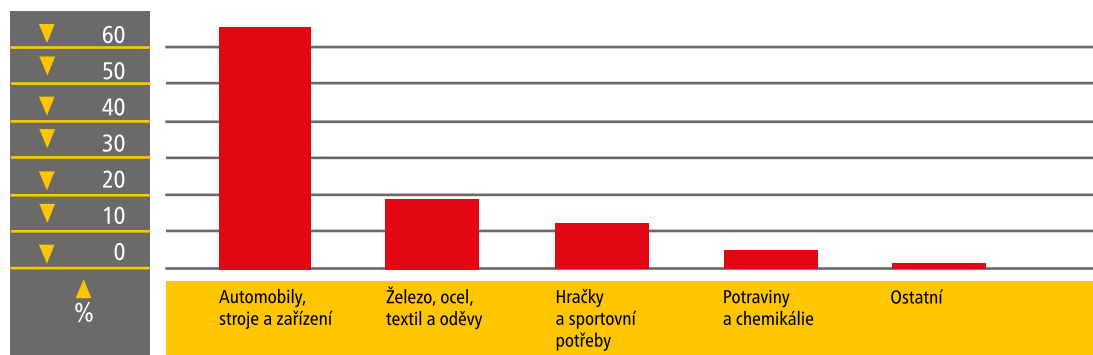
TOP obory českého vývozu do Švédska

V roce 2019 dosáhl český vývoz do Švédska částky 2,92 mld. eur, což představuje meziroční pokles o 1,97 %. Švédsko se tak řadí na **14. místo** mezi významnými odběrateli. **Celkově je Švédsko naším 17. nejvýznamnějším obchodním partnerem.**

Hlavním vývozním artiklem jsou automobily, náhradní díly vozidel, stroje používané v průmyslu, zařízení pro záznam a reprodukci zvuku a obrazu, počítačové periferní jednotky, kancelářské stroje, nábytek a díly, židličky, matrace, kočárky dětské, hračky, hry a sportovní potřeby, výrobky z kovů, dráty, sklo, pryž (lepidla, desky, pláty), textil, příze, papír a lepenka, potraviny a chemikálie.

TOP obory českého vývozu do Norska

V roce 2019 dosáhl český vývoz do Norska částky 771 mil. eur, což představuje meziroční nárůst o 4,8 %. Norsko se tak řadí na **27. místo** mezi významnými odběrateli. **Celkově je naším 36. významným obchodním partnerem.**

Hlavním vývozním artiklem jsou automobily, náhradní díly vozidel, stroje používané v průmyslu, zařízení pro záznam a reprodukci zvuku a obrazu, počítačové periferní jednotky, kancelářské stroje, kočárky dětské, hračky, hry a sportovní potřeby, roury, trubky, profily, konstrukce z Fe, Al, textil, potraviny a chemikálie.

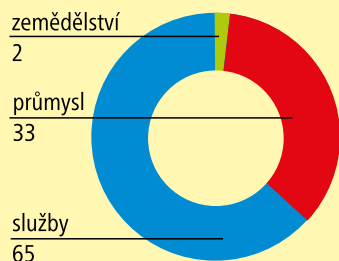
VŠECHNY ÚDAJE JSOU ZA ROK 2019

Zdroj dat: ČSÚ; zpracovalo: MPO ČR

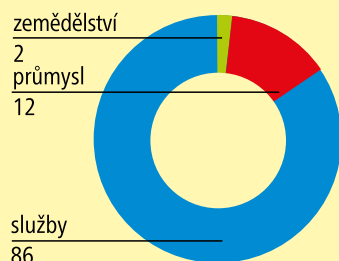
Struktura hospodářství Švédska

Švédsko

podíl na HDP (v %)

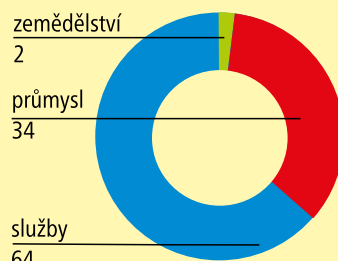

podíl na zaměstnanosti (v %)

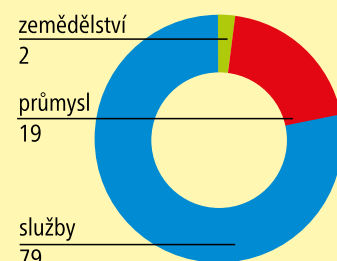

Norsko

podíl na HDP (v %)

podíl na zaměstnanosti (v %)

Zdroje dat: Wikipedia, CIA Factbook

Švédsko v číslech

top partneři importu do Švédska
v mld. USD

údaje za rok 2019, pramen Trading Economics, jejichž zdrojem je Comtrade

Německo
28,31 mld. USD

Nizozemsko
14,95 mld. USD

Norsko
14,51 mld. USD

Dánsko
10,53 mld. USD

Čína
8,18 mld. USD

Finsko
7,81 mld. USD

Spojené království
7,24 mld. USD

Belgie
6,96 mld. USD

Polsko
6,70 mld. USD

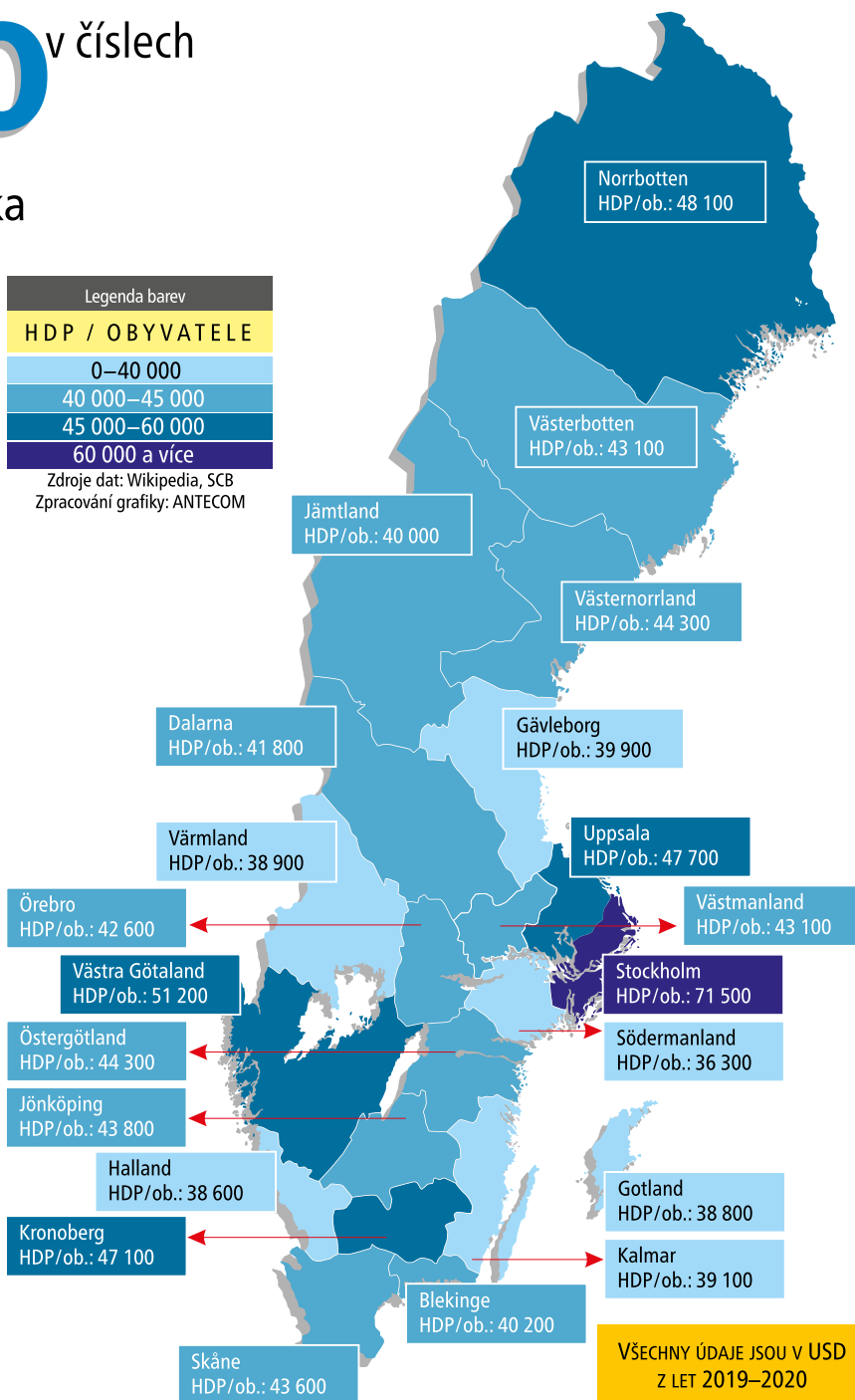
Francie
6,01 mld. USD

Česká republika
2,58 mld. USD

Legenda barev

HDP / OBYVATELE
0–40 000
40 000–45 000
45 000–60 000
60 000 a více

Zdroje dat: Wikipedia, SCB
Zpracování grafiky: ANTECOM

**VŠECHNY ÚDAJE JSOU V USD
Z LET 2019–2020**

Švédsko

Počet obyvatel (v mil.): 10,4
 Hustota zalidnění (obyv./km²): 25
 HDP ve směnném kurzu (v mld. USD): 523
 HDP (sk)/obyv. (v USD): 50 400
 Roční růst HDP (v %): 1,3
 HDP podle koupěschopnosti (v mld. USD): 544
 HDP (k)/obyv. (v USD): 52 500

Míra nezaměstnanosti (v %): 9,0
 Export (v mld. USD): 166
 Import (v mld. USD): 171
 Exportní partner č. 1: SRN
 Importní partner č. 1: SRN
 Podíl městského obyvatelstva (v %): 88

Zdroje dat: Wikipedia, Comtrade

Finisko

top partneři importu do Finska
v mld. USD údaje za rok 2019, pramen Trading Economics,
jejichž zdrojem je Comtrade

Německo
11,35 mld. USD

Rusko
10,00 mld. USD

Švédsko
8,13 mld. USD

Čína
5,47 mld. USD

Nizozemsko
3,26 mld. USD

USA
2,52 mld. USD

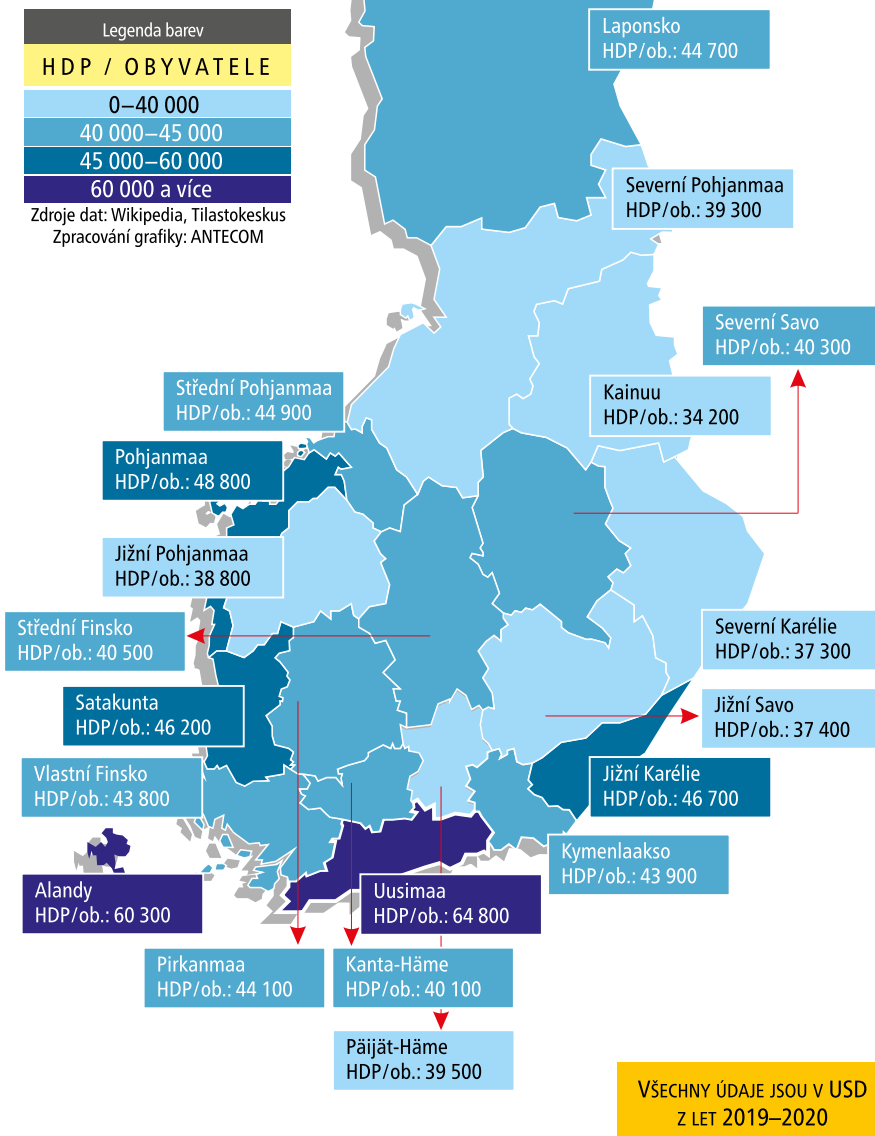
Francie
2,37 mld. USD

Estonsko
2,20 mld. USD

Polsko
2,09 mld. USD

Itálie
2,00 mld. USD

Česká republika
1,06 mld. USD

Finisko

Počet obyvatel (v mil.): 5,5
 Hustota zalidnění (obyv./km²): 16
 HDP ve směnném kurzu (v mld. USD): 268
 HDP (sk)/obyv. (v USD): 48 500
 Roční růst HDP (v %): 1,1
 HDP podle koupěschopnosti (v mld. USD): 273
 HDP (k)/obyv. (v USD): 49 300

Míra nezaměstnanosti (v %): 8,4
 Export (v mld. USD): 75
 Import (v mld. USD): 78
 Exportní partner č. 1: SRN
 Importní partner č. 1: SRN
 Podíl městského obyvatelstva (v %): 86

Zdroje dat: Wikipedia, Comtrade

příležitosti pro české firmy ve Švédsku

energetika

Švédsko i nadále usiluje o prvenství v bezuhlíkových technologiích v energetickém mixu, proto bude ekonomická obnova zaměřena primárně na zelené příležitosti. Nicméně právě rostoucí trend výstavby větrných elektráren a nestálost jejich dodávek do distribuční sítě představuje obrovskou aktuální potřebu modernizace a zvýšení kapacity přenosové sítě. Dodávky komponentů a služeb jak pro obnovitelné zdroje, tak pro přenosovou soustavu proto představují velkou příležitost.

strojírenství

Švédsko je také tradiční strojírenskou zemí a export strojírenských výrobků a technologií představuje 45 % exportu. Zájem je zejména o stabilní subdodávky pro výrobu důležitých strojů a technologií, osobních a nákladních automobilů, stavebních strojů, zemědělských a lesnických strojů a zařízení pro offshore a lodní průmysl.

stavebnictví

Výstavba napříč sektory ve Švédsku nadále pokračuje, lze tedy očekávat další investiční pobídky (nejen) do infrastrukturních projektů. Švédská vláda pomocí investic do infrastruktury stimuluje ekonomiku a vedle investičního balíku ve výši 522 mld. švédských korun pro období 2014–2025 uvolnila v letošním roce další desítky miliard na opravy silnic a dálnic, železnic a dopravní koridory.

S využitím podkladů velvyslanectví ČR ve Stockholmu a Oslu a ZK CzechTrade Stockholm dvoustranu zpracoval Ing. Aleš Marta, Odbor zahraničně ekonomických politik I, sekce EU a zahraničního obchodu, MPO ČR

Foto: Shutterstock

příležitosti

pro české firmy v Norsku

energetika

S ohledem na význam petrolejářského průmyslu pro norské hospodářství bude norská vláda i nadále aktivně podnikat kroky za účelem rychlého oživení investiční aktivity ve všech oblastech energetického průmyslu. I nadále by proto české společnosti mohly vyhledávat příležitosti v oblasti kovozpracujícího průmyslu. Výrobky tohoto odvětví mohou najít uplatnění při výstavbě nových těžebních zařízení a ropné a plynové infrastruktury. V souvislosti s naplňováním klimatických závazků Norsko čím dál tím víc klade důraz na domácí spotřebu čisté elektrické energie. Očekává se proto zvýšená poptávka po investicích do malých vodních elektráren, větrných turbín, transformátorů, úložišť elektrické energie a solárních panelů. Vláda dále významně podporuje rozvoj technologie zachytávání a skladování CO₂ (CCS). Během letošního roku ministerstvo ropy a energetiky uvolnilo na rozvoj CCS celkem 21 mil. amerických dolarů.

zdravotnictví a farmacie

V důsledku zvyšujícího se počtu seniorů, rozšiřování sítě zdravotních a nemocničních zařízení a celkové modernizace sektoru v posledních letech stát a obce vyčleňují stále větší množství finančních prostředků na zdravotní péči a s ní související investice. Během roku 2019 (s rostoucím výdajovým trendem v roce 2020) došlo k nárůstu výdajů ve zdravotnictví o 400 mil. amerických dolarů. Poptávka byla zejména po ortopedických pomůčkách, chirurgických nástrojích, inkubátorech a zdravotnických vozících.

automobilový průmysl

Na norském automobilovém trhu dochází k masivní elektrifikaci vozového parku. Cílem vlády je dosáhnout 50% elektrifikace vozového parku do roku 2030. V případě dálkových autobusů a nákladních vozidel by velkou roli měl vedle elektrifikace sehrát i vodík. Od roku 2025 se počítá se zákazem registrace nových vozidel do 3,5 t s klasickým pohonem, poté bude možné přihlásit výhradně bezemisní automobily. Totéž bude platit pro městské autobusy a lehká užitková vozidla. Norové poptávají kvalitní a v náročných klimatických podmínkách odolné vozy s příznivým poměrem vybavení a ceny – typicky rodinné automobily pro sportovně orientované klienty. Součástí environmentální koncepce v dopravě je zvýšení podílu pravidelné cyklistiky v mixu dopravních prostředků na úroveň 20 % ve velkých městech.

železniční a kolejová doprava

V Norsku postupně dochází k demonopolizaci železnic. Podle dopravní koncepce do roku 2029 dojde zejména v jihovýchodním Norsku ke zvýšení kapacity tratí (zdvoukolejnění, elektrifikace, nové zabezpečovací systémy), které dovolí zavedení třicetiminutového taktového provozu v regionální dopravě a desetinutového taktu v příměstské dopravě v Oslu. Plán mimo jiné dále počítá s výstavbou nové tramvajové trati v Bergenu a nové trasy metra v Oslu (Fornebu). Zvýšení kapacity drah v Norsku vyvolá potřebu nových hnacích vozidel i vagonů pro veřejnou dopravu. V lednu letošního roku byl například vypsán tendr na dodání třiceti nových vlakových souprav pro příměstské spoje na trati Østfold Line mezi městy Oslo a Ski (cca 24 km) s možností pozdějšího navýšení až na 170 souprav.

Foto: Shutterstock

příležitosti pro české firmy ve Finsku

energetika

Podobně jako Dánsko, respektive skandinávské země obecně, také Finsko zamýšlí investice do „zelené“ infrastruktury, technologií a průmyslových řešení (výstavba větrných elektráren, biospaloven a bioplynových stanic, dobíjecích stanic pro elektrické automobily, energetické úpravy budov či ekologické obalové materiály). Z důvodu dlouhodobého energetického deficitu se ve Finsku i nadále plánují investice do jaderné energetiky.

zdravotnictví a farmacie

V oblasti zdravotnického a farmaceutického průmyslu se klade silný důraz na využití nejmodernějších technologií při léčbě a péči o pacienty. S ohledem na tento trend mají v oboru potenciál nanotechnologie, 3D tisk a biotechnologické inženýrství (například monitorovací přístroje). S ohledem na rozlohu země a demografickou strukturu obyvatelstva (jedna z nejstarších v Evropě) bude v budoucnosti nutná modernizace regionálních spádových nemocnic spolu s přesouváním části péče o pacienty do domácího prostředí. To představuje příležitost pro dodavatele inteligentních systémů umožňujících klientům větší autonomii, lepší a dostupnou péči a komunikaci.

železniční a kolejová doprava

Také v železniční dopravě finská vláda počítá s ozeleněním, včetně nízkoemisní dopravní infrastruktury. Vedle právě probíhajících projektů tramvajových tratí v Turku a v Tampere vláda navíc odsouhlasila plán na výstavbu dvou vysokorychlostních železničních tratí – mezi Helsinkami a Tampere, resp. Helsinkami a Turku (náklady na výstavbu jsou odhadovány na přibližně 9 mld. eur). Kromě toho je v plánu výstavba železniční tratě Pasila–Riihimäki a v delším časovém horizontu takzvaná arktická železnice.

ICT

V důsledku dlouhodobé orientace Finska na digitalizaci lze i nadále očekávat silnou poptávku po softwarových řešeních aplikovatelných v širokém spektru odvětví, zejména pro zdravotnictví, sociální péči, vzdělávání/školení, systémy veřejné správy, podnikové procesy, logistiku a optimalizaci dodavatelských řetězců.

Foto: Shutterstock

Čistírny připravené k expedici v soběslavském závodě společnosti ENVI-PUR

Lukáš Moniak:

SKANDINÁVIE JE SPOLEHLIVÝ A PŘEDVÍDATELNÝ TRH S VELKOU PERSPEKTIVOU

ENVI-PUR JE ČESKÁ STŘEDNĚ VELKÁ FIRMA, KTERÁ PODNIKÁ V OBLASTI CÍRKULÁRNÍ EKONOMIKY A VEDLE VÝROBY MÁ V ČESKU TAKÉ VLASTNÍ TECHNOLOGICKÝ VÝVOJ, OBCHOD A LOGISTIKU. SE SVÝM HLAVNÍM PRODUKTEM – ČISTÍRNAMI ODPADNÍCH VOD – SE JÍ PODAŘILO USPĚT I NA NÁROČNÝCH SKANDINÁVSKÝCH TRZÍCH.

Vznikla na počátku 90. let, kdy František Hnojna a Milan Drda rozjeli podnikání v oblasti dodávek pro ekologii, zejména v čištění a úpravě vody. Začínali bez nadsázky doma v garáži, kde vznikaly první nápady na vývoj převážně domovních čistíren. Pod značkou ENVI-PUR fungují od roku 1997. Výrobní prostory si pronajali v Táboře, odkud postupně expandovali, nabírali další zaměstnance a rozšiřovali portfolio produktů.

„Dokázali tehdy správně předpovědět, že na českém trhu a v okolních zemích

bývalého východního bloku nebudou lidé chtít bydlet jen v panelácích, ale čím dál víc se budou stěhovat do rodinných domů a stavět nové. Navíc nejen v Česku bylo a je mnoho oblastí, které nejsou napojené na centrální čistírny odpadních vod,” zmiňuje Lukáš Moniak, exportní manažer společnosti.

Hlavním a základním produktem ENVI-PURu jsou domovní čistírny odpadních vod, v nichž je společnost lídrem na českém trhu. Jsou primárně určeny pro rodinné domy a dokáží obhospodařit

objem vody pro 4–25 obyvatel. Dále jsou to tzv. kontejnerové čistírny pro 25–200 obyvatel, tedy nejčastěji pro větší domy a menší obce, a kompaktní čistírny pro obce a menší města, které odpovídají cca počtu 200–10 000 obyvatel a kde už je potřeba výraznějšího zapojení konstrukčního oddělení a projektantů. Firma dodává i velké areálové čistírny pro celá města nad 10 000 obyvatel. Jen v Jihočeském kraji mají větší čistírny od ENVI-PURu například Soběslav, Tábor a České Budějovice a poptávka ze strany měst a obcí roste. ENVI-PUR se stále více

Výroba a hlavní kancelář v Soběslavi

orientuje i na úpravu pitné vody z přírodních zdrojů. V této oblasti má za sebou již několik významných projektů v Čechách i zahraničí.

CÍLEM JSOU PIVOVARY A MLÉKÁRNY

„Díky našemu výrobnímu zázemí a silnému know-how technologického a konstrukčního oddělení umíme navrhnout také speciální řešení pro čištění průmyslových odpadních vod, což má využitelnost ve zpracovatelském, pivovarnickém nebo mlékárenském průmyslu, kde vidíme velkou perspektivu,“ poznamenává Lukáš Moniak. Do některých pivovarů, především ve Švédsku, už firma tato řešení dodává.

ENVI-PUR sice sídlí v Praze, ale výrobní závod má od roku 2004 v jihočeské Soběslavi, v bývalých výrobních prostorách společnosti Jitona. Řada bývalých zaměstnanců Jitony tehdy přešla přímo

do ENVI-PURu, což bylo výhodné pro obě strany. „Lidé se nemuseli bát, že by přišli o práci, a plynule navázali na to, co dělali předtím v Jitoně, a firma naopak získala zkušené, šikovné pracovníky bez nutnosti dodatečného zaškolení. A sami víte, jak je dnes těžké najít kvalitní lidi,“ dodává Lukáš Moniak. Na výrobní ploše o velikosti přes 6000 m² se nachází šest výrobních hal specializovaných podle koncového výrobku. Součástí areálu jsou také kovodílna, vývojové centrum a výzkumné a laboratorní zázemí.

VE SKANDINÁVIÍ SE JIM DAŘÍ

Zhruba polovina z dnešních téměř 150 zaměstnanců pracuje ve výrobě a druhou polovinu představují profese technologů, inženýrů a obchodníků. Firma exportuje do několika zemí Evropy, přičemž jejími nejsilnějšími trhy jsou Švédsko, Norsko a Finsko, dále Maďarsko a balkánské země a v neposlední řadě i latinskoamerické státy (Mexiko, Chile). Největší perspektivu vidí Lukáš Moniak právě ve Skandinávii, kam společnost vyváží už od roku 2005, a vyzdvihuje stabilitu a předvídatelnost tamních obchodních vztahů, zejména oproti trhům ležícím více na východ a na jih od nás. „Získali jsme si tam renomé tím, že jsme schopni vyvinout na míru přesně to, co zákazníci na Severu potřebují.“

Postupně se jim podařilo vybudovat distribuční síť od Trelleborgu na jižním pobřeží Švédska až po oblasti za polárním kruhem. Čistírny ENVI-PUR tak ve Švédsku najdete všude – od hustěji zalidněného jihu přes hlavní město Stockholm a jeho okolí až po arktickou tundru za městem Kiruna.

ENVI-PUR, s.r.o.

Ryze česká společnost se sídlem v Praze a výrobními prostory v Soběslavi je předním dodavatelem ekologických zařízení na čištění a úpravu vody a vzduchu. Základní kameny jejího portfolia tvoří čistírny odpadních vod, úpravní vody, nádrže na dešťovou vodu a recyklace vody. Firma vznikla v roce 1997, ale její majitelé začali s výrobou svého hlavního produktu, čištění odpadních vod, už v roce 1991. V současnosti ENVI-PUR disponuje výrobní plochou přes 6000 m² a má více než 140 zaměstnanců. Mezi jeho nejvýznamnější exportní teritoria patří kromě Balkánu a Ruska především náročné skandinávské trhy. Firma má silné vývojové oddělení, spolupracuje s vysokými školami a významnými odborníky v oblasti čištění a úpravy vody. Proto je také většina jejích výrobků patentově chráněna.

„Na Severu máme i naši asi nejvyšší položenou čistírnu – na horské stanici Helags na hraničním hřebeni v horách mezi Švédskem a Norskem. Nachází se ve výšce asi 1200 metrů nad mořem a museli jsme ji tam přepravovat helikoptérou,“ pokračuje Lukáš Moniak. „Je to větší, kontejnerová čistírna, tak si umíte představit, o jak velkou akci šlo,“ usmívá se. Na jižním konci Švédska zase firma dodala zařízení pro čištění odpadních vod v satelitním městečku, kde se vyčištěná voda využívá ke splachování toalet a k zalévání zahrad.

ZE ŠVÉDSKA DO FINSKA A NAKONEC I NORSKA

Společnost ENVI-PUR tedy svou expanzi do Skandinávie začala ve Švédsku a k němu i díky zkvalitňování produktového portfolia a logistických řešení ►►

Exportní manažer společnosti ENVI-PUR Lukáš Moniak v arktické tundře ve Švédsku

Produkty jihočeské firmy slouží mimo jiné při čištění odpadních vod rodinných domů ve švédském Skåne

► postupně přidávala další, sousední trhy. „Po určitém naplnění poptávky na švédském trhu jsme se začali rozhlížet po sousedních zemích. Jako první přišlo na řadu Finsko, a to i proto, že především při západním pobřeží země žije silná švédsky mluvící menšina, což pro nás bylo snazší při vyhledávání obchodních partnerů.“ Zatímco ve Švédsku je firma už dobře etablovaná a dodává tam celé portfolio svých výrobků včetně řešení na míru, do Finska zatím vyváží hlavně své typové výrobky, primárně domovní čistírny.

Zatím poslední „zářez“ na severu Evropy pro ně představuje Norsko. „Tady bych rád vyzdvihl roli CzechTrade. Pomohl nám sehnat skvělého obchodního partnera, který nám provedl celou škálu nezbytné administrativy, což zahrnuje všemožné certifikace a výrobní audit spojené s vývozem do Norska jakožto země mimo EU. To pro nás byl opravdový bod zlomu, od kterého se nám v exportu na tento trh velmi daří, a to včetně rozšíření distributorské sítě,“ vypočítává Lukáš Moniak. Sám přiznává, že firma s takto hladkým a úspěšným vstupem na norský trh ani nepočítala. „Kdybych měl vypíchnout jednu věc, která se nám jako zahraničnímu oddělení ENVI-PURu v poslední době podařila, bylo by to tohle,“ říká s hrdostí.

A co by poradil českým firmám, které chtějí na severských trzích uspět? V obchodním styku je podle něj potřeba mít na paměti, že severské národy kladou

důraz na rovnováhu pracovního a rodinného života, a to i v tom smyslu, že když pracují z domova, často si pracovní dobu upravují podle aktuálních potřeb. „Není výjimkou, že vám chodí e-maily třeba ve tři ráno,“ líčí svou zkušenost exportní manažer. Taky trvá déle, než si vás Seveřané pustí k tělu a víc se vám otevrou, zejména oproti jižanským národům. „Je určitě potřeba trpělivost. Ze začátku budou jednání přímo k věci, jen o byznysu. Klidně až po pár letech se začnete bavit také o rodině nebo o koníčcích.“

Lukáš Moniak potvrzuje, že zpočátku se setkávali u severských protějšků s nedůvěrou, která často vyplývá i z naší totalitní minulosti, ale je přesvědčený, že když Seveřané českou mentalitu i kvalitu

našich výrobků poznají, svůj přístup změní. „Berou nás pak jako Slované vychovávané Německem. Oceňují naši přesnost a kvalitu, ale zároveň slovanskou kreativitu,“ doplňuje a dodává, že při expanzi na severské trhy by doporučil začít Švédskem, jak se to osvědčilo u nich. Je to největší trh a Švédové působí neotevřeněji a nejméně konzervativně. Jakmile ve Švédsku uspějete, bude o hodně jednodušší s těmito referencemi přesvědčit i zákazníky ve Finsku a Norsku, což jsou menší a uzavřenější trhy. Vše záleží na štěstí, jak kvalitního obchodního partnera v dané zemi získáte. ■

TEXT: DANIEL LIBERTIN

FOTO: ARCHIV SPOLEČNOSTI ENVI-PUR

Zelená dohoda pro Evropu může být příležitostí pro transformaci našeho průmyslu

GREEN DEAL NEBO ZELENÁ DOHODA PRO EVROPU JE MOŽNÁ JEDNÍM Z NEJDŮLEŽITĚJŠÍCH PROJEKTŮ PŘEDSTAVENÝCH EVROPSKOU KOMISÍ OD DOBY ZALOŽENÍ EVROPSKÉ UNIE. JEJÍM CÍLEM JE STÁT SE PRVNÍM KLIMATICKY NEUTRÁLNÍM KONTINENTEM DO ROKU 2050, ZEJMÉNA V REAKCI NA NEGATIVNÍ ZMĚNY KLIMATU A ZHORŠUJÍCÍ SE STAV ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ. CO TATO DOHODA MŮŽE PŘINĚST NAŠIM FIRMÁM?

ŠANCE, NEBO RIZIKO?

V tuto chvíli asi obojí, i když riziko spatřují zejména v ochotě připojit se k tomuto závazku ze strany velkých globálních znečišťovatelů, jako jsou Čína, USA či Indie. Po amerických volbách to ale opět vypadá na připojení USA k pařížské dohodě o omezení skleníkových plynů. Stejně tak zářijové prohlášení čínského prezidenta o uhlíkové neutralitě Číny do roku 2060 dává v tomto ohledu naději. V našich podmínkách lze dopad spatřovat zejména v některých sektorech, jako je například energetika založená na uhlí či automobilový průmysl.

Nicméně transformace k bezuhlíkové ekonomice se zastavit nedá, proto je dobré soustředit se na šance, které tato dohoda může přinést českým firmám. Konkurenceschopnost tuzemského průmyslu se tak v dlouhodobém horizontu bez investic do zelených opatření neobejde.

KB BUDE DO ROKU 2026 UHLÍKOVĚ NEUTRÁLNÍ

Komerční banka je již dlouhodobě aktivním hráčem v oblasti odpovědného a udržitelného podnikání. Nejen

ve vztahu ke klientům, kdy podporujeme a financujeme řešení s pozitivním vlivem na životní prostředí, ale i sami, tedy vlastní činností, chceme přispět ke snížení uhlíkové stopy. Například v posledních třech letech jsme o čtvrtinu snížili spotřebu zemního plynu, zavedli jsme energetický management či zařadili do firemní flotily ekologické automobily. Naším nejnovějším závazkem je stát se do pěti let uhlíkově neutrální firmou prostřednictvím eliminace skleníkových plynů vyprodukovaných vlastní činností a podporou projektů, které skleníkové plyny pohlcují.

AKTIVNÍ ROLE KB PŘI PODPOŘE FIREM A PODNIKATELŮ

O naší aktivitě svědčí i fakt, že jsme již proúvěrovali zelené projekty v objemu více než 18 miliard korun. Pro firmy a podnikatele, kteří zvažují realizaci investic ke snížení energetické náročnosti ve svých provozech, připravila KB ve spolupráci s ČMZRB a EIB nový komplexní program pod názvem Optimalizujte zeleně. Jeho obsahem je bezúročné financování, poradenský servis v oblasti energetických úspor od společnosti KB Advisory a až

250tisícikorunový příspěvek na zpracování energetického auditu.

Zároveň jsou specialisté KB Advisory připraveni bezplatně prověřit způsobilost žadatele, jeho záměru či pomoci se zpracováním energetického posudku. Další příležitost k často odkládaným investicím do úspor energií je tedy na světě. Stačí ji pouze využít. ■

TEXT: DAVID FORMÁNEK
FOTO: SHUTTERSTOCK A ARCHIV KB

David Formánek je členem představenstva Komerční banky zodpovědným za korporátní a investiční bankovníctví

Švédsko směřuje k udržitelnému růstu a novým vzorcům chování

ZEMĚ TŘÍ KORUNEK PATŘÍ SPOLU S DALŠÍMI TŘEMI SEVERSKÝMI STÁTY MEZI PŘÍKLADY ÚSPĚŠNÝCH SOCIÁLNÍCH STÁTŮ S PROSPERUJÍCÍ EKONOMIKOU, S DŮRAZEM NA VÝZKUM, VÝVOJ, INOVACE, NOVÉ TECHNOLOGIE A VZDĚLÁNÍ A S NÍZKOU ÚROVNÍ KORUPCE. PODLE HDP NA OBYVATELE SE ZEMĚ PĚTADVACÁTÝM MÍSTEM ŘADÍ MEZI SVĚTOVOU ELITU. JEDNÍM Z DŮVODŮ PROSPERITY JE I RYCHLEJÍ ROSTOUCÍ PRODUKTIVITA PRÁCE NEŽ RŮST MEZD.

Švédsko, stejně jako Dánsko, se na žebříčku globální konkurenceschopnosti Světového ekonomického fóra nachází na osmém a v rámci EU na třetím místě. Měřeno indexem Světové banky Ease Doing Business, který vypovídá o kvalitě podnikatelského prostředí, zaujímá desáté místo z hodnocených 190 zemí.

Ekonomice dominují služby, které se na tvorbě HDP podílejí 65 %, následované průmyslem s necelými 33 %. Ten je orientován na automobilový průmysl, telekomunikace, chemický průmysl a tradičně na ocelářství. Švédsko se někdy označuje jako království start-upů, jimž vytváří mimořádně vhodné podmínky pro zakládání.

Jako exportně orientovaná země, jejíž výrobky jdou z více než padesáti procent na export, je nakloněna rozšiřování EU, což by jí pomohlo usnadnit vývoz své produkce. Hlavními vývozními obory jsou strojírenské a papírenské výrobky, elektronika, motorová vozidla, chemikálie, farmaceutické výrobky, ropa a ropné produkty. Do země se naopak dováží především strojírenské výrobky, chemikálie, fosilní paliva, potraviny a nápoje.

Hlavní exportní destinací je Norsko, v těsném závěsu následované Německem, které současně představuje největšího exportéra do tohoto severského království.

VYVÁŽENÁ OBCHODNÍ BILANCE A INVESTICE

Švédsko je ze všech skandinávských zemí největším obchodním partnerem České republiky. Podle dosaženého obratu v roce 2019 zaujímá v pořadí sedmáctou pozici s podílem 1,2 % na celkovém obratu zahraničního obchodu. Přitom je naším čtrnáctým největším exportním trhem (s podílem 1,6 % na vývozu ČR) a jedenadvacátým nejvýznamnějším exportérem do ČR (podíl na celkovém dovozu ČR činí 0,8 %).

Obchodní bilance je hodnocena jako vysoce aktivní. Od roku 1993 do roku

Pohled na historickou část hlavního města Švédska Stockholmu, Ostrov rytířů

2018 náš vývoz do Švédska – až na výjimky v letech 1999, 2001, 2008, 2009 a 2012 – meziročně rostl. Obdobná situace panovala také u dovozu, i když v letech 2001, 2002, 2006, 2008, 2009, 2012 a 2016 docházelo k nepatrně vyššímu meziročnímu poklesu.

Loni vývoz České republiky do Švédska v meziročním srovnání poklesl o 1,97 % a meziroční index dovozu dosáhl hodnoty 99,84, což v podstatě znamená stagnaci. Výsledkem tak bylo nepatrné snížení aktiva obchodní bilance.

V roce 2019 byly hlavními vývozními obory z ČR do Švédska osobní automobily a stroje, nábytek a hračky, výrobky z kovů, skla a pryže, potraviny a chemikálie.

Pro ČR představuje Švédsko zajímavého investora. Švédské investice nejčastěji směřují do finančního zprostředkování, hutnictví a slévárenství a inženýrského stavitelství. V řadě českých regionů se švédští investoři řadí mezi významné zaměstnavatele

(Sandvik Materials Technology, Arla Plast, Husqvarna a další). České divize svých firem v ČR mají rovněž společnosti jako IKEA, Skanska, H&M a další.

EFEKTIVNÍ A RYCHLÁ POMOC

Přestože Švédsko nikdy během celosvětové pandemie covidu-19 neuzavřelo své hranice, ovlivňuje tento faktor kondici i jeho ekonomiky. Proto tamější vláda uvolnila na její podporu prozatím přes 6 % HDP a další pomoc plánuje. Do hospodářství tak napumpovala více než 625 miliard švédských korun (1,637 bilionu korun). Jedná se především o přímou pomoc zasaženým podnikům, programy na záchranu pracovních míst, odklady splátek daní, převzetí břemene nemocenského pojištění z firem a řadu dalších opatření, jež byla prezentována v několika vládních balíčcích ekonomické podpory. Centrální banka (Riksbank) uvolnila cca 16 % HDP země na posílení likvidity a na nákup státních i firemních dluhopisů.

Švédsko se mohlo v minulosti chlubit velmi zdravými státními financemi a jedním z nejnižších zadlužení v EU, proto se neočekává, že bude mít problém rozpočtové schodky financovat, respektive nalézt na finančních trzích kupce ►►

Tradiční přehlídky toho nejlepšího aneb Kam se vydat, až to situace dovolí

Elmia Subcontractor
v Jönköpingu (slévárenství),

Euro Mine Expo
v Skellefteå (důlní průmysl),

Nordbygg
ve Stockholmu (stavebnictví),

Česko-švédské dny obranného průmyslu.

Malmö ležící v jižní části Švédska je třetím největším městem země po Stockholmu a Göteborgu; stejně jako Stockholm patří k nejšťastnějším městům světa

►► pro státní dluhopisy za minimální úrok. Podle prognóz stoupne zadlužení země z 35 na 40, případně 42% HDP, což by i nadále představovalo jedno z nejnižších zadlužení v EU.

RODÍ SE NOVÉ OBCHODNÍ PŘÍLEŽITOSTI

Nejvíce jich mohou čeští podnikatelé ve Švédsku očekávat v sektoru strojírenském, energetickém, stavebnictví a obranném průmyslu. V energetickém průmyslu půjde hlavně o zařízení pro výrobu obnovitelných zdrojů energie (větrné elektrárny, vodní elektrárny, modernizace a zvýšení kapacity přenosových sítí), neboť cílem Švédska je stát se jednou z prvních „fossil free“ zemí

na světě (do roku 2025). Tato meta je vzhledem k zatím malému podílu OZE na spotřebě energie v dopravě a průmyslu náročnější. Ve stavebnictví půjde o infrastrukturní projekty, ve strojírenství se jedná o důlní stroje a technologie, osobní a nákladní automobily, stavební, zemědělské a lesnické stroje. Vzhledem k plánovanému růstu výdajů na obranu se nalézají příležitosti pro české výrobce i v této oblasti.

Švédská vláda usiluje o proinvestování se z krize prostřednictvím investic do infrastrukturních projektů. Vedle investičního balíku ve výši 522 miliard švédských korun do jejich výstavby pro období 2014 až 2025 uvolnila další desítky miliard na opravy silnic, dálnic, železnic a dopravní koridorů.

PROEXPORTNÍ PODPORA POKRAČUJE

Čeští podnikatelé se zájmem o švédský trh se mohou obrátit na zahraniční kancelář agentury CzechTrade ve Stockholmu stejně jako na zastupitelský úřad ČR. Obě instituce jsou připraveny poskytnout firmám potřebné informace a pomoc.

Na první polovinu roku 2021 je mimo jiné plánována oficiální návštěva ministra průmyslu, obchodu a dopravy Karla Havlíčka s podnikatelskou misí, která byla odložena v důsledku opatření proti šíření covidu-19 z března letošního roku.

V rámci programu PROPED se dále letos plánovalo české zastoupení na veletrzích Nordic Life Science Days a Travel News Market. S ohledem na vývoj pandemické situace bude proexportní tým České republiky v příštím roce usilovat o návrat k těmto projektům. ■

TEXT: ALEŠ MARTA

FOTO: SHUTTERSTOCK A ARCHIV MPO

Neobvyklá upozornění se letos objevila v historických ulicích Stockholmu

Ing. Aleš Marta, Odbor zahraničně ekonomických politik I, sekce EU a zahraničního obchodu, MPO

ZŮSTAŇTE S NÁMI V OBRAZE I NADÁLE

**PRODLUŽUJEME BEZPLATNÉ POSKYTOVÁNÍ
INDIVIDUÁLNÍCH EXPORTNÍCH SLUŽEB AŽ DO 31. 3. 2021**

Sledujeme pro vás vývoj na zahraničních trzích
Získáváme ověřené zahraniční poptávky
Hledáme nové obchodní příležitosti a kontakty

AŽ VÁM NIC NEUNIKNE

Sledujte nás:

Služby a novinky pro exportéry: www.czechtrade.cz

Aktuální informace pro podnikatele: www.businessinfo.cz

CzechTrade

EXPERT NA VÁŠ EXPORT

OSTROVY A LIDÉ

Stockholmské souostroví čítá na třicet tisíc ostrovů a ostrůvků, ve městě samotném žije jeden a půl milionu lidí. Samozřejmě je neznám všechny, ale ty, které ano, mám upřímně rád.

Hodinová cesta lodí z centra Stockholmu do malebného městečka Waxholm není pro Švédy nijak nevšední záležitostí, lodě jsou zde součástí městské dopravy a linka X83 odplouvá z přístaviště Strömkajen každou hodinu. Nastupují. Na palubě je spolu se mnou pestrá směsice lidí – cyklisté s koly, rodinky s dětmi, zamilované páry, ale třeba i úctyhodní byznysmeni v saku a kravatě jedoucí do práce či domů. Někdo si čte knížku, skupinka studentů mastí karty, mámy rozbalují dětem svačiny. Spousta lidí telefonuje nebo hltá zprávy z displejů mobilů. Jsme ve dvacátém prvním století.

Sedám si k okénku, přisedne ke mně starší pán, který se představí jako Peter Söderholm. Je čas na kus řeči. Ptá se mě, co tu dělám a jak se mi ve Švédsku líbí.

Na oplátku se pochlubí znalostí českého piva a návštěvou Hradce Králové, kde se byl podívat na hokejové utkání se svým milovaným klubem Djurgårdens IF. Kolem ostrova Djurgården právě plujeme, ukazuje mi, kde stojí starý hokejový stadion a kde je muzeum Vasa s restaurovanou lodí ze šestnáctého století. Zamlčím, že jsem tam byl, a klábosíme dál, když nám jízda tak pěkně utíká.

Ve Waxholmu se rozloučíme již jako staří známí s tím, že si zavoláme a půjdeme spolu na hokej. Nyní ale míří Peter na posezení s kávou a skořicovými šneky se svými přáteli a já přeseďám na již čistě výletní loď na ostrov Grinda. Je podzim, ale svítí slunce, a tak se přesunu na otevřenou palubu, nechám si větrem čechrat vlasy a přemýšlím, jak je mi tu dobře. Kde se vlastně vzal ten mýtus o chladných Seveřanech? Ať v práci, v sousedství, u dětí ve škole nebo prostě jen tak na ulicích potkávám samé zdvořilé, přátelské a srdečné lidi. Laskavé a nesmírně hodné. Je to

jen tím, že na ně mám štěstí? Nemyslím. Protože tato země je prostě velmi vlídná od první chvíle, kdy jsem před dvěma lety přistál na letišti Arlanda.

Ostrůvek Grinda je malinký. Vlastně ho přejdete ze severu na jih za necelou hodinku. Dvě restaurace, ovečky, výběh koní. Spousta stromů a vzduch, který by se dal pít. Procházím se jen tak bez cíle sem a tam a nakonec zakotvím na malé pláži nedaleko přístaviště lodí. Pár rodin tu pořádá pozdní piknik, hoří dřevo ve společném ohništi. Vyzývají mě, abych se k nim přidal, u společného ohně je každý vítán. Vzduchem voní pečené kaštany. Ne, nestaneme se životními přáteli. Nikomu z nás se tím setkáním zásadně nezmění život. Ale povídáme, čas pomalu plyne a mně je prostě fajn. ■

TEXT: TOMÁŠ ROUSEK
FOTO: MAGDALENA TOMANOVÁ

Tomáš Rousek je vším možným, jen ne skvělým fotografem. Proto mu s fotografiemi pomohla kolegyně Magdalena, která je ve Stockholmu na stáži. Tomáš rád píše, čte a pozoruje svět. Ve Švédsku pracuje pro agenturu CzechTrade

Norsko:

Silná a téměř stoprocentně
energeticky soběstačná
ekonomika

JEDNA Z NEJSILNĚJŠÍCH EKONOMIK SOUČASNÉHO SVĚTA PŘITOM BYLA JEŠTĚ PŘED STO LETY CHUDÝM ZEMĚDĚLSKÝM STÁTEM POD NADVLÁDOU ŠVÉDSKÉHO SOUSEDA. NA RYCHLÉM ROZVOJI ZEMĚ PAK MĚLA VELKÝ PODÍL ZEJMÉNA ROZUMNÁ A STABILNÍ POLITIKA PO DRUHÉ SVĚTOVÉ VÁLCE A V 70. LETECH PRUDKÝ ROZVOJ TĚŽBY ROPY, KTERÁ NORSKU PŘINESLA OBROVSKÉ BOHATSTVÍ A PODÍLÍ SE PŘIBLIŽNĚ 20 PROCENTY NA HDP.

Norské království patří mezi nejvyspělejší průmyslové země, s rozsáhlými zásobami ropy, zemního plynu a dalších nerostů. Kromě těžby ropy a plynu má významné postavení strojírenství, loděství, petrochemický, dřevozpracující a potravinářský průmysl, rybolov a zpracování ryb. Norská loďná flotila, nákladní i rybářská, patří k největším na světě. Také Norsko je exportně orientovanou zemí, více než čtyři pětiny exportu míří do zemí EU. Dovoz z EU se na celkovém importu podílí téměř dvěma třetinami.

NENAPLNĚNÝ ABSORPČNÍ POTENCIÁL

Norsko patří k tradičním obchodním partnerům České republiky se značným absorpčním potenciálem ekonomiky, s nímž však Česká republika dlouhodobě vykazovala záporné saldo vzájemné obchodní bilance. Země patřila po Ruské federaci k hlavním

dodavatelům zemního plynu do ČR. Rok 2016 byl posledním rokem platnosti a provádění dohody o strategických dodávkách norského zemního plynu do naší země. Od roku 2017 se k nám dostává norský zemní plyn v rámci komerčních nákupů na evropských spotových trzích. ČR si tak nadále udržuje status země diverzifikované jak dodávkově, tak přepravními cestami.

Bilance vzájemné obchodní výměny mezi ČR a Norskem byla v minulých letech záporná právě z důvodu nákupu zemního plynu. Spolu s postupně klesajícím objemem přímých dodávek do ČR se obchodní bilance přelévávala z pasiva do aktiva a od roku 2014 je aktivní až dosud. Náš export vykazuje od roku 2015 meziročně rostoucí tendenci. Podle obratu dosaženého v roce 2019 zaujímá Norsko v pořadí 36. pozici s podílem 0,32 % na celkovém obratu zahraničního obchodu. Přitom je naším 27. největším exportním

trhem (s podílem 0,43 % na vývozu ČR) a 44. nejvýznamnějším exportérem do ČR (podíl na celkovém dovozu ČR 0,21 %).

Za stejné období vykazuje import meziročně střídavě rostoucí a klesající trend. Po dvou letech poklesu (2017–2018) dosáhl meziroční index dovozu 2019–2018 vysoké hodnoty 135,7 (mimořádný nákup zemního plynu). I přes toto zvýšení se absolutní hodnota dovozu pouze přiblížila úrovni roku 2015. Aktivum obchodní bilance se v porovnání s rokem 2018 v loňském roce poněkud snížilo. Vývoz České republiky do Norska v meziročním srovnání vzrostl o 4,8 % a dovoz dokonce až o 35 %. Přesto došlo k nepatrnému snížení aktiva obchodní bilance oproti roku 2018, a to o 1,2 miliardy korun.

Hlavními vývozními komoditami ČR jsou osobní automobily, průmyslové stroje, elektrická zařízení, přístroje ►►

Půlnocní slunce nad městem Tromsø, které se nazývá také Paříž Severu

► a spotřebiče, stroje a zařízení k výrobě energie a kovové výrobky. Z Norska dovážíme ryby, hliník, měď, zinek a výrobky z nich, lékařské nástroje, léky a farmaceutické zboží, potravinové přípravy, železo a ocel.

FISKÁLNÍ LÉČBA

Na potírání negativních dopadů koronaviru na norské hospodářství vynaložila vláda tři záchranné balíčky v celkové hodnotě zhruba 240 miliard norských korun (cca 600 miliard korun) a několik dalších objemově menších fiskálních opatření, doplněných o cílené daňové úlevy pro petrolejářský průmysl v hodnotě desítek miliard. Při revizi rozpočtu vláda počítala s kontrakcí HDP ve výši 2 %, poklesem spotřeby domácností o 8,5 %, nezaměstnaností na úrovni 5,9 %, meziročním růstem mezd o 1,5 %, inflací ve výši 1 % a cenou ropy kolem 33 amerických dolarů za barel. Před převodem prostředků z ropného fondu by deficit státního rozpočtu dosáhl 381 miliard norských korun. Po započtení ropných prostředků se schodek sníží na 124 miliard. Počítá se také s novými výdaji na ozelenění hospodářské produkce, zajištění dostatečného množství zdravotního materiálu a další vybavení nemocnic.

Hlavním fiskálním nástrojem vlády pro řešení negativních hospodářských dopadů krize byl penzijní vládní fond Global (tzv. ropný fond), jehož hodnota se již několik měsíců pohybuje nad úrovní 10 000 miliard norských korun. Navzdory striktním pravidlům pro

čerpání prostředků z fondu pro rozpočtové účely byl po celou dobu krize chápán jako garance dostatečného množství finančních prostředků pro pokrytí nezbytných nákladů spojených s posilováním likvidity norských firem, finančním zajištěním dočasně propuštěných zaměstnanců a s obnovou hospodářského růstu.

Dopady koronavirové krize na norské hospodářství by měla vyhodnotit expertní skupina s názvem Norsko do roku 2025 a v prvním čtvrtletí roku 2021 předložit analýzu s návrhy konkrétních opatření. Cílem bude definovat, co bude pro norské hospodářství „novým normálem“ v příštích letech a jaká opatření bude vláda muset přijímat, aby se hospodářský růst co nejrychleji obnovil.

OZE A DOPRAVA

Pro české exportéry se nabízejí příležitosti v automobilovém průmyslu, energetice, zdravotnickém a farmaceutickém průmyslu, železniční a kolejové dopravě. V automobilovém průmyslu jde hlavně o elektromobilitu, protože cílem vlády je dosáhnout 50% elektrifikace vozového parku do roku 2030. V energetice bude růst poptávka po vodních elektrárnách, větrných turbínách a transformátorech.

V důsledku zvyšujícího se počtu seniorů, rozšiřování sítě zdravotních a nemocničních zařízení a celkové modernizace sektoru v posledních letech stát a obce vyčleňují stále větší množství finančních prostředků na zdravotní péči a s ní

související investice. Jen během roku 2019 došlo k nárůstu výdajů ve zdravotnictví o 400 milionů dolarů.

Součástí koncepce železniční reformy je demonopolizace železnic. Do soutěží na provozování osobní a nákladní dopravy na jednotlivých tratích a na doávky kolejových vozidel se mohou hlásit též firmy z ČR.

ZELENÉ START-UPY MAJÍ ZELENOU

V letošním roce proběhl Oslo Innovation Week 2020 virtuálně s účastí několika českých zástupců. V příštím roce se v rámci projektu ekonomické diplomacie ve spolupráci s agenturou CzechInvest plánuje další prezentace českých start-upů na jeho již 12. ročníku. Projekt by měl umožnit zájemcům z řad českých start-upů, aby norským a mezinárodním investorům a odborné veřejnosti představili své produkty v podobě komerčně využitelných řešení v oblastech spojených s udržitelným rozvojem.

Také do Norska se v první polovině roku 2021 plánuje oficiální návštěva ministra průmyslu, obchodu a dopravy Karla Havlíčka s podnikatelskou misí, která byla odložena v důsledku opatření proti šíření covidu-19 z března letošního roku. ■

TEXT: ALEŠ MARTA

FOTO: SHUTTERSTOCK

ING. ALEŠ MARTA, ODBOR ZAHRANIČNĚ EKONOMICKÝCH POLITIK I, SEKCE EU A ZAHRANIČNÍHO OBCHODU, MPO

KOMERČNÍ BANKA LÍDREM V UDRŽITELNÉM FINANCOVÁNÍ

PODPORUJE ENERGETICKOU TRANSFORMACI

Jakým směrem se bude orientovat Komerční banka v rámci energetiky? Zaznamenal jsem informaci, že například přestává financovat uhelné zdroje. Je to pravda?

Ing. Štěpán Rybář, finanční ředitel ECO Finance Group s.r.o.

ODPOVÍDÁ PAVEL BERAN,
VEDOUcí ENERGETICKÝCH PROJEKTŮ, KB

ODKLON OD FINANCOVÁNÍ UHELNÝCH ZDROJŮ

Ano, je pravda, že se Komerční banka přihlásila k závěrům pařížské dohody o změně klimatu a svou interní politikou omezujeme financování podnikatelských aktivit spjatých s uhlím. Chceme, aby každá z našich činností splňovala environmentální a společenské cíle naší společenské odpovědnosti. Usilujeme o pozici lídra v udržitelném financování a chceme stát po boku našich klientů v energetické transformaci. Odklon od financování uhelných zdrojů je tedy první z řady našich dalších aktivit tzv. zeleného financování.

Komerční banka je velmi aktivní bankou jak ve financování klasické energetiky, tak i obnovitelných zdrojů, o nichž máme historicky velmi dobré znalosti i zkušenosti. Z obnovitelných zdrojů financujeme projekty větrných, fotovoltaických a vodních elektráren

a bioplynových stanic. Rovněž se podílíme na financování EPC projektů a projektů vedoucích k zefektivnění a úsporám spotřeby elektrické energie.

POPTÁVKA PO FOTOVOLTAICE A BIOPLYNU

Aktuálně vnímáme rostoucí poptávku v oblasti nových instalací fotovoltaických elektráren, a to zejména těch střešních, které mohou využít zajímavou investiční podporu. Setkáváme se však i s projekty pozemních instalací, které jsou díky poklesu cen technologií schopné dávat ekonomický smysl i při prodeji elektřiny za tržních podmínek. Tyto projekty bychom rádi viděli zejména na různých brownfieldech či rekultivovaných oblastech například zasažených těžbou uhlí.

Zajímavou rozvojovou oblastí je biometan. V ČR je aktuálně více než 570 bioplynových stanic produkujících bioplyn, který se následně spaluje v kogeneračních jednotkách a vzniká elektřina a teplo. Nyní se začínají aplikovat technologie upravující bioplyn na biometan, který lze díky jeho vlastnostem srovnatelným se zemním plynem vtlačovat do plynárenské distribuční soustavy. Existují tedy stovky bioplynových stanic v rozumné vzdálenosti od plynovodu, jimž bychom rádi nabídli možnost financovat technologii na přípravu biometanu.

KOGENERAČNÍ JEDNOTKY

Když už jsem v souvislosti s bioplynovými stanicemi zmínil kogenerační jednotky, tak i v rozvoji této technologie vidíme příležitost pro možnou spolupráci při jejich financování. Proto byla v KB pro posuzování těchto projektů nedávno

odsouhlasena nová pravidla. Díky nim jsou klientům poskytnuty jasné parametry, za nichž je možné kogenerace financovat, a současně došlo k výraznému zrychlení schvalovacího procesu. To potvrdily i první projekty, které již byly na základě nových pravidel schváleny.

Rádi bychom se podíleli i na rozmachu akumulace elektřiny. Pečlivě sledujeme přípravu legislativního rámce, který podnikání v tomto sektoru brzy umožní, a také se snažíme zachytit technologický pokrok, jenž tento jistě perspektivní obor v posledním období provází.

NAKLÁDÁNÍ S ODPADY

V neposlední řadě vnímáme jako důležitou oblast pro financování investic i zpracování odpadů. S blížícím se zákazem skládkování bude tato oblast stále závažnější a bude nezbytné najít způsoby, jak vhodně s odpadem naložit. Jednou z možností je jeho energetické využití v zařízeních ZEVO nebo například v odpadových bioplynkách. Z ekologického pohledu je samozřejmě nejvýhodnější množství odpadu minimalizovat a případně jej znovu použít v souladu s principy cirkulární ekonomiky. I z tohoto důvodu Komerční banka v rámci své dceřiné firmy KB Advisory nově nabízí kompletní poradenský servis v oblasti předcházení a vzniku odpadů či jejich energetického využití.

Výše uvedené oblasti nejsou úplným výčtem, kde Komerční banka vidí prostor pro financování sektoru energetiky, a proto se domnívám, že se v dalších letech náš tým specializovaný právě na energetické projekty rozhodně nebude nudit. ■

ZDROJ: KB

FOTO: ARCHIV KB A SHUTTERSTOCK

ŠTĚSTÍ SEVEŘANŮ V PRÁCI SPOČÍVÁ VE SVOBODĚ, RESPEKTU A TĚMĚŘ CHYBĚJÍCÍ HIERARCHII, SHODUJE SE ŠVÉD, FINKA A NOR

V ČEM SE LIŠÍ SEVERSKÉ STÁTY OD ZBYTKU EVROPY? A PROČ PODLE PRŮZKUMŮ JSOU PŘÁVĚ ZAMĚSTNANCI SEVERSKÝCH FIREM JEDNI Z NEJŠTĚSTNĚJŠÍCH NA SVĚTĚ? NEJEN O TOM JSME SI POVÍDALI S MÅRTEDEM RUNOWEM ZE ŠVÉDSKA, EVA-MAIJOU AHOKAS Z FINSKA A IVAREM BRUVOLLEM Z NORSKA. CO JE SPOJUJE? VŠICHNI TŘI JSOU ZAKLADATELI A ŘEDITELI Poboček společnosti PERFORMIA INTERNATIONAL, KTERÁ JIŽ TISÍCOVKY ŠÉFŮ FIREM PO CELÉM SVĚTĚ NAUČILA, JAK SI VYBUDOVAT PRODUKTIVNÍ A ÚSPĚŠNÝ TÝM.

Mårten Runow, zakladatel společnosti Performia International, která ve Švédsku začala fungovat v roce 2001

Ivar Bruvoll, zakladatel a ředitel společnosti Performia Norsko

Eva-Maija Ahokas, zakladatelka a ředitelka společnosti Performia Finsko

Nám Středoevropanům severské státy často splývají. Umíte shrnout, v čem se nejvíc liší vaše země od ostatních severských zemí z pohledu byznysu, ale třeba i kulturně?

MR 🇸🇪: Řekl bych, že ve Švédsku máme téměř tradici v budování velkých mezinárodních společností (Volvo, IKEA, ABB, Scania). Zároveň Švédům nechybí poměrně dobré organizační schopnosti, díky nimž udržují zaměstnance zainteresované a motivované. Kdybychom mluvili o oborech, můžeme říct, že švédský export je založen na hudebním průmyslu. Dánové mají v porovnání s námi lépe vyvinutý smysl pro podnikání, Finové jsou velmi dobří v designu a norský byznys se v posledních třiceti letech točí kolem stavebního a ropného průmyslu.

EMA 🇫🇮: Pro Finsko je ta odlišnost asi nejvíc v jazyce. Norština, švédština a dánština jsou příbuzné jazyky, ale s finštinou nemají vlastně nic společného. Co se týče byznysu, jsou si severské státy dost podobné. Když se finští podnikatelé rozhodnou vyrazit za hranice, začínají velmi často ve Švédsku, protože Švédy obecně považujeme za pohodové a přátelské lidi.

IB 🇳🇴: Norové jsou přímější než třeba Švédové. Většinu dohod uzavírají prostým potřesením rukou a nesnášejí dlouhé porady. O Finech bych zase řekl, že jsou uzavřenější a někdy pijí až moc vodky.

Evropská komise v roce 2016 sestavila žebříček devatenácti nejšťastněj-

ších měst Evropy. Pět z nich je v severských státech (Stockholm, Malmö, Oslo, Kodaň, Aalborg) a Helsinky se v roce 2020 dokonce (podle World Happiness Report) staly nejšťastnějším městem na světě. Čím si myslíte, že to je?

MR 🇸🇪: Těžko říct. Když ale víte, jak moc se tato města rozvíjejí a že produkce a tvoření jsou hlavním zdrojem štěstí, bude vám jasné, proč tomu tak je.

EMA 🇫🇮: I ta největší severská města jsou stále celkem malá ve srovnání s největšími městy v ostatní Evropě a díky tomu se v nich možná lidé cítí bezpečně a spokojeně.

IB 🇳🇴: Norové jsou podle mě šťastní díky své svobodě, přírodě, ekonomice a prostoru.

U štěstí ještě na chvíli zůstaneme. Průzkum ze stejného roku (tentokrát od společnosti Universum) ukázal, že lidé ze severských států patří mezi nejšťastnější zaměstnance na světě. Umíte říct, proč tomu tak je? V čem se podle vás liší pracovní podmínky ve vaší zemi od těch ve zbytku Evropy?

MR : Zájem a organizování v rámci skupiny stojí v severských státech na inkluzivním způsobu. Myslím tím to, že je tu méně hierarchie a více rozhodování na základě konsenzu, a to způsobuje, že mají lidé větší zájem být součástí firmy a přispívat.

EMA : Finsko nabízí zaměstnancům velmi dobré pracovní podmínky. Kromě již celkem běžné možnosti práce z domu kladě Finsko důraz na rovnost a spolupráci na pracovišti. Ve srovnání s ostatními evropskými státy je finský pracovní trh považován za bezpečný, firmy tu mají jednodušší hierarchii a zaměstnancům se dává výrazná míra rozhodovacích práv. Zaměstnavatelé zároveň hodně investují do rozvoje zaměstnanců a významně podporují ty, kdo chtějí zlepšovat své schopnosti a znalosti. Finsko se také dobře stará o zaměstnance s dětmi.

IB : Norsko bylo v raných 70. letech chudou zemí farmářů a rybářů, dřičů, kteří se o sebe navzájem starali. Dnes jsme stále stejnými dřiči a společnost a pracovní trh jsou založené na důvěře a respektu. Dalo by se říct, že společnost stojí na pravidle „nikdo by se neměl mít líp než já, ale ani hůř než já“, a když má potíže někdo, koho nemám rád, prostě mu pomůžu. Netroufám si odhadovat, jak je to ve zbytku Evropy, ale řekl bych, že v místech, kde jsou lidé šťastní, je to velmi podobné.

U nás v Česku se v poslední době hodně mluví o tom, jestli nám home office v nějaké formě nezůstane už jako běžná forma práce. Jaký postoj k práci na dálku převládá ve vaší zemi?

MR : Současná pandemická situace rozhodně rozšíření práce z domova urychlila. Pozorujeme, že lidé považují mnoho schůzek, které se dříve dělaly jen živě, za efektivnější, když probíhají online. Takže hádám, že práce z domova ve Švédsku zůstane, a to i kvůli tomu, že je geograficky velká a rozsáhlá země a přesouvání se autem nepatří mezi naše oblíbené aktivity.

EMA : Toto téma patří i u nás k jednomu z nejdiskutovanějších. Většina firem využívá práci z domova, jak jen to jde, a některé z nich tím, že jejich zaměstnanci tolik necestují, ušetřily mnoho peněz. Protože práce z domova byla ve Finsku rozšířená dávno předtím, myslím, že se jen ještě víc rozšíří.

IB : V Norsku už se podle mne nevrátíme ke starému normálu. Flexibilita, která spočívá v tom, že si lidé mohou víc vybírat, odkud budou pracovat, tu zůstane. A já si myslím, že to je dobře. Když to sedí vašemu životnímu stylu a můžete udělat totéž nebo dokonce víc z pohodlí domova, proč to tak nenechat?

Co je podle vás v dnešní době největší výhodou firem ve vaší zemi v porovnání s ostatními státy Evropy?

MR : Severské státy si v posledních deseti letech užívaly dobré ekonomické situace a snad i díky tomu se v posledním roce podařilo Švédsku udržet poměrně vysokou úroveň života i byznysu.

EMA : Produkty označené jako „Vyrobeno ve Finsku“ jsou obvykle velmi kvalitní. Mimo to máme výrazného souseda na východě (Rusko), s nímž bychom mohli obchodovat mnohem víc než dosud. Klíčovým faktorem finských inovací a ekonomického úspěchu je také dobrý přenos znalostí mezi firmami a univerzitami.

IB : Norské firmy mají oproti jiným zemím výhodu ve schopnosti rychlého rozhodování, neformální komunikaci v rámci byznysu a velmi malé byrokracii.

A co je naopak největším problémem firem ve vaší zemi?

MR : Největším problémem u nás je najmout si dobrého, kvalifikovaného

a produktivního člověka, jehož si firma může dovolit a který chce opravdu pracovat a pomůže firmě expandovat. I proto trávím většinu svého času snahou o to, abych jim v tom co nejvíce pomohl.

EMA : Protože vyrábíme produkty vysoké kvality, je jedním z problémů vysoký plat zaměstnanců. Kromě toho cenu produktů navyšuje i nákladná doprava přes rozlehlost zemi. K tomu nám navíc v mnoha oborech scházejí kvalifikovaní zaměstnanci, takže výběr pracovníků je pro finské firmy opravdovou výzvou.

IB : Příliš mnoho lidí u nás má spíš teoretická hlediska na věc, než aby byli více praktičtí.

Jak byste popsali mladou nastupující generaci, která se teď dostává na pracovní trh? Má nějaké specifické rysy, které sledujete a které mohou celkově ovlivnit vývoj firem ve vaší zemi?

MR : Mně se mladá generace líbí v mnoha směrech. Nicméně když nabíráme mladé lidi, zaměřujeme se kromě běžných oblastí (produktivita, motivace, osobnost) také na to, jak často se v práci dívají na sociální sítě a jestli chodí včas.

EMA : Finští mladí mají kromě skvělých možností vzdělání také velmi dobré schopnosti zejména v oblasti elektroniky, které jim dávají výrazně vysokou šanci na úspěšný život v budoucnu.

IB : Nevidím velký rozdíl mezi současnou generací a tou, která nastupuje. Myslím, že jsme je toho mnoho naučili, takže by si měli vést ještě lépe než my. ■

ROZHOVOR PŘIPRAVILA: BARBORA HARTMANNOVÁ

FOTO: ARCHIV PERFORMIA A SHUTTERSTOCK

WWW.PERFORMIA.CZ

ŽELETAVSKÁ KAMNA ZAHŘEJÍ NA TĚLE I NA DUŠI OBJEVME ZNOVU TEPLO RODINNÉHO KRBU

ZANEDLOUHO BUDE RODINNÁ FIRMA BRABENEC SPOL. S R. O. SLAVIT VÝZNAMNÉ JUBILEUM. JE TO BEZMÁLA 100 LET, CO JAN BRABENEC ZALOŽIL MALOU STROJÍRNU, KTERÁ MEZI SVĚTOVÝMI VÁLKAMI VYRÁBĚLA ZEMĚDĚLSKÉ STROJE, MOTORY NA DŘEVOPLYN A ZAJIŠŤOVALA KOVOVÝROBU PRO CELÝ REGION. STOLETÁ TRADICE ŽIJE DÁL V RUKOU DCERY JOSEFA BRABENCE EVOY BERVIDOVÉ A JEJÍHO MANŽELA, KTEŘÍ FIRMU PŘEVZALI V ROCE 2012 A S LÁSKOU ROZVÍJEJÍ ZNAČKU ŽELETAVSKÁ KAMNA.

Josef Brabec, pokračovatel stoleté rodinné tradice a „motor“ podnikatelského úspěchu (vpravo dole), se svou dcerou **Evou Bervidovou**, jejím manželem **Lubošem** a dětmi **Emičkou** a **Tomášem**. Manželé Bervidovi dnes rozvíjejí značku Želetavská kamna

vyprofilovala a našla své místo na trhu díky individuálnímu přístupu. Ročně nevyrobí tisíce, ale pouze stovky kamen zákazníkům přímo na míru. K tomu kroku ji vedla touha nebýt jednou z mnoha, ale dělat originální a neobyčejné věci.

ORIGINÁLNÍ A EFEKTIVNÍ ZDROJ TEPLA

Želetavská kamna nejsou pouze účelovým zdrojem vytápění, ale plnohodnotnou součástí interiéru. Každý kus je jedinečným dílem. Uspokojí i náročného zákazníka, který klade důraz na design, výjimečnost, dlouholetost a funkčnost. Klient je součástí celého procesu výroby od konzultace a návrhu až po instalaci kamen na místo. Poskytované služby tím však nekončí. Aby želetavská kamna optimálně fungovala a byla dobrou investicí na mnoho let, mají zajištěn perfektní servis a údržbu před topnou sezonou. Jednou za dva až tři roky je pracovníci firmy rozeberou, vymění spotřební díly a případně provedou drobné opravy.

Dlouhodobou životnost a kvalitní vytápění zaručuje krbová vložka z kotlového plechu, která umí efektivně spalovat dřevo, a ručně vyráběné kachle zajišťující sálání tepla. Želetavská kamna disponují vlastní zkušebnou pro vývoj

OD STROJAŘINY KE KAMNŮM

V roce 1993 se strojírna Brabec vrátila rodině v restitucích. Bratři Jiří a Josef Brabencovi, synové původního majitele, obnovili její činnost a zahájili výrobu. Základním výrobním programem bylo svařování nerezové oceli a produkce zkušeben vodoměrů a měřičů tepla.

Postupem času přidali také výrobu kamen, která byla základním kamenem pro vznik značky Želetavská kamna.

Po roce 1990 začalo plošné zavádění zemního plynu. Změna ve vytápění a ohřevu vody v domácnostech zvýšila poptávku po úsporném vytápění dřevem. V počátcích se Želetavská kamna soustředila na sériovou výrobu. V posledních letech se však firma

krbových vložek. Letos se jim podařilo vyvinout a certifikovat krbovou vložku s nominálním výkonem 5 kW, která splňuje nejpřísnější evropské normy. Co se týká účinnosti, funkčnosti, výkonu a hodnot emisí CO₂, má tato vložka jedny z nejlepších parametrů na evropském trhu.

SPOLUPRÁCE S DESIGNÉRY

Zákazníci dnes vyžadují celistvá řešení a komplexní služby. Proto Želetavská kamna spolupracují s designovými studii a výrobci nábytku na míru, jako je například společnost RASL čalouněný nábytek. Ve spolupráci s evropsky věhlasným uměleckým kovářem Pavlem Tasovským pak zákazníci získávají jinou dimenzi vytápění s hodnotou uměleckého díla v podobě kovaných kamen. Současná společnost se vrací k tradičním hodnotám, které se postupem času

ukázaly jako osvědčené. Tak tomu je i v moderním bydlení. V domech se již nebudují malé oddělené místnosti, ale dominantní prostory, které jsou jako stvořené pro vytápění kamny. Ta byla dříve jediným zdrojem tepla a zároveň centrem každého domu. Dnes jsou alternativou k plynovému kotli, elektrickému vytápění, tepelnému čerpadlu apod. Jsou však stále ekonomicky nejlepší variantou a skvělým záložním zdrojem tepla pro případ, kdy by došlo k výpadku pro nás dnes dostupných zdrojů, tzv. blackout.

NÁVRAT K TRADIČNÍM HODNOTÁM

Sálavé vytápění je v současné době nejdokonalším způsobem přenosu tepla do okolí. Kachlová kamna, která mají tuto vlastnost, však nejsou jen o pocitu příjemného tepla. Jejich

největší předností je pozitivní působení na psychiku člověka. Zvyšují hladinu endorfinů a pocit štěstí a dobře působí na kvalitu vnitřních prostor tím, že tvoří záporné kyslíkové ionty. Je vědecky dokázáno, že někde hluboko v sobě máme geneticky zakořeněnou tendenci shlukovat se kolem ohně, u kterého je nám dobře. Hledáme teplo domácího krbu. ■

ZDROJ: ŽELETAVSKÁ KAMNA
WWW.ZELETAVSKA-KAMNA.CZ

Zákazníci Želetavských kamen jsou lidé, kteří mají vztah k tradičním hodnotám a kladou důraz na profesionální, estetické a kvalitní vytápění vytvářející pohodovou atmosféru. Ve firmě je klíčový osobní přístup ke každému klientovi. Tomu odpovídá i její prodejna a showroom v Želetavě. Více než 50 jedinečných kamen a krásné interiéry s unikátní atmosférou venkova opravdu stojí za návštěvu. Zákazníky zde přivítá Eva Bervidová nebo Ludvík Lelek, kteří je provedou nejen showroomem, ale i celým procesem zařizování kamen a doplňků. Kromě nezbytných technických informací zájemcům poskytnou i radu v oblasti designu a estetického řešení. Za 20 let s Želetavskými kamny a jejich klienty mají zkušeností víc než dost.

Do světa za obchodem

Finsko miluje vítězit

REPUBLIKA MEZI MONARCHIEMI

Finsko je zemí jezer a nekonečných lesů

JEŠTĚ V POLOVINĚ MINULÉHO STOLETÍ PRACOVALA VĚTŠINA FINŮ V ZEMĚDĚLSTVÍ A ZEMĚ BYLA ZDECIMOVÁNA VÁLKAMI A REPARACEMI. INVESTICE DO ROZVOJE PŘINESLA OVOCE A DNES JE FINSKO JEDNÍM Z EKONOMICKY NEJSILNĚJŠÍCH STÁTŮ SVĚTA.

Stejně jako Dánsko, Norsko a Švédsko je vysoce industrializovanou zemí s vysokým životním standardem. Klíčovým sektorem ekonomiky je průmyslová výroba, hlavně zpracování dřeva a kovů, strojírenství, odvětví telekomunikací a elektroniky a výroba chemikálií. Kromě dřeva však hospodářství Finska silně závisí na dovozech surovin.

Zahraniční obchod se podílí třetinou na tvorbě HDP a je orientován na státy EU – na dovozu se země EU podílí cca 70 %, podíl vývozu do zemí EU tvoří 59 %. Hlavními exportními položkami jsou stroje a dopravní zařízení, výrobky zpracovatelského průmyslu, chemikálie, hlavními dovozními komoditami stroje a dopravní zařízení, minerální paliva, elektrická energie a chemické produkty.

VELKÝ PROSTOR PRO ZLEPŠENÍ

Finsko se řadí do první třicítky obchodních partnerů České republiky. V posledních letech je pro nás dvacátým druhým největším exportním trhem.

Pokud jde o dovoz, uzavírá třetí desítku zemí, z nichž dovážíme nejvíce zboží. Od roku 2005 dosahujeme kladného salda obchodní bilance, jehož objem v posledních letech i nadále roste.

V roce 2019 představoval podíl na celkovém vývozu ČR 0,53 %. Meziročně došlo k poklesu vývozu o 3,5 % a mírnému nárůstu dovozu o 0,9 %. Aktiva obchodní bilance se pohybují na hodnotě téměř 478,2 milionu eur.

Náš vývoz do Finska v posledních pěti letech de facto stagnuje s klesající tendencí (s výjimkou nárůstu v r. 2017 o 13,7 %) a absolutní výše vývozu v roce 2019 nedosáhla úrovně roku 2017. Pozitivem je ovšem vysoké aktívum obchodní bilance.

Českému vývozu do Finska dominují stroje a dopravní prostředky, z nichž zejména osobní automobily Škoda mají ve Finsku dobrý zvuk. V dovozu jsou to stroje, papírenské výrobky a elektronické přístroje. Z finských investic v ČR zmiňme mezi jinými KONE (výroba výtahů) a Tieto (IT služby).

DOPADY PANDEMIE NA PRŮMYSL BUDOU BOLESTIVĚJŠÍ

Podle zářijových odhadů se finský HDP letos sníží o 4,5 až 4,7 % a příští rok by se měl navýšit o 2,7 až 3,2 %. Ve druhém pololetí se očekává další snížení exportu, a to o více než 20 % ve srovnání s první polovinou roku. Největší problém pro vývoz představuje zásadní omezení pohybu pracovníků, dále pak komplikace v logistice a nedostatek součástí a surovin. Velkým rizikem je i velmi pomalá reakce ceny práce na zhoršenou ekonomickou situaci a dopady na konkurenceschopnost Finska. Soukromá spotřeba se po výrazném propadu v březnu a dubnu vzpamatovala poměrně rychle, nicméně index důvěry spotřebitelů v ekonomiku dále klesá.

Celkové následky krize by podle odhadů měly vymizet do konce roku 2022, negativní dopady na průmysl však mohou trvat i déle. Finská vláda celkově vyčlenila na podporu ekonomiky 1,3 miliardy ▶▶

Santa Claus prý žije ve vesničce nedaleko finského Rovaniemi. Můžete se o tom přesvědčit a strávit tu dovolenou

Hlavní město Finska Helsinky má něco přes 650 tisíc obyvatel

►► eur. Objem podpory byl relativně menší než v dalších skandinávských zemích, což se přičítá zejména specifickému finskému systému dočasného propouštění.

Současnou krizí bylo nejvíce zasaženo dřevařství. Zřejmě největší propad ze všech odvětví zaznamenal cestovní ruch, který se ve druhém čtvrtletí meziročně propadl o 87 %. Finská centrální banka nakoupila státní a firemní dluhopisy za 11 miliard eur a komerčním bankám poskytla výhodné úvěry v hodnotě 16 miliard eur.

DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA, IT A UDRŽITELNÝ ROZVOJ

České firmy mohou hledat příležitosti pro uplatnění na finském trhu zejména v nově se rozvíjejících sektorech (IT, umělá inteligence nebo cirkulární ekonomika). Lze rovněž využít možnosti účastnit se výběrových řízení v oblasti dopravy, energetiky a životního prostředí. Příležitosti se najdou i ve zdravotnickém a farmaceutickém průmyslu či v železniční a kolejové dopravě. Vedle právě probíhajících projektů tramvajových tratí v Turku a v Tampere vláda odsouhlasila plán na výstavbu dvou vysokorychlostních železničních tratí – mezi Helsinkami a Tampere, respektive Helsinkami a Turku. Náklady na výstavbu těchto tratí, včetně projekčních prací, jsou odhadovány na necelých 9 miliard eur. Dále je v plánu například výstavba železniční tratě Pasila–Riihimäki a v delším časovém horizontu takzvaná arktická železnice.

VE ZNAMENÍ ENERGIÍ

Také ve Finsku kromě individuálních firemních služeb, poskytovaných exportní agenturou CzechTrade a zastupitelským úřadem ČR, realizuje každoročně proexportní tým České republiky projekty ekonomické diplomacie (PROPED). Pro příští rok se momentálně ve spolupráci s MPO připravuje projekt Rozvoj elektrického letectví ve Finsku, jehož cílem je představit české výrobce elektrických letadel a souvisejících řešení a technologií finským partnerům v rámci konference Energy Week 2021.

Ve spolupráci s Ministerstvem obrany a Asociací obranného a bezpečnostního průmyslu ČR se plánuje incomingová mise firem finského obranného průmyslu v rámci veletrhu IDET 2021 v Brně.

Cílem projektu je prohloubit již existující vztahy, dialog a obchodní spolupráci v obranném sektoru mezi českými a finskými partnery.

Rovněž se připravuje ve spolupráci s Ministerstvem zemědělství incomingová mise finské importní společnosti Servaali po českých minipivovarech. Cílem projektu je obchodní propojení vybraných menších českých výrobců piva (včetně minipivovarů) s finskými nákupčími z největší dovozní společnosti Servaali, která zajišťuje přibližně 50 % finských dovozů piva. ■

TEXT: ALES MARTA

FOTO: SHUTTERSTOCK

ING. ALES MARTA, ODBOR ZAHRANIČNĚ EKONOMICKÝCH POLITIK I, SEKCE EU A ZAHRANIČNÍHO OBCHODU, MPO

Robotický bus v ulicích Helsinek

FLEETOVÝM ZÁKAZNÍKEM, RAZ, DVA.

ŠKODA
SIMPLY CLEVER

Kombinovaná spotřeba a emise CO₂ vozu
ŠKODA OCTAVIA: 3,5–4,9 l/100 km, 91–113 g/km

Odebírejte alespoň 2 vozy během 12 měsíců a staňte se fleetovým zákazníkem.

Staňte se kapitánem vlastní flotily vozů, které vás jen tak nepotopí. Odebírejte alespoň 2 nové vozy ročně a využijte cenového zvýhodnění na nákup automobilů ŠKODA pro vás i vaše zaměstnance. Vybírat můžete z širokého portfolia modelů, včetně ekonomicky výhodných derivátů G-TEC nebo elektromobilů či plug-in hybridů s označením iV. Vložte své podnikání do vozu s nejvyšším pěťihvězdičkovým hodnocením bezpečnosti od nezávislé organizace Euro NCAP. Více informací o nabídce najdete na skoda-auto.cz nebo navštivte některého z více než 180 autorizovaných partnerů ŠKODA.

ASOCIACE MALÝCH A STŘEDNÍCH
PODNIKŮ A ŽIVNOSTNÍKŮ ČR

ŠKODA AUTO je generálním
partnerem Roku malého
podnikání 2020.

www.skoda-auto.cz

/skodacz

/skodacz

/skodacz

/skodacr

PROMA REHA DODALA LŮŽKA I PRO ZAOCEÁNSKOU LOĎ

PROMA REHA SKLÍZÍ ÚSPĚCHY VE SVĚTĚ. ČESKÁ RODINNÁ FIRMA, KTERÁ JE VÝZNAMNÝM ZAMĚSTNAVATELEM V ODLEHLÉM REGIONU U ČESKO-POLSKÝCH HRANIC, VYVÁŽÍ NAPŘÍKLAD DO VÝCHODNÍ EVROPY (PŘEDEVŠÍM PAK DO RUSKA), SEVERNÍ AFRIKY, NA BLÍZKÝ VÝCHOD A OD ROKU 2018 TAKÉ DO SKANDINÁVIE. „ZA TUTO DOBU JSME PROSTŘEDNICTVÍM NAŠÍ NORSKÉ PARTNERSKÉ FIRMY GYMO AS VYVEZLI NA SKANDINÁVSKÝ TRH DESÍTKY NAŠICH PRODUKTŮ. ASI NEZAJÍMAVĚJŠÍ ZAKÁZKOU BYLO DODÁNÍ LŮŽEK A NÁBYTKU NA ZAOCEÁNSKOU LOĎ,“ ZAČÍNÁ NAŠE POVÍDÁNÍ MAJITEL A JEDNATEL SPOLEČNOSTI RADEK JAKUBSKÝ.

Radek Jakubský,
majitel a jednatel
společnosti Proma Reha

Ve Skandinávii se firma zaměřuje především na Norsko, kam prodala vybavení v hodnotě 250 tisíc eur. Především jde o speciální lůžka pro intenzivní péči, která patří mezi její vlajkové loď. Přestože se firmě daří v severských zemích expandovat, nejde pro ni o dominantní trhy, kde platí za jedničku ve svém oboru. Takový je třeba maďarský trh, kde letos získala obří zakázku za 60 milionů korun, v jejímž rámci maďarskému zdravotnictví dodá přes 2000 lůžek.

Každopádně, když se Radka Jakubského zeptáte, na co je nejvíc hrdý, odpoví

vám, že na skutečnost, že je jeho firma dlouhodobě přínosem pro české hospodářství a významným zaměstnavatelem v pohraničním regionu, kde je velmi obtížné najít kvalitní práci. „Dáváme práci často celým rodinám, ale také zaměstnancům našich dodavatelů. Jsme hrdí na to, že jsme stabilním zaměstnavatelem. Když se tyto efekty sečtou s daňovými odvody, které platíme, věřím, že jsme opravdu přínosem nejen pro náš stát, ale samozřejmě také všude tam, kde máme zákazníky, zaměstnance nebo dodavatele.“

PRVNÍ Z VÝCHODNÍHO BLOKU

Proma Reha začala jako první v postkomunistických zemích vyrábět plně elektricky polohovatelná lůžka. Za třicet let své existence prošla krizí i dalšími nástrahami. Rodina Jakubských se přesto nikdy nevzdala. Majitelé se snaží firmu neustále posouvat někam dál. Za poslední roky se podnik dynamicky rozrostl ve stabilní, silnou a technicky i odborně vyspělou společnost.

Proma Reha, s.r.o.

Rodinná firma se sídlem v České Skalici působí na trhu již 30 let a jejím cílem je prodávat kvalitní zdravotnické vybavení a neustále ho zdokonalovat. Hlavní skupinu výrobků tvoří lůžka urgentní péče, nemocniční lůžka, speciální lůžka, pečovatelská lůžka, lůžka pro děti a novorozence. Firma však vyrábí také noční stolky, víceúčelové vozíky, transportní lehátka, křesla pro kardiaky, výškově nastavitelné stolky a laboratorní stoly, výškově nastavitelné kuchyňské linky Chef Mate, toaletní vybavení a mnoho dalších produktů. Kromě dodávek na český trh exportuje také do Evropy, Ruska, severní Afriky, na Blízký východ a od roku 2018 také do Skandinávie. Má přes 180 zaměstnanců a její roční obrat se pohybuje ve stovkách milionů korun.

„Když můj otec firmu založil, chodil jsem ještě na základní školu. Vždycky mě ale všechno velmi zajímalo, na brigády jsem proto chodil k pile, k vrtačce, na montáž, potom jsem začal vytvářet katalogy, webové stránky, postupně se zapojoval víc a víc, až jsem jednoho dne nastoupil do rozjetého vlaku. Tenkrát nás bylo ve firmě 18, dnes nás je přes 180. Přestože jsem studoval ekonomii, mám velmi blízko k technickým oborům. Proto jsem chtěl podnikat s tátou a posunout naši firmu dál. Samozřejmě jsem byl v té době strašně naivní, ale rád na to vzpomínám. Bylo to skvělé rozhodnutí a stále mě ta práce nesmírně baví,“ prozrazuje na sebe dnešní majitel společnosti.

VÝZBROJ PRO PRVNÍ LINII

Málokomu uniklo, že právě Proma Reha se na podzim také aktivně zapojila do boje proti pandemii koronaviru. Cílem bylo vyzbrojit tzv. první linii a zabránit případnému kolapsu tuzemského zdravotnictví. Ke konci října jely proto výrobní linky v továrně v Meziměstí na 120 procent. Firma se totiž zavázala vyrobit pro Správu státních hmotných rezerv téměř 400 lůžek. Většina z nich skončila v provizorní nemocnici na brněnském výstavišti.

„Česko potřebovalo naši pomoc, tak jsme přispěli, abychom pomohli. I nyní jsme připraveni navýšit výrobní kapacity a vyrobit další stovky lůžek pro pacienty s koronavirem,“ říká Radek Jakubský s tím, že tuzemský trh je pro firmu podstatný. „Více než obrátově je

pro nás důležité, že se o nás začíná mluvit i jinde než mezi odborníky. Chceme, aby i široká veřejnost vnímala, že v Česku existuje Proma Reha a její špičkové výrobky, které se snadno prosadí ve světové konkurenci.“

Kvůli stavu nouze vedení společnosti dokonce pozastavilo část zakázek na stovky lůžek pro již zmiňovaný maďarský trh, což je jedna z největších letošních zahraničních zakázek. „V říjnu se na mou prosbu přimluvil velvyslanec ČR v Maďarsku Tibor Bial u maďarského ministra pro lidské zdroje, který nám vyšel maximálně vstříc a souhlasil s posunutím této zakázky, za což oběma patří obrovský dík. Maďaři se velmi rychle vcitili do naší situace, kdy v Česku exponenciálně rostl počet nakažených, dokázali potlačit své vlastní potřeby, a tím nám moc pomohli,“ chválí jednatel firmy přístup maďarské strany.

NÁŠ ZÁKAZNÍK, NÁŠ PARTNER!

A co stojí za úspěchem společnosti? Tvrdá práce, kvalitní výrobky, profesionální servis a tým zkušených obchodních zástupců, kteří dokonale znají dané prostředí, klienty a jejich potřeby. „Od samého začátku si zakládáme na vztazích s klienty, a to se stávajícími, ale i novými. Hledáme si k nim cestu i přes celosvětovou pandemii, když se s nimi nemůžeme nyní osobně potkat. Jejich zpětná vazba je totiž pro nás velmi důležitá. Cílem je také zapojit klienty do vývoje nových produktů, které by měly být narýsované přesně ▶▶

►► podle jejich představ," vysvětluje Radek Jakubský, který před vypuknutím pandemie pravidelně trávil mnoho dní v roce na cestách za klienty po celém světě.

INOVACE MAJÍ ZELENOU

Od samého začátku se Proma Reha snaží jít s dobou. Důkazem je i opakované vítězství v soutěži Vizionáři. Naposledy získali vývojáři společnosti ocenění za unikátní systém řízení hygieny nemocničních lůžek prostřednictvím využití RFID čipů.

Inovace a vývoj technologických novinek, které poskytnou komfort jak pacientům, tak zdravotnickému personálu,

mají zkrátka ve firmě vždy zelenou. I proto společnost neustále investuje do technologií, do vybavení, ale také do svého rozvoje. V současné době pracuje ve výzkumu a vývoji téměř deset procent zaměstnanců.

„Považujeme se za nadšence moderních technologií. Jsme přeci jen společnost, která je na tomto základě postavena. Naše lůžka splňují nejpřísnější kritéria moderní medicíny a musí odpovídat celosvětovým standardům. Lůžka vyšší třídy máme dokonce osazena vlastní elektronikou, která nám umožňuje provádět bezpečně aktualizace a diagnostiku na dálku. Prozatím máme rekord, kdy jsme takto prováděli vzdálený servis v Austrálii a na Novém Zélandu. I do kanceláří se snažíme pořizovat

nejmodernější techniku a hledáme cesty pro hi-tech komunikaci, když aktuálně obchody postaru není možné realizovat.“

A jak vidí Radek Jakubský svou firmu v budoucnu? „Cílem je dosáhnout nejpозději v roce 2025 obratu půl miliardy, plán je modernizovat produkty, výrobní linky, rozšířit prodejní síť v zahraničí. Prostředek pro dosažení obou je právě zmíněný tým lidí. Musíme reagovat i na změny v legislativě, speciálně u zdravotnických prostředků probíhá aktuálně nejrozsáhlejší změna za posledních cca dvacet let. V plánu mám i posilování naší značky. Chci, aby byl otec hrdý, že založil firmu, která se dostala na světovou úroveň ve svém oboru.“ ■

TEXT: JAN BERGMAN
FOTO: ARCHIV PROMA REHA

PROMĚŇTE OSLABENÍ TRHŮ V INVESTIČNÍ PŘÍLEŽITOST

Naskytla se vám možnost nákupu existující společnosti v zahraničí?

Máte zájem rozšířit své podnikání do zahraničí?

Zakládáte právníckou osobu v zahraničí?

Česká exportní banka, a.s., podpoří váš záměr o lokalizaci svým úvěrovým produktem.

ÚVĚR NA INVESTICE V ZAHRANIČÍ

Úvěr na investice v zahraničí umožňuje bonitnímu českému investorovi nebo jeho bance získat úvěrové zdroje pro realizaci investice v zahraničí.

Hlavní výhodou je jeho variabilita, schopnost přizpůsobit se konkrétním potřebám českého investora a pokrytí široké škály investičních záměrů. Úvěr je možné využít na založení zahraniční právnické osoby, získání podílu v zahraniční společnosti nebo rozšíření podnikání zahraniční společnosti.

Maximální výše Úvěru na investice v zahraničí není limitována, odvíjí se od objemu, ekonomických parametrů investice a nezbytného podílu vlastních zdrojů investora.

„Česká exportní banka je na tuzemském exportně-bankovním trhu jedničkou ve financování exportních aktivit, které přináší skutečné a hlavně pozitivní výsledky pro českou ekonomiku. Českou exportní banku aktivně propaguji a doporučuji všem svým partnerům napříč strojírenským průmyslem pro schopnost individuálního řešení přímo na míru exportérovi.“

Jiří Ferenc, předseda představenstva společnosti FERMAT CZ s.r.o.

Společnost FERMAT CZ s.r.o. díky exkluzivním produktům ČEB provedla akvizice v USA a také vývoz horizontálních vyrtávaček do Francie, Turecka, Finska či Kanady.

Pro další informace a poradenství kontaktujte:

Česká exportní banka, a.s., Vodičkova 34, 111 21 Praha 1
Telefon: +420 222 841 100, e-mail: obchod@ceb.cz

Do světa za obchodem

Dánsko:

Země vyspělých technologií,
velkorysého sociálního systému
a nízké nezaměstnanosti

Öresundský most mezi dánskou Kodaní a švédským Malmö
je dlouhý 17 kilometrů a slouží už dvacet let

Kodaň, hlavní a největší město Dánska, je zároveň královským sídlem

DÁNSKÉ KRÁLOVSTVÍ SE SVÝM HDP ŘADÍ TĚSNĚ ZA PRVNÍ DVACÍTKU ZEMÍ A PYŠNÍ SE ŘADOU REKORDŮ. DÁNSKO MÁ NEJNIŽŠÍ NEROVNOST MEZD A NEJVYŠŠÍ MINIMÁLNÍ MZDU NA SVĚTĚ. PRACOVNÍ TRH JE TAM VELMI LIBERÁLNÍ A PODPORA V NEZAMĚSTNANOSTI VYSOKÁ, PŘIČEMŽ CELKOVÁ MÍRA NEZAMĚSTNANOSTI JE NÍZKÁ.

Země stovek ostrovů patří mezi nejvyspělejší a nejefektivnější ekonomiky nejen v rámci Evropské unie, ale i celého světa. Podle Zprávy o globální konkurenceschopnosti, vydané Světovým ekonomickým fórem (2019), se nachází na desátém místě ve světě a na pátém mezi zeměmi EU. V hodnocení kvality podnikatelského prostředí Světové banky Doing Business 2020 zaujímá Dánsko první místo v rámci EU a čtvrté na světě ze 190 hodnocených zemí. A v průzkumech spokojenosti obyvatel se v posledních letech střídá na prvních místech s Finskem.

V dánské ekonomice dominuje podíl služeb, průmysl se na tvorbu HDP podílí zhruba dvaceti procenty. Země, která není historicky zatížena těžkým průmyslem, se orientuje na inovativní a progresivní obory, nové technologie a moderní design. Podíl zahraničního obchodu na HDP loni představoval 54 %. Největší význam pro Dánsko má obchod se zeměmi EU, hlavní vývozní i dovozní destinací je Německo.

Pro ČR je Dánsko dlouhodobě významným obchodním partnerem. Tato skandinávská země zaujímá 21. místo v pořadí nejvýznamnějších obchodních partnerů České republiky, přičemž podíl na našem celkovém zahraničním obchodu činí jedno procento.

Obrat vzájemné obchodní výměny se po vstupu ČR do EU více než ztrojnásobil, přičemž velmi progresivního nárůstu bylo dosaženo především v letech 2005, 2006, 2010 a 2014. V roce 2015 došlo v meziročním srovnání (v důsledku vysoké základny roku 2014) k poklesu vzájemné obchodní výměny o 4,5 %, ale již v následujícím roce došlo opět k růstu o 2,8 % a v roce 2017 již o sedm procent.

V roce 2019 vzájemná obchodní výměna vzrostla o 10,4 %, přičemž konkrétně vývoz z ČR vzrostl o 14,3 % a dovoz o 5,7 %. Bilance vzájemné obchodní výměny vykázala aktivum ve výši 727,4 milionu eur. Mezi hlavní vývozní obory z ČR do Dánska patřily

loni osobní automobily a stroje, farmaceutické výrobky, nábytek a hračky, stavební materiál. V dovozech nadále dominovaly chemikálie, stroje a dopravní prostředky a průmyslové spotřební zboží. ▶▶

Šťastná Skandinávie

Podle Světové zprávy o štěstí, žebříčku publikovaném OSN, se loni sice stalo nejšťastnější zemí Finsko, ale Dánsko se zařadilo hned na druhé místo, Norsko je páté a Švédsko sedmé. Zpráva hodnotí šest klíčových kategorií, kterými jsou příjem, svoboda, důvěra, střední délka života, sociální podpora a štedrost. Není jistě náhodou, že na prvních místech tohoto žebříčku jsou všechny čtyři skandinávské země.

Kodaň chce být do roku 2025 první uhlíkově neutrální metropolí

►► V ČR působí kolem devadesáti dánských společností, a to jak ve výrobní oblasti, tak ve službách a obchodu. Jmenujme především Lego, Bang & Olufsen, Novo Nordisk, Jysk či Marius Pedersen.

OD PLOŠNÉ K CÍLENÉ POMOCI

Obdobně jako v České republice bylo také dánskou vládou přijato nespočet opatření na potírání dopadů současné pandemie. Jelikož je Dánsko malou, otevřenou ekonomikou, její závislost na vývoji zahraničního obchodu je zcela stěžejní. Tato opatření byla zejména cílena na odložení plateb daní o čtyři měsíce (DPH, daně z příjmu, příspěvku na podporu pracovního trhu), kompenzaci ušlého příjmu OSVČ a malých firem, finanční podporu na pokrytí 80 až 100 % jejich fixních nákladů a na kompenzaci 75 až 90 % mzdových nákladů na zaměstnance, kteří museli kvůli pandemii zůstat doma. Další opatření byla směřována k podpoře finančního systému, jako je například uvolnění proticyklické kapitálové rezervy či poskytnutí garancí do výše 70 % bankovních úvěrů poskytnutých firmám. V neposlední řadě jsou součástí balíčku opatření na podporu exportu a privátní spotřeby. Platnost většiny uvedených opatření skončila k 29. srpnu a nyní jsou postupně nahrazována cílenou pomocí pro ty části průmyslové a obchodní sféry a kulturního a sportovního života, na něž se i nadále

vztahují restrikce, a vytvořením systému sdílení pracovních míst (kurzarbeit).

Podle údajů dánského ministerstva financí z konce srpna se předpokládá propad HDP o 4,5 %, přičemž v příštím roce by mělo dojít k opětovnému oživení ekonomiky a následnému růstu až na úroveň 4,2 %. Tempo obnovy dánské ekonomiky však bude dále záviset na průběhu pandemie, vývoji soukromé spotřeby, investic a také situaci v zahraničí. Vláda na uvedená opatření postupně vyčlenila balík finančních prostředků, jejichž aktuální výše činí téměř 400 miliard dánských korun (1,45 bilionu korun).

USPĚJETE JEN S INOVACEMI

České firmy mají šanci uspět s nabídkou výrobků s vysokou přidanou hodnotou a inovativním řešením. Významnou příležitostí pro české subdodavatele představuje největší investiční dopravní projekt v Evropě, Femern Belt, dopravní spojení Dánska a Německa podmořským silničním a železničním tunelem. O tomto spojení mezi dánským Rødby a německým Puttgardenem se diskutuje řadu let a zdá se, že se přece jen uskuteční. Jeho dokončení se předpokládá v roce 2028. Příležitosti pro české výrobce se najdou i v obranném průmyslu, v automobilovém průmyslu, zejména v oblasti elektromobility, jakož i v energetice či dodávkách zemědělské techniky.

ČESKÝM FIRMÁM K RUCE

Kromě poskytování individuálních firemních služeb exportní agenturou CzechTrade a prostřednictvím zastupitelského úřadu ČR realizuje každoročně proexportní tým České republiky projekty ekonomické diplomacie (PROPED). Napřesrok se ve spolupráci s Ministerstvem průmyslu a obchodu České republiky a agentury CzechInvest plánuje účast tří finalistů české soutěže start-upů 2020 a finalistů soutěže 2021 na globálním finále Creative Business Cup 2021, včetně jejich prezentace před partnery z asociace dánského průmyslu.

Dále se plánuje ve spolupráci s agenturou CzechInvest prezentace top designových výrobků (vítězů Red Dot a nositelů dalších ocenění) s následným podnikatelským seminářem s potenciálními obchodními partnery.

V neposlední řadě se ve spolupráci s agenturou CzechTourism v rámci veletrhu Copenhagen Bike Show připravuje zastoupení českého stánku, včetně prezentace regionů České republiky, cestovních agentur a výrobců elektrokol a dalšího cyklistického sortimentu. ■

TEXT: ALEŠ MARTA

FOTO: SHUTTERSTOCK

ING. ALEŠ MARTA, ODBOR ZAHRANIČNĚ EKONOMICKÝCH POLITIK I, SEKCE EU A ZAHRANIČNÍHO OBCHODU, MPO

S NÁMI VÁM VYJDE KAŽDÝ PLÁN

Profi úvěr pro podnikatele

Odborné poradenství ve Firemních centrech
Nejširší nabídka produktů pro podnikatele
Online účetnictví, řízení cashflow
a další doplňkové služby

AŽ
5 MIL.
KČ

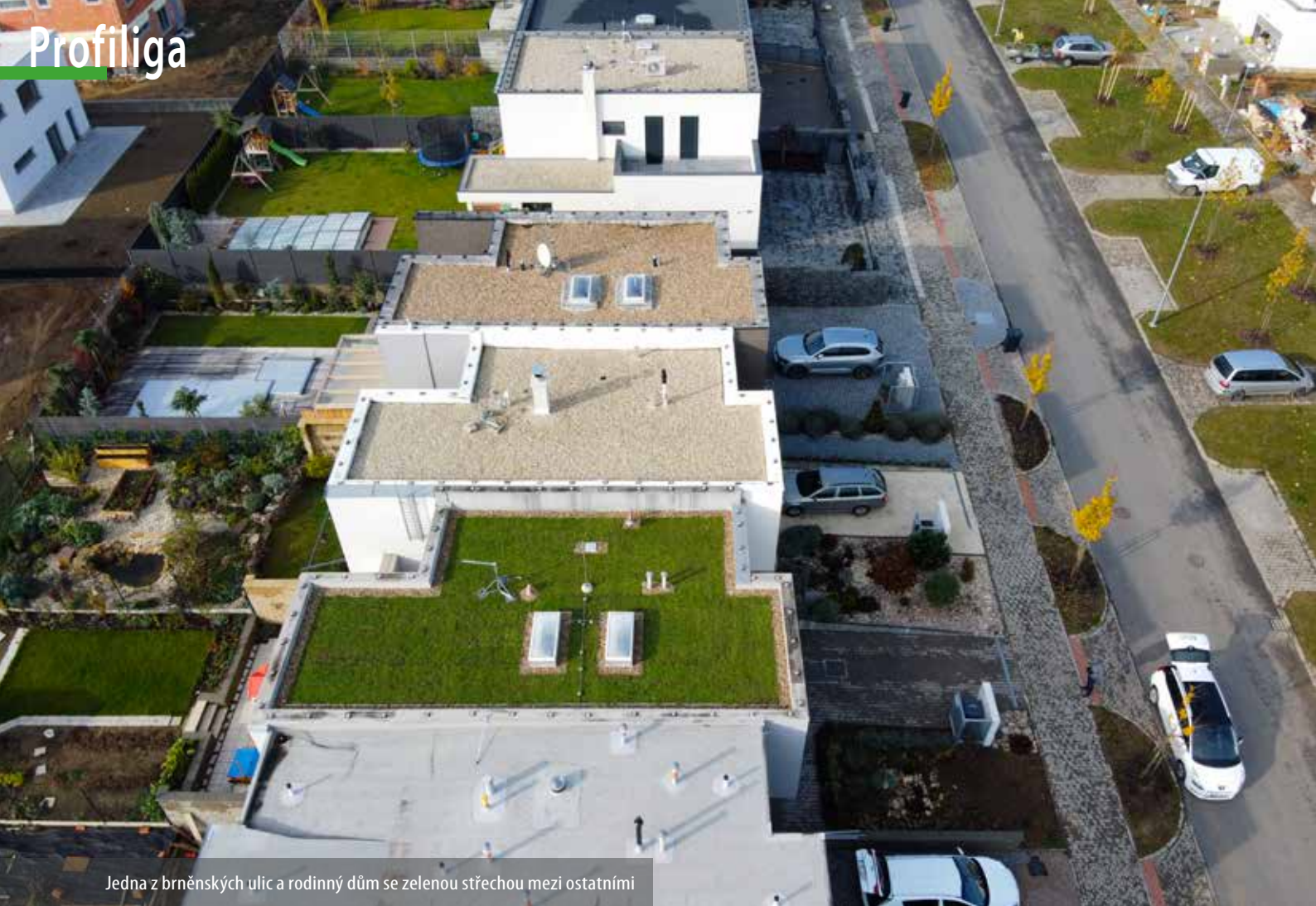
Petr, 44 let, stavební inženýr

kb.cz 800 521 521

KB

**FIREMNÍ
CENTRUM**

Jedna z brněnských ulic a rodinný dům se zelenou střechou mezi ostatními

CHYTRÁ MĚSTA JSOU ZELENÁ

Jaroslav Černý, ředitel společnosti Envelope

DNEŠNÍ TECHNOLOGICKY VYSPĚLÁ CIVILIZACE KLADE PŘI SVÝCH AKTIVITÁCH STÁLE VYŠŠÍ NÁROKY NA EKOLOGICKOU UDRŽITELNOST A VHODNOST PRO MÍSTNÍ KLIMATICKÉ PODMÍNKY. V RYTMU DOBY TEPE I SRDCE LONI ZALOŽENÉ SPOLEČNOSTI ENVELOPE, JEJÍMŽ POSLÁNÍM JE VYHLEDÁVAT A VYVÍJET ŘEŠENÍ PRO STAVEBNICTVÍ, KTERÁ SPOLUPRACUJÍ S PŘÍRODOU. U MLADÉ FIRMY S KRÁTKOU HISTORIÍ HRAJE PŘITOM DŮLEŽITOU ÚLOHU I PODPORA BANKY.

MODERNÍ UDRŽITELNÁ ŘEŠENÍ PRO CELOU EU

Společnost Envelope aktuálně působí v České republice a na Slovensku. Její výkonný ředitel Jaroslav Černý k tomu dodává, že exportní aktivity firmy byly přesunuty až na rok 2021 kvůli současné omezující situaci. „Naše produkty jsou připraveny pro celý trh EU. Cílem

je vytvoření partnerské sítě odběratelů, kteří sdílí stejné hodnoty jako my“, vysvětluje.

„Expandovat v našem oboru, tedy s vegetačními konstrukcemi, neznamená začít vyvážet zboží, nýbrž adaptovat každý produkt pro konkrétní lokální klima, tak aby navržené a instalované řešení spolehlivě fungovalo. V této souvislosti

bych rád ocenil otevřený dialog s pracovníky Komerční banky, kteří hledali možnosti, jak podporovat naši firmu a produkty, i když zatím existujeme velice krátce. Navíc spolupráce s KB neskončila jen u poskytnutí finančních produktů, ale zároveň se nám snaží pomáhat právě v propojování obchodních příležitostí v rámci EU.“

Společným jmenovatelem rozvoje zelené infrastruktury v Evropě je boj s narůstajícím počtem tropických dní během roku a hospodaření s dešťovou vodou ve městech. Společnost Envilope chce patřit k těm, kdo na evropském trhu určují směr udržitelného stavebnictví a snižování produkce emisí CO₂. Právě stavebnictví je totiž odvětví, které nejen že velmi významně ovlivňuje tyto emise, ale působí na životní prostředí i těžbou surovin, produkcí odpadů a přispívá k úbytku přirozené biodiverzity. Dnešní architektura a stavebnictví proto intenzivně hledají nová, odpovědná a udržitelná řešení. Samotný název firmy Envilope vznikl jako přesmyčka slov obálka budov (envelope) ve spojení s environmentálním přesahem.

ZÁKAZNÍCI VNÍMAJÍ ZMĚNU KLIMATU

Každý z nás se může na vlastní oči přesvědčit, že nastupující dobrou praxí jsou v Česku zelené střechy, zelené fasády a instalace solárních zdrojů energie. Objevují se soustavy recyklace odpadních vod a rozvíjí se infrastruktura pro čistou mobilitu. Tradiční materiály jsou nahrazovány stejně kvalitními výrobky z recyklátů, jsou používány technologie, které předcházejí vzniku odpadů, jež by jinak skončily na skládce. „V Envilope vyhledáváme praxí ověřená řešení, která společně s architekty rozvíjíme a dodáváme investorům. Nezpochybnitelným trendem moderních developerů je požadavek na zeleň zabezpečující uživatelům stavby komfortní bydlení a pasivní úspory. Environmentálně vyspělé nemovitosti jsou na trhu žádané a jejich prodejní hodnota je řádově o deset procent vyšší,“ vysvětluje Jaroslav Černý.

Zákazníkem společnosti Envilope může být soukromý investor, developer nebo samospráva, tedy jednotlivé obce či městské části. Ti všichni vnímají změnu

klimatu a mají potřebu přemýšlet o dlouhodobé udržitelnosti svých objektů. „V první fázi provádíme výpočty pro zádržnost vody ze střech, možnosti jejího využití například pro zelenou fasádu. Ta funguje jako estetický a ochlazujející prvek. Navrhujeme také retenční parkovací plochy včetně výpočtu odtokových koeficientů. Nově se zabýváme i přípravou staveb pro nastupující elektromobilitu s možností dodávky vlastních nabíjecích stanic, které chystáme pro rok 2021,“ přibližuje ředitel portfolio firmy. „Jedním z našich základních produktů je textilní recyklovaná deska Enviboard, vyvinutá ve spolupráci s VUT Brno, která zajišťuje optimální retenční vlastnosti ve skladbě zelené střechy. S jiným partnerem pro vývoj pak například dokončujeme použití recyklovaných betonů pro retenční parkovací plochy.“

JEDEN ROK – SEDMDESÁT REALIZACÍ

Po roce fungování má Envilope za sebou více než 70 realizací. Mezi největší realizované zelené střechy patří ▶▶

Zelená fasáda Envilope instalovaná na prvním tištěném domě Prvok

Při instalaci zelených střech již pomáhá i nejmladší generace. Na fotce Jaroslav Černý se synem

►► například ta na knihovně v Českých Budějovicích nebo na výrobním areálu společnosti Magna Cartech v Českých Velenicích. Jak mi potvrdil i ředitel Černý, trh musel dozrát jako celek, „změna myšlení začíná od architektů a projektantů, kteří nyní díky našim řešením dostávají plnou technickou podporu při jednání se zadavatelem. Naše úplně nejstarší systémy jsou vývojové a výzkumné střechy nainstalované od roku 2016.“

Na svých webových stránkách se firma zmiňuje i o prvním 3D tištěném domě se zelenou střechou, o kterém pro čtenáře TRADE NEWS Jaroslav Černý prozrazuje: „V Envelope spolupracujeme na podobných odvážných projektech proto, abychom načerpali originální zkušenosti a předali je v dalších projektech. 3D tištěný dům demonstruje především tvarovou variabilitu konstrukce pomocí aditivního betonového tisku přímo na stavbě. V současné době vývoj postupuje a během následujícího roku můžeme očekávat lepší dostupnost

tiskových směsí i těch, kde je primární kamenivo nahrazeno recyklátem stavební suti. Masovějšímu využití předchází ještě řada zkoušek, které definují vlastnosti materiálů z pohledu stavební fyziky. Mimochodem, o prázdninách mi na stavbě 3D tištěného domu pomáhali i moji synové, z čehož jsem měl radost.“

Aktivita společnosti Envelope plně koresponduje s vizí chytrých měst, tak jak byla představena například na zářijovém veletrhu Urbis Smart City Fair na brněnském výstavišti. Chytrá města jsou totiž zelená. Pro příklady nemusíme chodit daleko. Město Brno má za sebou úspěšně již druhý rok dotací na zelené střechy a v Říčanech u Prahy striktně zavedli povinnost instalace zeleně u plochých střech nad 300 m². Benefitem pro samosprávu je nejen lepší mikroklima, ale také úspora při údržbě stokové sítě. ■

TEXT: MARTINA HOŠKOVÁ

FOTO: ARCHIV ENVELOPE

Envelope, s.r.o.

Společnost byla založena v srpnu 2019, sídlí v Moravanech u Brna a v současnosti ji tvoří sedm stálých zaměstnanců. Zaměřuje se na environmentálně vyspělé produkty pro stavebnictví, po roce fungování má za sebou více než 70 realizací. Na odborném vývoji úzce spolupracuje s FAST VUT v Brně, Radou pro zelené střechy a Asociací pro elektromobilitu ČR. V září představila své portfolio na veletrhu Urbis Smart City Fair na brněnském výstavišti.

Jakub Outrata,

bankovní poradce pro korporátní klientelu KB, Morava-Slezsko

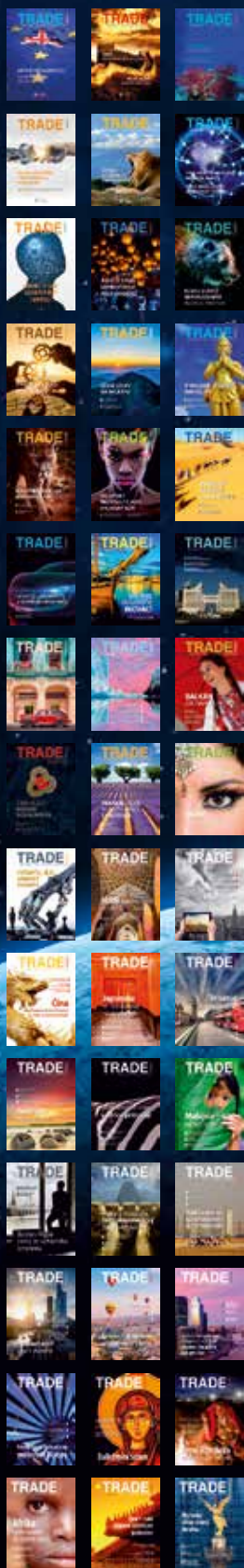
„Komerční banka si cení dlouhodobé spolupráce s panem Jaroslavem Černým a vzájemně vybudované důvěry z jeho dřívějšího působení ve společnosti na výrobu střešních vpustí. I v případě Envelope vidíme jeho rukopis zaměřený na inovaci, kvalitu a dlouhodobý ekologicko-racionální přesah zrcadlící jeho zodpovědný přístup k budoucnosti. Nový start-up zůstal na střeše, ale umí se pohybovat i po vnitřních a venkovních stěnách, a tím přispívá ke zlepšení klimatu díky přírodním stavebním prvkům. Jsme rádi, že můžeme stát po boku tohoto projektu, který podle mého perfektně zapadá do „zelené“ strategie KB a podpory ekologicky odpovědných projektů jakožto součást jejího závazku k uhlíkové neutralitě do roku 2026. Panu Černému a Envelope přeji hodně zdraví! KB mu bude ráda stát dále po boku.“

Zelená střecha Envelope instalovaná na prvním tištěném domě Prvok

TRADE NEWS

také
on-line

www.itradenews.cz

ARCHIV

SKANDINÁVIE

V OBRAZU ANAMORFNÍCH MAP

REGION BYL POJMENOVÁN PODLE JIŽNÍ ČÁSTI ŠVÉDSKA ZVANÉ SKÁNE (LATINSKY SCANIA). JÁDRO SKANDINÁVIE TVOŘÍ TŘI KRÁLOVSTVÍ: ŠVÉDSKO, NORSKO A DÁNSKO. ZA SOUČÁST REGIONU SE VŠAK POVAŽUJÍ TAKÉ ISLAND, FAERSKÉ OSTROVY A FINSKO, ZEMĚ HISTORICKY SPJATÉ SE SKANDINÁVSKÝMI ZEMĚMI. OVŠEM V SAMOTNÉ SKANDINÁVII SE V TAKOVÉM PŘÍPADĚ SPÍŠ POUŽÍVÁ POJEM SEVERSKÉ ZEMĚ.

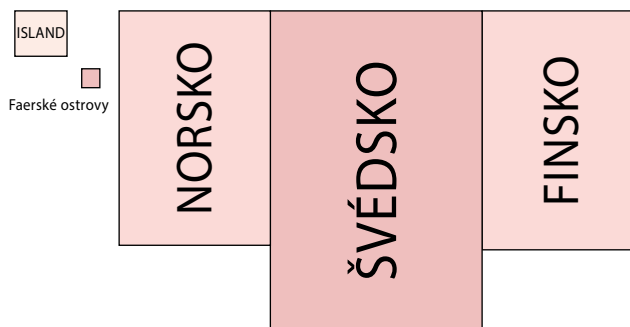
ÚZEMÍ SKANDINÁVIE ZASAHUJE K SEVERNÍMU POLÁRNÍMU KRUHU, DÍKY GOLFSKÉMU PROUDU MÁ VŠAK RELATIVNĚ MÍRNÉ KLIMA. KROMĚ JIŽNÍCH OBLASTÍ JE REGION VELMI ŘÍDCE OSÍDLEN.

SKANDINÁVSKÉ ZEMĚ MAJÍ MNOHO SPOLEČNÉHO: VELMI VYSOKOU ŽIVOTNÍ ÚROVEŇ, SOCIÁLNÍ STÁT S VYSOKÝM ZDANĚNÍM, NÍZKOU NEZAMĚSTNANOST, EXPORTNĚ ORIENTOVANOU OTEVŘENOU EKONOMIKU, VÝZNAMNOU ROLI STÁTU SPOČÍVAJÍCÍ VE VLASTNICTVÍ STRATEGICKY VÝZNAMNÝCH FIREM, SPOLEH NA VLASTNÍ MĚNU (JEN FINSKO MÁ EURO) A VZHLEDEM K POČTU OBYVATEL ZNAČNĚ PŘÍRODNÍ BOHATSTVÍ.

SKANDINÁVIE VYTVÁŘÍ 2% SVĚTOVÉHO HDP, ALE NA POPULACI SE PODÍLÍ JEN ASI TŘETINOU PROCENTA.

CHLADNÉ PODNEBÍ I TĚSNÉ SEPĚTÍ S PŘÍRODOU VEDE SEVEŘANY K VELMI RENTABILNÍMU A K ŽIVOTNÍMU PROSTŘEDÍ ŠETRNÉMU PŘÍSTUPU K VYUŽÍVÁNÍ ENERGIÍ. I NA TO JSME SE SOUSTRĚDILI PŘI VÝBĚRU KOMODIT NA VEDLEJŠÍ STRÁNCE.

POČET OBYVATEL

POČET OBYVATEL (mil.)

ČESKÁ REPUBLIKA	10,7
ŠVÉDSKO	10,4
DÁNSKO	5,8
FINSKO	5,5
NORSKO	5,4
ISLAND	0,4
Faerské ostrovy	0,1

LEGENDA

□ 4 mm² odpovídají 35 tis. obyvatel

hustota zalidnění (obyv./km²)
do 10   10-20   20-100   nad 100

Zdroj dat: Wikipedia   Infografika: ©ANTECOM

HRUBÝ DOMÁCÍ PRODUKT

HDP (mld. USD)

ŠVÉDSKO	523
NORSKO	424
DÁNSKO	371
FINSKO	268
ČESKÁ REPUBLIKA	263
ISLAND	24
Faerské ostrovy	3

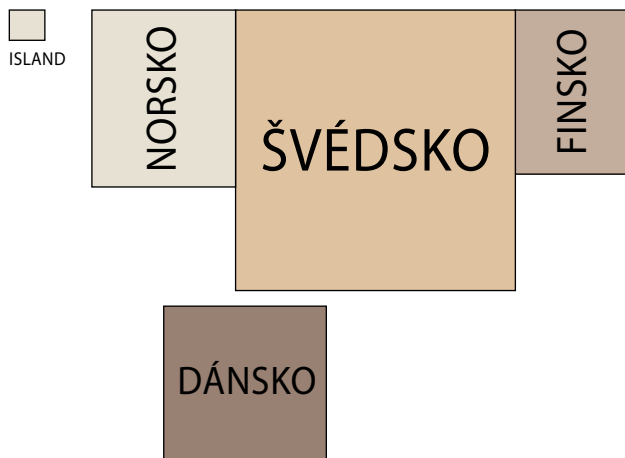
LEGENDA

□ 4 mm² odpovídají 1,7 mil. USD

HDP/obyv. (v tis. USD)
do 40   40-60   60-70   nad 70

Zdroj dat: Wikipedia   Infografika: ©ANTECOM

IMPORT ELEKTRICKÝCH AKUMULÁTORŮ

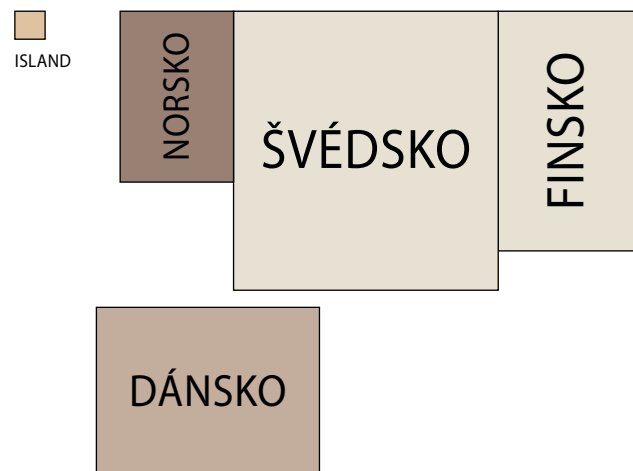

Zdroj dat: Comtrade Infografika: ANTECOM

EXPORT (mil. USD)	
ČR	864,0
IMPORT (mil. USD)	
ŠVÉDSKO	686,4
NORSKO	222,1
DÁNSKO	219,9
FINSKO	162,6
ISLAND	9,4

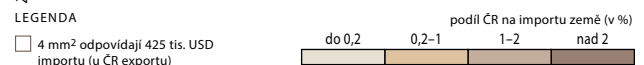

IMPORT FOTOVOLTAICKÝCH ČLÁNKŮ A DALŠÍCH FOTOSENZITIVNÍCH POLOVODIČOVÝCH ZAŘÍZENÍ

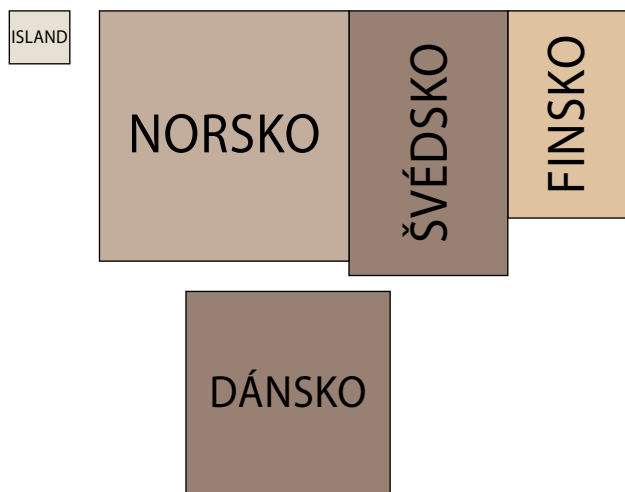

Zdroj dat: Comtrade Infografika: ANTECOM

EXPORT (mil. USD)	
ČR	168,1
IMPORT (mil. USD)	
ŠVÉDSKO	137,1
DÁNSKO	69,6
FINSKO	60,6
NORSKO	36,0
ISLAND	1,6

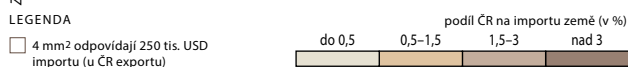

IMPORT STROJŮ A PŘÍSTROJŮ K FILTROVÁNÍ NEBO ČIŠTĚNÍ VODY

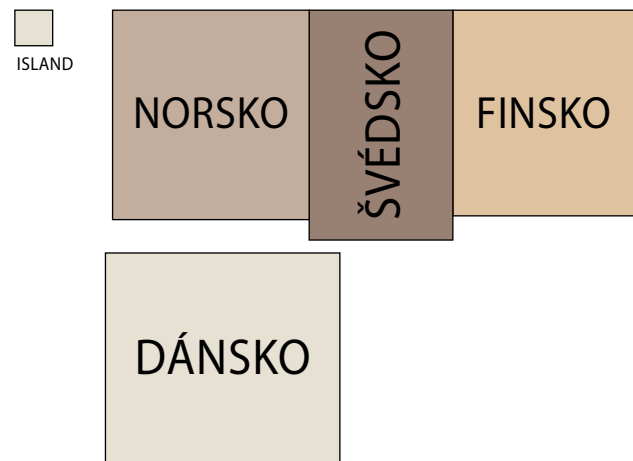

Zdroj dat: Comtrade Infografika: ANTECOM

EXPORT (mil. USD)	
ČR	77,0
IMPORT (mil. USD)	
NORSKO	68,2
ŠVÉDSKO	46,0
DÁNSKO	45,7
FINSKO	27,4
ISLAND	3,5

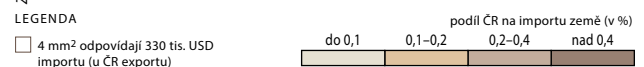

IMPORT TEPELNÝCH ČERPACEL

Zdroj dat: Comtrade Infografika: ANTECOM

EXPORT (mil. USD)	
ČR	133,0
IMPORT (mil. USD)	
ŠVÉDSKO	71,7
DÁNSKO	59,4
FINSKO	53,9
NORSKO	47,6
ISLAND	1,9

Radka Turková:

KORPORÁTNÍ BANKOVNICTVÍ JE MOJE SRDCOVKA

MUSÍ BÝT ZALOŽENO NA DŮVĚŘE A PARTNERSTVÍ

POKUD BUDETE BRÁZDIT TUZEMSKÉ BANKOVNÍ VODY, NENAJDETE MNOHO LÍDRŮ, KTEŘÍ SE BEZMÁLA TŘICET LET POHYBUJÍ V KORPORÁTNÍM SEGMENTU, TEDY VE VZTAHU BANKA–FIRMA, A CÍTÍ SE PŘI TOM VE SVÉM ŽIVLU. RADKA TURKOVÁ SE VÁŠNÍ PRO SVOU PRÁCI NETAJÍ. PŘED NECELÝM PŮLROKEM PŘEVZALA KORMIDLO KORPORÁTNÍHO A MUNICIPALNÍHO BANKOVNICTVÍ V KOMERČNÍ BANCE.

Radka Turková vystudovala VŠE v Praze (obor ekonomika zahraničního obchodu), poté získala titul MBA na DePaul University v Chicagu. Základy bankovního „řemesla“ nabyla během roční stáže na centrále Creditanstalt ve Vídni. Zkušenosti sbírala jak v korporátním bankovníctví, tak v oblastech řízení a rozvoje produktů a řízení úvěrových rizik v rámci bankovního sektoru, a to ve společnostech Česká spořitelna, Citibank, Midland Bank a Creditanstalt. Do KB přišla v srpnu 2020 z České spořitelny, kde od roku 2019 zastávala pozici členky představenstva v dceřiných společnostech sAutoleasing a Erste Leasing. Ve své nové roli vede úsek Korporátního a Municipálního bankovníctví KB z pozice výkonné ředitelky. Radost jí dělají dvě dcerky, šestiletá Johanka a sedmiletá Aninka

Za svou profesní kariéru jste určitě dostala nabídky z různých oblastí. Čím to, že jste zůstala věrná korporátu a ještě k tomu vás to stále baví?

Vystřídala jsem na tomto poli několik rolí. Od obchodu jsem se dostala k risku a k produktovému managementu a nyní v KB jsem zpět v roli obchodní. Pro mě zůstává tato práce stále ohromně zajímavá, protože mi přináší

nové zkušenosti, inspiraci, energii. To pramení především ze skutečnosti, že mohu být v blízkém kontaktu s firmami a podnikateli.

Svět korporátního byznysu je bohatý tak, jak jsou bohaté životy společností a jejich vedení, které musí neustále reagovat na měnící se podmínky, řešit náhlé situace, o nichž si ještě před

nedávnem mysleli, že je nepotkají, a při tom plánovat rozvoj a mít zodpovědnost za „své“ lidi a „svůj“ region. Cítím jako poslání, že jim můžeme stát po boku v dobách dobrých i zlých a nacházet pro ně vhodné cesty. To, že máme jejich důvěru a vidí v nás partnera, je zároveň nesmírně zavazující. No a když se povede jim efektivně pomoci a výsledkem je třeba nový produkt, další výrobní hala, úspěšný export či úspora energií – tak koho by to nebavilo, vidíte?

KB JE LÍDREM V KORPORÁTNÍM BYZNYSU

Zdá se, že korporátní bankovníctví znáte za ta léta jako své boty, tedy vás nejspíš v Komerční bance nemohlo nic překvapit. Nebo se mýlím?

Mýlíte. To, co vnímám v KB velmi pozitivně, je její zaměření na klienta a skutečnost, že je produktově skvěle vybavená. Navíc, když se podívám na své kolegy, je tam seniorita, zkušenost, znalost klientů, trhu, dlouhodobý zájem. Takto nějak si představuji bankovního poradce, za kterým bych se jako podnikatelka vydala, protože bych věřila, že mi pomůže. To pro mě v mé nové pozici rezonuje nejvíc.

Všeobecně se ví, že Komerční banka je lídrem v korporátním byznysu, to tedy

pro mě nebylo překvapení. Bylo však příjemné zjistit, že tento obraz je skutečný a stojí na reálných základech.

Korporátní byznys se buduje dlouhodobě a je vztahový. Tedy by se dalo říct, že zůstane jakýmsi tradičním ostrovem uprostřed stále houstnoucí digitalizace bankovních služeb?

Ano, segment, v němž se pohybuji, nebude podle mě nikdy čistě digitální. Klient bude pořád hledat toho svého „styčného důstojníka“ z masa a kostí, kterému bude věřit a sdílet s ním starosti i plány. Nedovedu si představit, že by ho vyměnil dobrovolně za software. Na nás je, abychom tímto opěrným bodem zůstali a našli pro své partnery ze světa firem co možná nejefektivnější a nejlepší řešení, abychom si jejich důvěru udrželi.

Na druhé straně toto tradiční nastavení nevyklučuje, že i v našem segmentu budeme digitalizaci využívat čím dál víc, zvláště při běžné komunikaci s bankou a jednoduchých bankovních operacích. A tady je ještě jedna věc, která mě v KB mile překvapila, a to fakt, že se nebrání spolupráci se start-upy a fintechy a využívá už dokonce některá jejich řešení, která jsou zajímavým doplněním její produktové nabídky a jsou navíc velmi uživatelsky přívětivá. V tomto je KB také o několik kroků před ostatními bankami, jež tuto možnost spolupráce zatím jen otukávají.

MÁME SKVĚLÉ KLIENTY, KTERÍ SE ROZHODLI SITUACI USTÁT

Mluvila jste o tom, že budete stát po boku svých firemních klientů v dobách dobrých i zlých. Tato doba není zrovna dobrá. Jak jim můžete pomoci?

Víte, že už na jaře banky připravily odklady splátek pro klienty. Moratorium skončilo na konci října, a my jsme připraveni dál individuálně s jednotlivými klienty řešit situaci, do které se dostali nezaviněně třeba tím, že nemohli provozovat svou firmu, odpadly jim zakázky, zkomplikovaly se dodávky... Chopili jsme se mimo jiné podpůrných programů COVID, které vyhlášoval stát prostřednictvím Českomoravské záruční a rozvojové banky, a byli jsme při tom hodně

aktivní. Například při čerpání posledního z těchto programů, COVIDU III, máme až šedesátiprocentní podíl a jsme v tomto ohledu jednou z nejúspěšnějších bank.

Ovšem podporovali jsme své klienty i dalšími produkty, nesnižovali jsme úvěrové rámce a nevypovídali hned smlouvy, snažíme se v těchto těžkých časech chovat skutečně jako jejich partneři, podržet je a pomoci jim situaci ustát. Protože věříme, že to skončí, nastane oživení a už příští rok je uvidíme v lepší kondici.

Jak se v této krizové situaci chovali vaši klienti?

Velmi zodpovědně a obezřetně. Řada z nich odložila plánované investice, revidovala výdaje, nastavila úsporná opatření. Sáhli do vlastních rezerv, aby se dále nezadlužovali. Dali si za cíl hlavně udržet chod firmy, zaměstnance.

ZELENÁ STRATEGIE JAKO ZÁSADA ZODPOVĚDNÉHO FINANCOVÁNÍ

Jaké je ještě velké téma v Komerční bance?

Je to zelená strategie, kterou chápu jako přijetí zásady zodpovědného financování. Touto strategií chceme podpořit, ať už v oblasti poradenství nebo financování, projekty, které s sebou nesou úspory energií, řeší nakládání s odpady, šetří vodu a ochraňují vodní zdroje, podporují zelené zdroje energie či cirkulární ekonomiku. To vše jsou pro nás velká témata a firmy, které je začlenily do svého podnikání a chápou je jako svou zodpovědnost a poslání, budeme podporovat. Částečně se budeme opírat o vlastní know-how a částečně vstupovat do partnerství se subjekty, které mají v této oblasti zkušenosti.

Jestli vám dobře rozumím, nevnímáte to tedy pouze jako pomoc čistě „zeleným“ projektům, ale jako podporu zodpovědného přístupu k naší budoucnosti, který by nám všem měl přejít tzv. do krve, je to tak?

Ano, zelená strategie necílí pouze na některé „zelené“ obory, ale na firmy napříč odvětvími. Může se zapojit doslova každý. Třeba strojírenská firma tím, že vymění stroj za nový, a tak zefektivní

výrobu a ušetří energii. Právě úspory energií, zvýšení efektivity, recyklace odpadů a tak podobně jsou každodenní témata. Všichni podnikatelé mohou něčím přispět a my můžeme poskytnout prostředky, poradit s řešením.

„Zelené“ cesty jsou celosvětově velké téma a hledají je všechny zodpovědné země, i ty severské, jimž se věnujeme v tomto čísle TRADE NEWS a které patří celosvětově k těm nejproduktivnějším, nejinovativnějším a nejšťastnějším. Platí to i pro tamní bankovníctví?

Pokud mohu soudit podle vlastní zkušenosti, tak doslova. Před dvěma lety jsem měla možnost navštívit jednu z tamních velkých bank, Nordeu, a to ve Stockholmu a v Helsinkách. To, jak jsou progresivní a inovativní v digitálních technologiích, mě v dobrém smyslu převálcovalo. Ale taky mě dostalo, jak vřele nás zaměstnanci Nordey přijali, jak otevřeně a detailně s námi sdíleli své zkušenosti a nechali nás nahlédnout pod pokličku know-how. Tato jejich otevřenost a vřelost mi učarovala.

Blíží se Vánoce a brzy vstoupíme do nového roku 2021. Co byste svým korporátním klientům a našim čtenářům popřála ze všeho nejvíc?

Samozřejmě hodně zdraví a pohody, i pro jejich blízké. A hlavně, aby nepropadli beznaději, aby neztratili chuť jít dál. Aby to zvládli stejně, jako zvládli začátky podnikání, vybudovali úspěšnou firmu, přečkali různé krize a neúspěchy. Aby vydrželi, protože jsou pilíře, na nichž stojí naše ekonomika a naše společnost. Jsou motorem, bez něhož bychom se nepohnuli z místa.

Hezky to řekl kdysi John Lennon: „Na konci vždy všechno dobře dopadne. A jestli to dobře nedopadlo, tak to potom ještě není konec.“ ■

S RADKOU TURKOVOU SI POVIDALA JANA JENŠÍKOVÁ
FOTO: ARCHIV KB

KOLIK STOJÍ ÚDRŽBA ŽIVÝCH STAVEB?

ČESKÁ RODINNÁ FIRMA LIKO-S NABÍZÍ INSTALACI ZELENÝCH STŘECH A STĚN, KTERÉ JSOU NEJEN ZAJÍMAVÝM OKRASNÝM PRVKEM, ALE JSOU I FUNKČNÍ A ŠETŘÍ PENÍZE. TATO CELOROČNÍ PŘÍRODNÍ OZDOBA, JEŽ SE DÍKY MASIVNĚJŠÍMU ROZŠÍŘENÍ STALA CENOVĚ DOSTUPNOU, SE MŮŽE ZDÁT NÁROČNÁ NA ÚDRŽBU, ALE NENÍ TO TAK ÚPLNĚ PRAVDA.

Realizaci živých staveb se firma LIKO-S začala věnovat vzhledem k tomu, jak rozvoj stavebnictví mění okolní krajinu. Dochází totiž k neustálému rozšiřování zastavěných ploch. Z toho důvodu se firma rozhodla stavět jinak, ekologicky. Výsledkem se staly živé stavby, do nichž spadají zelené střechy, fasády a fasádní kořenové čistírny odpadních vod. Rostliny na budově napomáhají její tepelné stabilizaci a zároveň vytvářejí uvnitř i vně zdravější prostor. V létě takovéto stavby dokážou zamezit přehřívání střešního pláště a stěn budovy, ochladit interiér a také ovlivnit mikroklima svého okolí.

UŽIJTE SI VŠECHNY VÝHODY

Nejen že jsou živé stavby krásné na pohled a mění se v každém ročním období, ale jsou i vysoce funkční. Zelené střechy a fasády ochlazují své okolí, pohlcují CO₂, vyrábějí kyslík a absorbují hluk a prach. Díky snížení teploty okolí není nutné v létě interiér budovy tolik chladit. K ochlazení dochází díky odpařování vody ze systému, tedy spotřebou sluneční energie (tepla). Díky těmto vlastnostem můžete dosáhnout minimalizace náročných technologií na chlazení či vytápění. Zelenou střechu či fasádu je firma schopná zrealizovat

Změňme budoucnost

Stavební a výrobní firma LIKO-S se snaží svou filozofií #DomyJakoStromy výrazně změnit hospodaření s vodou, zastavit šíření stavební pouště, a zabránit tak ničujícímu vlivu oteplování. Člověk svou činností již stovky let vytváří suché pouštní oblasti a stavebnictví drasticky zasahuje do přírody, což vede k růstu teploty a sucha. Rovnováha v přírodě se hroutí, když se nestačí regenerovat. Z toho důvodu je nutné jí pomoci. Jedním z řešení obnovy přírody jsou právě zelené technologie, které představují nový, moderní koncept budov. Ty dokážou ochlazovat nejen sebe, ale i své okolí. Čím více budov bude vybaveno zelenými střechami a stěnami, tím více bude zabráněno šíření pouště.

i během zimních měsíců. Na jaře se pak instaluje pouze poslední vegetační vrstva.

Jelikož se představitosti meze nekladou, můžete si na své zelené střeše či fasádě vytvořit voňavou louku nebo exotický prales. Na jaře začne ožívat a kvést řada

květin, bylin a dalších rostlin. A pokud se rozhodnete třeba pro ovocné stromy, můžete v létě začít sklízet první plody své píce. Záleží jen na vás, co budete na své živé stavbě pěstovat. A pokud si nejste jisti, který typ rostlin bude pro vás ten nejlepší, firma LIKO-S je připravena vám pomoci.

JSUO ŽIVÉ STAVBY OPRAVDU TAK NÁROČNÉ NA ÚDRŽBU?

Mnoho lidí si může myslet, že zelené střešky a fasády jsou náročné na údržbu. Pravdou však je, že nemusí být. Hlavní údržba by měla probíhat dvakrát

do roka, na jaře, kdy tak pomůžete rostlinám opět ožít, a na podzim, kdy nastává ideální doba pro jejich zastřížení. Během údržby se porost ošetří a zjistí se, zda něco nepotřebuje dosadit. Jinak si rostliny žijí svým vlastním životem.

Vše se ale odvíjí především od toho, jak náročné rostliny se rozhodnete na střechách a fasádách pěstovat. Některé mohou vyžadovat minimální péči a jiné naopak zase větší.

Jestliže zvolíte bezúdržbovou střechu, tedy extenzivní, která vyžaduje minimální péči, jsou pro ni ideální suchomilné rostliny jako netřesky, rozchodníky či různé druhy travin, jimž nevádí delší sucho. Pokud ale chcete mít na své budově druhově rozmanitější rostliny, tedy intenzivní vegetaci, která hraje více barvami, budete ji muset osázet náročnějšími rostlinami, jako jsou různé luční květy a byliny nebo dokonce keře, stromy či rostliny plodící ovoce a zeleninu. O takovou zeleň se budete muset starat jako o každou jinou zahradu. S péčí o ni vám pomůže automatické přihnojování a zavlažování.

V zimě si zeleň žije svým obvyklým životem a nevyžaduje z vaší strany žádnou velkou péči. Kvetoucí louku či zahradu pouze pokryje sníh a jinovatka, které dodají budově kouzelný vzhled. ■

Jan Procházka:

GLOBÁLNÍ OBCHOD ZAŽÍVÁ REVOLUCI NAŠE FIRMY JI ZVLÁDAJÍ

PANDEMIE COVIDU-19 PŮSOBÍ JAKO URYCHLOVAČ NASTARTOVANÝCH REVOLUČNÍCH TRENDŮ. V JEJICH DŮSLEDKU BUDOU VÝROBNÍ ŘETĚZCE ZÍTKRA KRATŠÍ A ROLE ČÍNY VE SVĚTOVÉ EKONOMICE (I PROTO) JINÁ. O PODROBNOSTECH HOVOŘIL V RÁMCI LISTOPADOVÉHO EKONOMICKÉHO FÓRA „KOSTELEC“ ZAKLADATEL POŘADATELSKÉ KONZULTAČNÍ SPOLEČNOSTI ALTER EKO ROMAN CHLUPATÝ S GENERÁLNÍM ŘEDITELEM EXPORTNÍ GARANČNÍ A POJIŠŤOVACÍ SPOLEČNOSTI (EGAP) JANEM PROCHÁZKOU.

AMERIKA ZŮSTANE DŮLEŽITÝM TRHEM

Novým prezidentem USA se podle všeho (pozn. editora: rozhovor šel do tisku 8. prosince) stane Joe Biden. Končí tak velmi turbulentní vláda Donalda Trumpa, který v mnoha ohledech bural zažitě pořádky a normy na globální scéně. To se týkalo i obchodu, nebo obecněji přeshraničních toků, na nichž je Česko do značné míry závislé. Co i proto změna v Bílém domě znamená?

Zřejmě dojde k pohybu v daňové oblasti, kde čekám nějaká zvýšení. Zároveň si myslím, že dojde k oslabení pobídek, i když to asi nebude až tak silné. Přece jen teď zažíváme velmi specifické časy, mám na mysli pandemii covidu-19, a nikdo se tak nejspíš nebude hrnout do zvyšování daní a podobných kroků, jen aby naplnil státní rozpočet. Co se pak zmíněných globálních pořádků týče, podle mě dojde k jistému uklidnění a sladění, čímž nemám na mysli jenom přistoupení Ameriky k pařížské dohodě, ale vůbec narovnání vztahů v NATO a obecněji se spojenci. Všichni asi očekáváme, že se vztahy s Evropskou unií, Kanadou, ale také s Čínou s příchodem nového prezidenta zklidní.

Listopadové ekonomické fórum „Kostelec“ se bohužel muselo uskutečnit pouze online a v rouškách. Z debaty Romana Chlupatého s generálním ředitelem EGAPu Janem Procházkou

Co se obchodních bariér všeho druhu týče, to, co dělal Donald Trump, nebylo ničím novým. Trump to jen dělal svým dryáčnickým stylem a k tomu „přitopil pod kotlem“. Dojde i v tomto ke změně? Bude napříště globální obchodní režim předvídatelnější, stabilnější, a tím pro české exportéry a importéry lepší?

Možná pan Trump předvídal, že bude mít jen jeden mandát. A proto chtěl všechno stihnout hned. A stihl toho tedy neuvěřitelné množství. Minimálně v tom smyslu, kolik lidí naštal... Na druhou stranu je určitě třeba reflektovat i to, že od něj přišel nějaký impulz, a věci se tak daly do pohybu. To je dobře. Napříště by to jen nemuselo být tak divoké. Mimo jiné proto, že pro české exportéry je Amerika důležitým trhem, což ostatně ilustrují i naše aktivity: i když se to moc neví, EGAP tam v poslední době pomáhal s vývozem například gumárenským firmám nebo vodním turbínářům.

Změnilo se, jak EGAP vnímal rizikovitost USA v době vlády Donalda Trumpa?

OECD zařazuje země do určitých kategorií. Nejde tedy o jejich rating, ale o systém, který bere v potaz, zda jde o demokracii, částečnou demokracii nebo diktaturu a podobně. Spojené státy jsou, pochopitelně, zařazeny do první kategorie, což znamená, že vývoz podporovat moc nemůžeme, respektive nemohou se pojišťovat takzvané kraťasy, tedy obchody do dvou let. Nebylo tak úplně jednoduché s exportem do USA pomáhat, ale určitě jsme během vlády prezidenta Trumpa sledovali zvýšený zájem o něco podobného. Ne snad proto, že by někdo českým exportérům nějak extra komplikoval život, ale prostě proto, že se během posledního roku, roku a půl objevily signály zpomalení světa, možná i recese. A to je také důvod, proč se zvýšil zájem o Evropu; exportéři si u nás aktuálně primárně pojišťují své obchody v rámci EU.

POJIŠŤUJEME DALEKO VÍC BYZNYSU V RÁMCI EU

Předpokládám, že je pod tím podepsán covid-19, respektive boj s ním.

Je to strašně netypické, 51 procent našich běžných produktů, jako je

pojištění faktur, dnes kryje obchody v Evropě. Lidé si začínají možná rizika související s pandemií trochu víc uvědomovat a sledovat je. Začínají si pojišťovat i ty věci, o kterých by člověk za normálních okolností řekl, že nejsou úplně nutné. Nicméně platí, že „škody nezjistí, kdo se pojistí“, a proto sledujeme nárůst i v případě opravdu bezpečných zemí.

Jedním z rizikových faktorů, které budou nadále hýbat globálním obchodem – a covid-19 v tomto zafungoval jako pomyslný katalyzátor –, je americko-čínské soupeření, ne-li přímo válka, o příští podobu světa. Ta, na tom se shodneme, bude pokračovat i po nástupu Joe Bidena do prezidentského úřadu, i když nejspíš dojde k jisté kultivaci vztahů. Co konkrétně to znamená?

Globální řetězce se nejspíš trochu změni, obrovské vzdálenosti se ukázaly jako problém, což covid-19 jen připomněl. Nejde přitom jen o náklady, ale také o schopnost dodávky nějak zařídít a uřídit. Všichni tak teď hledají jednodušší a bližší odbytiště, přemýšlejí o tom, jak podpořit domácí byznys a tak dále. Čína se i proto podle mě bude muset napříště zase o něco víc otevřít a zároveň ukázat vlídnější tvář; alespoň já čekám, že do toho příště nepůjde po hlavě.

Repatriace výroby do Evropy na straně jedné a zklidnění globální scény – její větší stabilita – na té druhé by měly nahrát mimo jiné i českým firmám.

Určitě, berme současnou situaci jako příležitost. Ne všechno musí být vyrobeno v Číně, celkový řád se touto premisou začíná řídit, postupně se mění a já věřím, že toho čeští exportéři dokážou využít. Vždycky jsme byli flexibilní, byli jsme schopní se přeorientovat tam, kde byl byznys. A podle mě to platí i dnes. Naše firmy to zvládají.

Využívají tak příležitosti dané probíhajícím historickým zlomem, jehož jedním střípkem je geopolitika či mocenský rebalanc. Negativem je pochopitelně riziko, jehož samotná definice se v mnohém mění. To platilo před pandemií a v jejím důsledku to platí dvojnásob. Nakolik s dnešní

specifickou, turbulentní dobou může pomoci EGAP, respektive co pro ni nabízí?

Naším novým produktem, čímž reflektujeme celoevropský a vlastně celosvětový trend, je pomoc na domácím trhu. Konkrétně jde o program COVID+, který pomáhá firmám nad 250 zaměstnanců. Nejčastěji tím, že jim dotváří pracovní kapitál. Pokud mají úvěr od banky a ta si není stoprocentně jistá tím, zda jim poskytnout nějakou další bankovní facilitu, pojistí se z 80 procent u českého státu, zaplatí za to za první rok 44 bazických bodů, čili relativně nízký poplatek, a technicky by za to danému klientovi neměla nic přeúčtovat. To je současnost a blízká budoucnost. Myslím, že v tom budeme pokračovat a minimálně do poloviny příštího roku bude COVID+ fungovat.

DO POLOVINY
PŘÍŠTÍHO ROKU
BUDEME POKRAČOVAT
S PROGRAMEM
COVID+. PROSTŘEDKŮ
JE DOSTATEK.

Hrozí, že se vyčerpá? Jinými slovy, měli by si zájemci pospíšet?

Tento program se hned tak nevyčerpá. V březnu se vystřelilo bazukou, na COVID+ se vyčlenilo 142 miliard korun. Já si nemyslím, že je to špatně. Vždyť to samé udělali i Němci, Italové nebo Francouzi. Nikdo dnes nemá načerpáno 80 až 90 procent, všichni se pohybují někde mezi 25 a maximálně 30 procenty. My jsme dnes na dvanácti miliardách. Stručně, nemyslím si, že by se velké exportní firmy měly bát, že by na ně nedošlo. ■

ZDROJ: ALTER EKO

CELOU DEBATU NAJDETE NA WEBOVÝCH STRÁNKÁCH EKONOMICKÉHO FÓRA KOSTELEČ (WWW.ALTEREKO.INFO/KOSTELEC2020), JEHOŽ JE TRADE NEWS MEDIÁLNÍM PARTNEREM.

KONEC VOLNÉHO POHYBU ZBOŽÍ A SLUŽEB SE BLÍŽÍ

VELKÁ BRITÁNIE DEFINITIVNĚ OPOUŠTÍ CELNÍ UNII A VNITŘNÍ TRH EU

POSLEDNÍM PROSINCOVÝM DNEM LETOŠNÍHO ROKU SKONČÍ PŘECHODNÉ OBDOBÍ, JEHOŽ CÍLEM BYLO ZACHOVAT VĚTŠINU OPATŘENÍ PŘED ODCHODEM SPOJENÉHO KRÁLOVSTVÍ Z CELNÍ UNIE A VNITŘNÍHO TRHU EU. OD 1. LEDNA 2021 BUDE OBCHODNÍ POLITIKA TÉTO ZEMĚ ZCELA NEZÁVISLÁ, COŽ BEZPOCHYBY PŘINESE ŘADU ZÁSADNÍCH ZMĚN V OBCHODNÍM REŽIMU S EVROPSKÝM KONTINENTEM.

Spojené království je jedinou zemí, která spustila proces dle čl. 50 Smlouvy a formálně opustila EU. Stalo se tak 31. ledna 2020, kdy přestalo být součástí unijních institucí. Spustilo se ale přechodné období, jež ponechalo většinu opatření v platnosti – alespoň na určitou dobu. Vznikl tak prostor pro dojednání dohody o budoucích vztazích mezi těmito dvěma celky, aniž by se změnil obchodní režim. Jelikož přechodné období nebylo prodlouženo, opouští Spojené království po čtyřech a půl letech od britského referenda, ve kterém 52% většinou hlasů rozhodlo o svém odchodu z EU, také vnitřní trh a celní unii EU. Přesné nastavení budoucích vztahů ale zůstává nadále otázkou.

JEDNÁNÍ O BUDOUCÍM VZTAHU

Po odchodu Spojeného království na začátku letošního roku byla zahájena jednání o budoucím vztahu mezi EU a Spojeným královstvím, která jsou vedena hlavními vyjednavači – Micheleem Barnierem za EU a Davidem Frostem za UK. Již od počátku jednání v březnu 2020 se představy o budoucím vztahu lišily. V ekonomické oblasti usiluje Spojené království o dohodu o volném obchodu s maximální nezávislostí

na pravidlech EU, podobnou obchodním dohodám, které uzavřela EU například s Kanadou či Japonskem. Z unijního pohledu však kvůli geografické blízkosti a míře ekonomické integrace s Evropou není možné stavět Spojené království na úroveň třetích států, které nikdy nebyly součástí unijního celku.

Fakt, že možnost prodloužení přechodného období nebyla využita, značně zkrátil čas pro vyjednání dohody. Aby byl zajištěn co nejhladší přechod, musí být dohoda připravena vstoupit v platnost poté, co vyprší přechodné období, což bude na konci prosince 2020. Dlouhé měsíce jednání na pozadí celosvětové pandemie covidu-19 však nepřinesly velký pokrok ani zásadní průlom v klíčových sporných otázkách, jimiž jsou hospodářská soutěž, rybolov a mechanismus urovnávání sporů a jejich vymáhání.

PARTNERSTVÍ BEZ DOHODY?

V tuto chvíli nelze vyloučit možnost, že dohoda uzavřena nebude. Při vyjednávání obchodních dohod je zvykem, že vyjednavači mají k dosažení dohody několik let. Je tedy možné, že se v tak krátkém čase, který zbyl pro nastavení

Co se změní po konci přechodného období v celní oblasti?

- Budete muset podávat celní prohlášení.
- Bude nutno poskytnout údaje o bezpečnosti a zabezpečení zboží.
- K vývozu či dovozu určitého zboží bude třeba zvláštní licence.
- Při dovozu a vývozu zboží podléhajícího spotřební dani do či z UK bude nutné splnit další formality.
- V UK budete muset dodržovat pravidla týkající se platby DPH.

partnerství mezi UK a EU, všechny sporné body nepodaří vyřešit.

Bez dohody o budoucích vztazích by bylo Spojené království právně považováno za běžnou třetí zemi, což by vytvořilo značné překážky obchodu. EU a UK by obchodovaly za podmínek Světové obchodní organizace (WTO) na bázi doložky nejvyšších výhod, což znamená, že by obchodování probíhalo stejně jako s každou jinou zemí, se kterou nemá EU uzavřenou preferenční obchodní

dohodu. To by přineslo nejen náklady v podobě placení cel, ale i jiné překážky netarifního charakteru.

Uplynutí přechodného období ale nutně nemusí znamenat, že EU již nikdy se Spojeným královstvím obchodní dohodu neuzavře. Krach jednání by ale znamenal takřka přes noc pád z nejvyššího standardu na minimální úroveň podmínek pro obchodování, což by firmy ze začátku pocítily zejména v celní oblasti.

ZMĚNY JSOU NEVYHNUTELNÉ

V každém případě od 1. ledna 2021 pocítí občané i firmy naplno důsledky odchodu Spojeného království z EU, a to bez ohledu na výsledek nyní probíhajících jednání. Po odchodu UK z celní unie a jednotného trhu nebude již nadále možné čerpat výhody plynoucí z členství v Unii, protože dojde k ukončení volného pohybu zboží, služeb i osob. Spojené království také znovu získá autonomii v regulatorní oblasti.

U obchodu zbožím dojde ke změnám nejen v celní oblasti či v daňových

pravidlech, ale i při získávání osvědčení a povolení nebo označování zboží. Končí také uznávání certifikátů vydaných britskou zkušebnou. Konkrétní podmínky vývozu na britský trh budou po odchodu z EU určovány výhradně Spojeným královstvím a časem se budou odlišovat od podmínek působení na vnitřním trhu EU. Začnou se také uplatňovat dva rozdílné celní sazebníky při vzájemném obchodování. Kontroly na hranicích budou v zásadě trojího druhu – bezpečnostní (zejména pro zboží živočišného a rostlinného původu), finanční (související s celním prohlášením, daňové aj.) a kontroly dozoru nad trhem (zejména pro průmyslové zboží, jež musí splňovat např. legislativní požadavky).

U obchodu službami je pak třeba připravit se zejména na změny u finančních, dopravních a audiovizuálních služeb či při uznávání kvalifikací. Již nebude možné se svobodně usazovat ve Spojeném království a nebude umožněn volný pohyb služeb tak, jak jej známe nyní.

V praxi to znamená, že bude nutné překonat odlišnosti obou trhů, i když bude dohody dosaženo. Ať už se podaří uzavřít sebelepší dohodu, nikdy nenahradí výhody členství v EU, proto je nutné se na nadcházející změny připravit.

KDE SE DOZVÍTE VÍCE

Pokud Vaše firma obchoduje se Spojeným královstvím či přes něj přepravuje zboží, pak byste měli nastávajícím

změnám věnovat zvláštní pozornost. Na webových stránkách Evropské komise lze nalézt přes 100 oznámení o připravenosti pro různé oblasti, ať už se jedná o obchod průmyslovým zbožím, motorová vozidla či platbu DPH. Stejně tak je možné využít stránky britské vlády, které disponují detailními přehledy, jak vyvážet nebo dovážet z/do Spojeného království.

Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR dlouhodobě nabízí asistenci při hledání odpovědí na otázky z praktického života, které se týkají nejen vzájemného obchodování. Výběr nejběžnějších otázek společně s podrobnými informacemi o brexitu naleznete na www.businessinfo.cz/brexit. Na webu MPO naleznete mimo jiné informace o chystaných akcích s brexitovou tematikou. Můžete využít i interaktivního Průvodce pro podnikatele k dopadům brexitu, abyste zjistili, jakých aspektů se změny v obchodování dotknou. Ministerstvo nabízí také individuální konzultace – firmy se mohou se specifickými dotazy obracet na brexit@mpo.cz nebo na Zelenou linku pro export na telefonním čísle 800 133 331. ■

TEXT: KATEŘINA MYSLIVCOVÁ
FOTO: SHUTTERSTOCK A ARCHIV MPO

Ing. Mgr. Kateřina Myslivcová, Odbor obchodní politiky a mezinárodních ekonomických organizací, sekce Evropské unie a zahraničního obchodu, MPO ČR

Jak se připravit na konec přechodného období?

- Komunikujte se svými obchodními partnery – prověřte své dodavatelské řetězce (dodavatele, zprostředkovatele, dopravce).
- Konzultujte webové stránky Evropské komise a britské vlády, kde jsou pravidelně zveřejňovány informace, které Vám pomohou připravit se na dopady brexitu.
- Neváhejte se obrátit na Ministerstvo průmyslu a obchodu či Generální ředitelství cel, případně poradenská centra.
- Začněte s přípravami co nejdříve. Některé procesy trvají delší dobu, proto je nutné začít s přípravami včas, abyste se vyhnuli případným komplikacím.

25
LÉT

ČESKÁ EXPORTNÍ BANKA
CZECH EXPORT BANK

ČEB ve světě

1995 rok založení banky

1868 obchodních případů

387,2 miliardy korun
podpořeného exportu

Exportéři podpořeni v 92 zemích

ČEB: ČTVRT STOLETÍ SPOLEHLIVÝM PARTNEREM DOMÁCÍCH VÝVOZCŮ

NEJISTOTA V EKONOMICE ROSTE, A POZORNOST DOMÁCÍCH VÝVOZCŮ HLEDAJÍCÍCH FINANCOVÁNÍ TEDY ČASTĚJI SMĚŘUJE K ČESKÉ EXPORTNÍ BANCE (ČEB). STÁTEM VLASTNĚNÁ INSTITUCE, KTERÁ PODPORUJE VÝVOZ DOMÁCÍCH FIREM DO ZAHRANIČÍ, NYNÍ PRACUJE NA NOVÝCH OBCHODNÍCH PŘÍPADECH. ČEB JE ZDE PŘÁVĚ PROTO, ABY I V NEJISTÉ DOBĚ PODPŮRILA SMYSLUPLNÉ PROJEKTY V RIZIKOVĚJŠÍCH TERITORIÍCH. LETOS SLAVÍ PĚTADVACET LET.

Za krize jsou komerční bankovní domy opatrnější a částečně se kvůli rostoucím rizikům stahují z trhu. I dopady pandemie se tak už propsaly do statistik poskytnutých úvěrů za celý bankovní sektor. Česká exportní banka ovšem po celou dobu podporuje české vývozce v časech dobrých i špatných.

„Nyní s českými exportéry řešíme financování jejich zahraničních zakázek v objemu několika jednotek miliard korun. Je to úplně nová poptávka, která souvisí s aktuální ekonomickou situací. Jedná se především o infrastrukturní a zemědělské projekty v jihovýchodní Asii a Africe. ČEB tak vlastně plní také určitou protikrizovou funkci,“ vysvětluje předseda představenstva banky Jaroslav Výborný.

PŮJČOVÁNÍ V ČASECH PANDEMIE

Ke konci září ČEB poskytla počet produktů, který odpovídá 90 procentům celoročních výsledků loňského roku. „Jde zejména o úvěrové a záruční produkty v menších objemech, které podporují české firmy při realizaci jejich vývozních zakázek a přispívají ke stabilizaci cash flow. Půjčují si firmy, které chtějí využít současně situace pro levné nákupy konkurence v zahraničí anebo které chtějí navýšit kapacity svých závodů.“

Role České exportní banky ovšem není v tom, že by měla nahrazovat komerční banky na domácím trhu. Spočívá v podpoře českých exportérů v zahraničí, tak aby české firmy měly stejné možnosti

financování jako jejich zahraniční konkurence. ČEB ale samu sebe ani při financování vývozu do zahraničí nechápe jako konkurenci pro komerční hráče. „Chceme komerční banky doplňovat, ne jim konkurovat. Například tak, že jsme členem klubu financujících bank anebo partnerem pro suverénní zahraniční dlužníky, kteří chtějí za protistranu státní instituci,“ vysvětluje šéf ČEB.

Podle údajů ČNB z letošního září dosáhl objem schválených žádostí o odklad splátek pro sektor nefinančních podniků v rámci moratoria zhruba 192,8 miliardy korun, což je přes 14 procent z celkového objemu úvěrového portfolia bank v tuzemsku. Dlužníci ČEB, jimiž jsou ve velké většině zahraniční státy, ovšem kvůli pandemii problémy se splácením nemají.

„Naše portfolio je odolnější ještě víc, než jsme čekali. Máme v rámci moratoria pouze dvě žádosti o odklad splátek a v obou případech šlo o dlužníky, u kterých jsme to na základě čísel předpokládali,“ dodává Jaroslav Výborný. „Naše výroční zprávy také ukazují, že od roku 2014 uzavřela banka smlouvy za zhruba 30 miliard korun, z čehož nevznikla ani jedna významnější ztráta. A pátým rokem po sobě je v zisku. Za 25 let svého fungování podpořila ČEB český vývoz financováním skoro 1900 obchodních případů v objemu 387 miliard korun do 92 zemí světa.“ ■

ZDROJ: ČEB

FOTO: SHUTTERSTOCK

Co byste měli vědět o ČEB

- Jejím úkolem je v souladu s cíli hospodářské politiky ČR posilovat internacionalizaci českých firem a konkurenceschopnost českého exportu.
- Působí jako státní značka – reprezentant českého státu. V řadě teritorií tato skutečnost výrazně zvyšuje schopnost jednat se suverénními dlužníky.
- Zaštitění státem neznamená nutnost a povinnost banky podporovat každý vývozní záměr.
- Zadáním není financovat rizikové transakce, ale ekonomicky návratné transakce v rizikovějších teritoriích.
- Komerční bankovní sektor nechápe ČEB jako konkurenci, ale jako partnera při exportním financování a podpoře českých firem.
- Výše úvěru na investice v zahraničí není limitována, odvíjí se od objemu, ekonomických parametrů investice a nezbytného podílu vlastních zdrojů investora.

VAŠE EVROPA

INFORMACE O ŽIVOTĚ A PODNIKÁNÍ V EU NA JEDNOM MÍSTĚ

NOVÝ CELOUNIJNÍ PORTÁL YOUR EUROPE (VAŠE EVROPA), KTERÝ JE PRÁVĚ NYNÍ VYTVÁŘEN NA ZÁKLADĚ NAŘÍZENÍ EU O JEDNOTNÉ DIGITÁLNÍ BRÁNĚ, USNADNÍ ŽIVOT NEJEN PODNIKATELŮM.

Vnitřní trh Evropské unie umožňuje téměř 450 milionům osob volně se pohybovat a cestovat ve státech EU a firmám výrazně usnadňuje obchodování a investování. Díky tomu značně přispívá ke zvyšování životní úrovně v EU. Zejména pro Českou republiku, která do zemí EU vyváží téměř 85% svého exportu, je vnitřní trh velmi důležitý. Aby však mohl podnikatel či občan plně

užívat všech jeho výhod, musí se umět orientovat v řadě pravidel, požadavků, práv a povinností.

To je pro mnoho subjektů obtížné, protože se tyto informace aktuálně nacházejí na různých místech, jsou neúplné či nejsou vhodné pro přeshraniční subjekty, jelikož jsou k dispozici pouze v jazyce daného členského státu. A právě

tyto nedostatky má za cíl řešit nový celounijní portál Your Europe (Vaše Evropa). Tato skutečnost je patrná i z dotazníkového šetření, jež Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR (MPO) spustilo v minulém roce a které bylo primárně zaměřeno na české podnikatele, kteří na vnitřním trhu EU přeshraničně poskytují zboží nebo služby. Ve svých odpovědích uváděli, že od přeshraničního

Čeští i evropští uživatelé budou mít v konečném důsledku možnost od počátku roku 2021 nalézt na portálu Vaše Evropa (Your Europe) veškeré potřebné informace pro svůj pohyb napříč Uníí, a to na jednom místě, v přehledné a uživatelsky přívětivé podobě a v neposlední řadě také v angličtině. Podobně budou uživatelé od počátku roku 2024 schopni komunikovat na dálku nejen s českými, ale i s dalšími orgány napříč Evropskou unií. Budou si tak moci vyřídit veškeré potřebné formalities například v oblasti daní, podnikání či studia, a to z pohodlí svého domova nebo kanceláře. Samotný proces implementace nařízení na úrovni České republiky koordinuje Ministerstvo průmyslu a obchodu ve spolupráci s Ministerstvem vnitra a dalšími odpovědnými resorty.

fungování na vnitřním trhu je nejčastěji odrazuje nedostatek informací o pravidlech, požadavcích a administrativních postupech spojených s poskytováním služby či prodejem zboží v cílové zemi a vysoké náklady na splnění administrativních požadavků. Finální podoba portálu Your Europe vyřeší i tyto překážky.

PRVNÍ ČÁST CELOUNIJNÍHO PORTÁLU BUDE K DISPOZICI JEŠTĚ LETOS

Implementace nařízení EU o Jednotné digitální bráně probíhá jak na národní, tak na unijní úrovni a první část tohoto celounijního projektu by měla být k dispozici pro občany a podnikatele již koncem tohoto roku na portále Your Europe. Cílem je vytvořit elektronický rozcestník, který uživatelé mohou pravidelně využívat v případě, že se rozhodnou hledat dostupné a kvalitní informace, elektronické postupy nebo asistenci při svých přeshraničních aktivitách v rámci Evropské unie, a to nejen v jazycích daného členského státu, ale také v angličtině.

PŘÍPADNÉ NEDOSTATKY BUDOU MOCI DOLADIT SAMI UŽIVATELÉ

Prvním přínosem tohoto rozcestníku by tedy mělo být primárně zjednodušení procesu vyhledávání informací, jelikož všechny budou jeho zřízením dostupné na jednom místě. Poskytované informace lze rozdělit celkem do sedmnácti okruhů, které zahrnují například cestování v rámci Unie, práci a důchod, vzdělávání, právo spotřebitele, zakládání podniku, daně či požadavky na výrobky.

Informace, které portál Your Europe bude poskytovat, jsou tedy relevantní jak pro občany, tak pro podnikatele, a ušetří tím svým uživatelům mnoho času a financí spojených s jejich vyhledáváním. Součástí přidané hodnoty tohoto projektu je také fakt, že informace dostupné na portálu Your Europe budou muset odpovídat jistému standardu kvality a být uživatelsky přívětivé, za což zodpovídají jednotlivé členské státy. Uživatelé budou mít také možnost podobu a relevantnost těchto informací hodnotit prostřednictvím nástroje pro zpětnou vazbu, což napomůže doladit jakékoli nedostatky.

ÚŘADY NA JEDNOM MÍSTĚ ONLINE A ZÁSADA „POUZE JEDNOU“

Další důležitou součástí projektu je povinnost členských států elektronizovat vybrané postupy či procedury a nabízet je občanům zcela online, bez nutnosti navštívit daný úřad. Procedur k digitalizaci je celkem 22, z čehož pro občany může být relevantní například registrace motorového vozidla, změna adresy, podání přihlášky na vysokou školu nebo žádost o důchod a dávky předčasného důchodu z povinných systémů.

Mezi procedury, které využijí podnikatelé, patří například registrace zaměstnavatele a zaměstnanců do důchodového systému a systému pojištění, oznámení určené systému sociálního zabezpečení o ukončení smlouvy se zaměstnancem či úhrada příspěvků na sociální zabezpečení za zaměstnance.

Elektronizace těchto postupů by tedy znovu měla významně zkrátit čas, který podniky a občané vkládají do vyřizování různých administrativních záležitostí,

a zjednodušit jejich přeshraniční fungování na vnitřním trhu EU. Důležitou součástí elektronizace těchto postupů je navíc zásada „pouze jednou“, což znamená, že občané a podniky poskytují svá data v kontaktu s orgány veřejné správy pouze jednou, zatímco orgány veřejné správy přijmou opatření k internímu sdílení a opětovnému používání těchto údajů. To má za cíl hlavně zjednodušit přeshraniční procedury, jelikož orgány veřejné správy jednotlivých členských států si budou moci vyměňovat data přeshraničně, vždy samozřejmě s ohledem na předpisy o ochraně údajů a další omezení.

ZDOKONALENÍ ASISTENČNÍCH SLUŽEB

Poslední aspekt nařízení o Jednotné digitální bráně je zdokonalení asistenčních služeb a služeb pro řešení problémů. Mezi ně se řadí například jednotná kontaktní místa, kontaktní místa pro výrobky nebo služba SOLVIT. Ty mají za cíl napomáhat občanům a podnikatelům při obtížích, s nimiž se setkávají na vnitřním trhu, a to primárně poskytováním bezplatných informací o různých životních situacích, usnadňováním mezinárodní mobility pracovních sil napříč Uníí nebo řešením nesprávných rozhodnutí a diskriminační byrokracie, které jim mohou ztěžovat život, práci nebo podnikání v jiné zemi EU.

Začleněním do portálu Your Europe se tyto služby stanou pro uživatele dostupnější a zvýší se povědomí o jejich fungování a možnosti je využívat. Uživatelé navíc znovu získají možnost sdílet svůj názor na jejich kvalitu prostřednictvím nástroje pro zpětnou vazbu, což napomůže tomu, aby i asistenční služby skutečně vyhovovaly potřebám svých uživatelů, a to napříč EU. ■

TEXT: BARBORA KRAMEŠOVÁ
FOTO: SHUTTERSTOCK A ARCHIV MPO

Barbora Kramešová, M.A.,
Odbor evropských záležitostí
a vnitřního trhu, MPO ČR

O NAŠÍ EKONOMICE SE ROZHODNE (I) „O NÁS BEZ NÁS“ JAK SE K TOMU POSTAVIT?

JAKÝ VLIV MÁ KRIZE ZPŮSOBENÁ ONEMOCNĚNÍM COVID-19 A SOUVISEJÍCÍMI OPATŘENÍMI NA ČESKOU EKONOMIKU A TISÍCE MALÝCH A STŘEDNÍCH PODNIKŮ, KTERÉ JI POMÁHAJÍ UTVÁŘET, A JAK JI OVLIVNÍ DO BUDOUCNA? A JAK MOHOU MALÉ A STŘEDNÍ PODNIKY V ČESKU NADÁLE PROSPEROVAT? NA PODOBNÉ OTÁZKY NEEXISTUJÍ V DNEŠNÍ DOBĚ, KTERÁ SE NEJEN V DŮSLEDKU AKTUÁLNÍHO DĚNÍ VYZNAČUJE CHAOSEM A NEJISTOTOU, JASNÉ ODPOVĚDI. UVAŽOVAT VE SCÉNÁŘÍCH A NAČRTNOUT VÝCHODISKA ALE BEZESPORU JDE.

Vycházíme z pochopení toho, jak se **česká ekonomika za posledních 30 let integrovala do evropské a světové ekonomiky skrze proces globalizace**. Ten byl ovlivněn dopadem čtyř hlavních změn či šoků: [1] od roku 1990 se Čína stala jednou z nejvýznamnějších a v mnoha ohledech dominantní ekonomikou, [2] finanční krize roku 2008 a její dozvuky změnily svět bankovníctví a financí, [3] stále větší roli hrají moderní technologie a obecněji hospodářská a politická realita (nové rozložení sil) 21. století a [4] mnohé změny urychlil a/ nebo prohloubil covid-19.

Pro českou ekonomiku znamená integrace víc než jen souhrn vývozu a dovozu (i když to také); jde o proces, v jehož rámci se některé **klíčové části české ekonomiky – například automobilová výroba nebo výroba elektrických strojů a elektroniky – staly prostřednictvím přímých zahraničních investic součástí globálních produkčních sítí (GPN), v nichž jsou zásadní rozhodnutí přijímána mimo Česko**. Místní i regionální populace v důsledku tohoto procesu závisí na ekonomických rozhodnutích přijatých vedením zahraničních korporací, případně vlád a úřadů cizích zemí.

Dopad koronavirové krize na Česko, zejména dlouhodobý, je tak třeba vnímat

nejen v kontextu kroků naší vlády a reakce společnosti a firem na vládní politiku, ale také v kontextu našeho zapojení do globálních hospodářských struktur. Právě **přeshraniční vztahy a vazby totiž podmiňují jak robustnost většiny českých společností a jejich schopnost krizi překonat, tak jejich odolnost, a tím schopnost prosperovat i po krizi**. Narušení chodu globální ekonomiky, respektive zaběhnutých postupů a zažitých pořádků, tak představuje významné riziko i výzvy pro české společnosti, zejména malé a střední, a zprostředkovaně pro naše občany.

ČESKÁ EKONOMIKA: GLOBALIZACE A (VZÁJEMNÁ) ZÁVISLOST

Výchozím bodem analýzy je závislost naší ekonomiky na obchodu na začátku roku 2020 (tj. před koronavirovým šokem). Podíl úhrnu exportu a importu na hrubém domácím produktu u nás dosahoval na začátku roku 2020 zhruba 145 %.

V důsledku čilého obchodu (jehož negativem je zmíněná závislost) se Česko stalo vysokopříjmovou ekonomikou, a to se všemi výhodami z toho vyplývajících. Stinnou stránkou je zranitelnost v případě narušení obchodních vztahů,

a to ať už kvůli covidu-19 nebo v důsledku přírodních katastrof, americko-čínských obchodních sporů či nadměrné kapacity v klíčových odvětvích; česká ekonomika přitom může být podobnými událostmi zasažena mnohem více než uzavřenější ekonomiky.

Závislost české ekonomiky na exportu a importu a s ní související zranitelnost je pak akcentována strukturou obchodních partnerů: dominantní pozici má Německo (31% podíl v roce 2019) a obecněji několik evropských zemí (dochází tak k omezené geografické diverzifikaci), český export je silně a dlouhodobě závislý na HDP Německa. Obecně se přitom opakovaně ukazuje, že podobně silná závislost na hospodářském úspěchu jiné země je pozitivní a zisková, dokud je daná země úspěšná; výraznější oslabení – v našem případě ať už krátkodobé, dané covidem-19, nebo dlouhodobé, způsobené reformou globální ekonomiky – ale může mít pro závislou ekonomiku vážné důsledky.

Výše uvedené varování je třeba doplnit o strukturu českého vývozu (a dovozu), která umožní lépe porozumět integraci české ekonomiky, a tedy možnému dopadu pandemie covidu-19. Klíčové zde je, do jaké míry jsou české vývozy a dovozy součástí GPN, zejména GPN ovládaných entitami mimo českou

ekonomiku. Tyto produkční struktury totiž propojují část české ekonomiky přímo s ostatními částmi produkční sítě. **Děni v této části české ekonomiky tudíž není účinně ovládáno rozhodnutími českých firem ani českých úřadů, ale rozhodnutími vedoucí společnosti skupiny přijatými zásadně ve prospěch této hlavní společnosti.**

K dokončení analýzy „pavučiny hospodářské moci“ – k dokreslení toho a) kde se napříště bude rozhodovat, zda výroba zůstane v Česku a jakou podobu (mimo jiné technologickou úroveň) případně bude mít a b) jaké sektory jsou tímto rozhodováním ohrožené, nebo přinejmenším ovlivněné – brání fakt, že jsou potřebné informace často důvěrné, a nejsou tak k dispozici. Přinejmenším orientaci v tomto bodě nicméně nabízí přehled struktury zahraničního obchodu a obchodních partnerů.

Stručně, česká ekonomika je silně integrována do německých distribučních kanálů a „**slouží jako specializovaná outsourcingová výrobní kapacita pro německou ekonomiku**“, jak se píše například ve studii Vysoké školy ekonomické (PEP, 2015). Významnou hodnotu českého vývozu do Německa tak tvoří polotovary nebo sestavy/díly, které jsou buď používány při výrobě hotových výrobků (automobilů) v Německu a/nebo jsou dále vyváženy z Německa v rámci německých GPN pro použití v hotových výrobcích jinde. A právě tento zažitý a zaběhnutý řád by napříště mohl doznat změny.

(DE)GLOBALIZACE, REGIONALIZACE & DIGITÁLNÍ REVOLUCE: HROZBY A PŘÍLEŽITOSTI

Česká ekonomika je integrována do evropské a světové tak výrazně, že se jakékoli narušení zaběhnutých pořádků a osvědčených modelů (výroby) může potenciálně přenést a zesílit prostřednictvím těch samých kanálů, které dříve přinášely hospodářský růst a zvyšování příjmů. **Vzhledem k tomu, že GPN ve výrobě a některých odvětvích služeb vedou k vytváření místních a regionálních klastrů, což v Česku platí nadprůměrně, by narušení mohlo mít vážné ekonomické, společenské a politické dopady na konkrétní geografické oblasti.**

V globální ekonomice se přitom už nějakou dobu, ale zejména v důsledku poslední finanční krize, rozvíjí řada klíčových trendů, které kolektivně mění povahu procesů a strukturu globalizace. Tyto změny, často urychlené a prohloubené koronakrizí, představují jak velké hrozby, tak velké příležitosti pro české společnosti. **Jedním z nejvýznamnějších (mega)trendů nejen z pohledu domácí ekonomiky a firem je deglobalizace a na ní navázaná regionalizace čítající regionalizaci GPN.**

Důvodů je mnoho a jsou komplexní, ale patří mezi ně zejména otázky nákladů, bezpečnosti dodávek, kontroly kvality, přílišné závislosti na jednom dodavateli (zejména, ale nejen Číně), stabilizace nákladů na dopravu na dlouhé vzdálenosti od roku 2010, čas potřebný pro komponenty v tranzitu, rostoucí využívání digitálně řízené automatizace umožňující snížení ceny domácí/regionální produkce a v neposlední řadě čím dál tím častější turbulence v prostředí globálního obchodu. Tento vývoj pak po roce 2017 umocnila „obchodní válka“ mezi Spojenými státy a Čínou a uzavření čínské ekonomiky kvůli covidu-19 ho jen potvrdilo. Dopad tohoto trendu na GPN byl přitom v některých odvětvích, jako

například medicínském sektoru, okamžitý, ve střednědobém až dlouhodobém horizontu jej pak pocítí všichni.

Většina výrobců v klíčových odvětvích české ekonomiky bude nejspíš své dodavatelské řetězce/GPN zpočátku upravovat jen mírně, protože stávající GPN jsou výsledkem významných zkušeností a investic. **V automobilovém i elektrotechnickém průmyslu se ale počítá s 25–30% pravděpodobností, že se firmy nakonec rozhodnou pro reorganizaci svých výrobních řetězců, tedy přemístí některé části výroby, aby minimalizovaly budoucí rizika a optimalizovaly marže a zisky.** V tomto kontextu je vhodné připomenout, že tlak na evropské automobilky je vzhledem k současné nadměrné kapacitě výroby vyšší.

Pro většinu společností ve většině odvětví pak bude výše popsané znamenat [1] zvýšení počtu dodavatelů a odklon od úzké závislosti na několika nebo dokonce pouze jednom dodavateli a [2] přeskupení GPN a jejich lokalizaci v regionu, respektive v blízkosti hlavních či klíčových společností, což by mělo zajistit vyšší bezpečnost, stabilnější náklady a stabilní kvalitu dodávaných komponentů. ▶▶

Výhody, s nimiž mohou a budou pracovat české firmy a obecněji česká ekonomika

a) Neovlivitelné:

- lokalita (geografická a navazující kulturní (viz „ovlivnitelné“) blízkost Německa a obecněji klíčových výrobců a trhů EU);
- cena a kvalita práce (i když tato výhoda mizí, stále zejména v kombinaci s výše uvedenou lokalitou hraje roli);
- společenská a bezpečnostní stabilita (nejen v kontextu posledních událostí bude jistě firmami reflektována v čím dál tím větší míře).

b) Ovlivnitelné:

- vzdělání (poptávka po sofistikovaných znalostech a dovednostech poroste, vzdělávání čítající nejen školství se musí přizpůsobit);*
- zapojení do evropských struktur (čítající certifikace, normy a další psaná a nepsaná pravidla, která české firmy pojalý za své);
- digitalizace (technologický pokrok obecně skýtá potenciál vyřešit jak měnící se strukturu externí poptávky, tak domácí výzvy).

►► Tento scénář představuje pro české společnosti napříč řadou sektorů jak hrozby, tak příležitosti, v závislosti na odvětví a na tom, jak společnost „zapadá“ do dodavatelského řetězce nebo v mnoha případech do celé struktury GPN.

REORGANIZACE GPN A ČESKO: KOMU (NE)ZVONÍ HRANA

Stávající nejistota, diktovaná do značné míry (nikoli však výhradně**) covidem-19 a bojem s touto nemocí, nemožňuje v kontextu diskutovaného stanovit autoritativní jízdní řád (pokud je něco podobného někdy možné). Bezesporu je ale možné i vhodné načrtnout pravděpodobné scénáře a navazující východiska. Správné otázky, respektive zamyšlení se nad nimi, jsou totiž podmínkou využití příležitostí a utlumení rizik spojených s nastartovanou reorganizací produkčních sítí.

Největší výzvy a příležitosti jsou spjaty s případnými změnami tam, kde velké nadnárodní koncerny mají článek svého výrobního řetězce (případně přímo továrnu, kde vyrábějí jeden či více modelů ze své produktové řady), a kde proto v návaznosti na potřeby tohoto subjektu vznikl celý dodavatelský klastr. **Jakmile dojde k utlumení tohoto středobodu, či dokonce k jeho zániku, celý ekosystém pomyslně imploduje se všemi navazujícími hospodářskými a sociálními negativy**, jaká bylo a v mnoha ohledech stále je možné sledovat například ve Velké Británii po likvidaci těžkého průmyslu v 80. letech minulého století.

Výše popsané se týká (mimo jiné) automobilového a elektrotechnického sektoru, tedy pilířů českého průmyslu a zprostředkovaně celé ekonomiky. **Jako příklad místa, které si v tomto kontextu zaslouží pozornost, může sloužit okolí výrobního závodu Škoda Auto v Kvasinách.** Ten postupně z podstaty svého úspěchu nechal vzniknout „gravitační síle“, která se výrazně propjala do situace na trhu práce, cen nemovitostí a obecněji do ekonomiky a společenské situace v oblasti. V případě významnějšího

útlumu tak proces normalizace bude bolet (což je obava, kterou nám ostatně i v rámci předchozích debat potvrdili místní).

Reorganizace výrobních a dodavatelských řetězců však společně s podobnými výzvami a hrozbami přináší také příležitosti. **Ty mohou souviset například s repatriací výroby z Číny (do menší míry z Asie), na kterou v rámci končícího globalizačního cyklu západní firmy začaly ve velkém sázet, až se na ní staly závislé**, což se v posledních letech opakovaně nevyplácí. Koronavirový šok, zejména jeho počátek, tedy přelom let 2019 a 2020, to jen potvrdil. ■

TEXT: ROGER TOOZE, MARTIN KUPKA A ROMAN CHLUPATÝ
FOTO: SHUTTERSTOCK A ARCHIV AUTORŮ

Česko je obecně malá, otevřená ekonomika a **příjemce globálních politických a hospodářských pravidel i případných šoků. Naší výhodou je flexibilita, kterou je potřeba vzhledem k očekávanému napříště rozvíjet. Společně s tím je také nutná vyšší míra odolnosti**, na kterou se v globalizačním opojení zapomínalo; a nebyli jsme výjimkou. Jen tak bude Česko chaotický přechod do nového normálu i nový normál samotný (pro nás zřejmě méně příznivý než stav nedávný) nejen zvládat, ale dokáže v něm i vzkvétat.

ROGER TOOZE
(KONZULTANT; SPOLUPRACOVNÍK ALTER EKO)

Spoluzakladatel mezinárodní politiké ekonomie, který vyučoval na London School of Economics a dalších prestižních univerzitách v Evropě, Spojených státech, Austrálii a Číně. Profesor Tooze dnes konzultuje pro přední globální společnosti a nadnárodní instituce a žije střídavě v Británii a v Číně.

MARTIN KUPKA (HLAVNÍ EKONOM ČSOB; SPOLUPRACOVNÍK ALTER EKO)

Makroekonomický analytik s přesahem do oblastí hospodářské politiky. Má zkušenosti i z práce v Akademii věd, ve vídeňské kanceláři NRI nebo na Ministerstvu hospodářství České republiky. Po roce 1989 se spolupodílel na obnově úkoly makroekonomie na Karlově univerzitě v Praze.

ROMAN CHLUPATÝ (PARTNER SAVE & CAPITAL; ZAKLADATEL ALTER EKO)

Stratég se specializací na globální ekonomiku, politiku a průsečík těchto dvou světů. Je autorem šesti knih o (politické) ekonomii, které vyšly v sedmi jazycích včetně mandarínštiny a japonštiny. Duchovní otec „českého Davosu“, který se od roku 2018 každoročně koná v Kostelci nad Orlicí.

* Viz studie Vzdělávání a práce připravená pro potřeby Kostelce 2019.

** Viz studie 8 megatrendů, které (z)mění svět připravená pro potřeby Kostelce 2018.

BUDUJEME
HRDÉ
ČESKO

OCENĚNÍ
ČESKÝCH
LÍDRŮ

PODNIKATELSKÁ
PLATFORMA HELAS
OD ROKU 1997

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA – INOVA Praha s.r.o.

JIHOČESKÝ KRAJ – FLOSMAN a.s.

JIHOMORAVSKÝ KRAJ – STAVEBNÍ FIRMA PLUS s.r.o.

KARLOVARSKÝ KRAJ – Abydos s.r.o.

KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ – S T A K O společnost s ručením omezeným

LIBERECKÝ KRAJ – JABLOTRON ALARMS a.s.

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ – THERM, spol. s r. o.

OLOMOUCKÝ KRAJ – ARDON SAFETY s.r.o.

PARDUBICKÝ KRAJ – GMS velkoobchod, s.r.o.

PLZEŇSKÝ KRAJ – BAUMRUK & BAUMRUK s.r.o.

STŘEDOČESKÝ KRAJ – MK, s.r.o.

ÚSTECKÝ KRAJ – SEKO Aerospace, a.s.

KRAJ VYSOČINA – ALFA IN a.s.

ZLÍNSKÝ KRAJ – KASKO spol. s r.o.

GRATULUJEME VÍTĚZŮM 2020

www.oceneniceskychlidru.cz

GENERÁLNÍ PARTNER

ZAKLADATEL

ODBORNÝ GARANT

PARTNEŘI

NSG | MORISON

PRESENTIGO

KLIMSZ

MEDIÁLNÍ PARTNER

BUDUJEME
HRDÉ
ČESKO

OCENĚNÍ
ČESKÝCH
EXPORTÉRŮ

PODNIKATELSKÁ
PLATFORMA HELAS
OD ROKU 1997

MALÁ SPOLEČNOST

Gama Pardubice s.r.o.

KOVO Koudelka s.r.o.

Chalk, spol. s r.o.

STŘEDNÍ SPOLEČNOST

SEMO a.s.

KOMFI spol. s r. o.

LD Seating s.r.o.

VELKÁ SPOLEČNOST

FENIX Trading s.r.o.

KASKO spol. s r.o.

Bioveta, a. s.

GRATULUJEME VÍTĚZŮM 2020

www.oceneniceskychexporteru.cz

ZAKLADATEL

ODBORNÝ GARANT

SPOLUPRÁCE

PARTNEŘI

NSG | MORISON

PRESENTIGO

MEDIÁLNÍ PARTNER

BUDOU INVESTICE V RÁMCI WTO JEDNODUŠŠÍ?

ČESKÁ REPUBLIKA JE U VYJEDNÁVÁNÍ

V NÁVAZNOSTI NA STÁLE SILNĚJŠÍ POPTÁVKU PROBÍHAJÍ JIŽ OD ROKU 2017 NA PŮDĚ WTO DISKUZE K OTÁZCE USNADŇOVÁNÍ INVESTIC, KTERÉ V LETOŠNÍM ROCE PŘEŠLY DO FORMÁLNÍCH VYJEDNÁVÁNÍ. NA KONCI TĚCHTO VYJEDNÁVÁNÍ BY MĚLA BÝT MNOHOSTRANNÁ DOHODA, JEJÍMŽ CÍLEM BY BYLO PROSAZOVAT VĚTŠÍ TRANSPARENTNOST A INFORMOVANOST DO ADMINISTRATIVNÍCH PROCESŮ SPOJENÝCH S PROVÁDĚNÍM INVESTIC.

Téma usnadňování investic v posledních letech čím dál tím více rezonuje ve veřejném prostoru. Důvodů je více. Na jedné straně je potřeba povzbudit mezinárodní investiční aktivitu, která se jen pomalu vzpamatovávala z dopadů hospodářské krize z přelomu let 2008 a 2009 a současná situace ohledně pandemie covidu-19 ji opět oslabil. Dalším faktorem je sílící kritika přílišného spoléhání se na systém bilaterálních mezinárodních dohod o ochraně a podpoře investic s tím, že by měla být akcentována společenská odpovědnost zahraničních investic a předcházení možným sporům. Vzrůstající důležitosti tématu usnadňování investic si je vědoma i Světová obchodní organizace (WTO), která se mu již několik let intenzivně věnuje.

HLEDÁNÍ CEST, JAK BY MOHLA WTO POMOCI

V dubnu 2017 skupina nazvaná Přátelé usnadňování investic pro rozvoj, která se skládá ze čtrnácti rozvojových a nejméně rozvinutých členů WTO, navrhla zahájit na půdě WTO neformální dialog k usnadňování investic pro rozvoj.

Cílem dialogu, otevřeného všem členům WTO (164 členských států), bylo projednat rostoucí vazby mezi obchodem a investicemi v globální ekonomice, prozkoumat, co členové WTO v současné době dělají pro usnadnění investic, a také zda a jak by WTO mohla členům pomoci

pokročit v těchto snahách. Dalším cílem bylo povzbudit mezinárodní spolupráci při usnadňování investic a podpořit větší účast rozvojových a nejméně rozvinutých zemí na globálních investičních tocích. Toto úsilí vedlo koncem roku 2017 k přijetí společného ministerského prohlášení o usnadňování investic pro rozvoj, jež podpořilo 70 členů WTO a na jehož základě byly zahájeny strukturované diskuze s cílem rozvíjet mnohostranný rámec pro usnadňování investic.

EU I ČR JE U TOHO

Tento proces vedl ke druhému společnému prohlášení o usnadňování investic pro rozvoj, vydanému v listopadu 2019, v němž se již 98 členů WTO zavázalo, že před 12. ministerskou konferencí WTO zintenzivní práce na rámci pro usnadňování přímých zahraničních investic, který by měl reflektovat priority a potřeby rozvojových a nejméně rozvinutých členů WTO. Tato společná, transparentní, inkluzivní a všem členům WTO otevřená iniciativa má v současné době účast již 105 členů WTO, včetně členských států EU a ČR.

Neformální strukturované diskuze přešly v září 2020 do formálních vyjednávání o mnohostranné dohodě s cílem dosáhnout konkrétního pokroku před 12. ministerskou konferencí WTO plánovanou na příští rok. Z důvodu globální pandemie probíhají tato vyjednávání virtuální

formou. Jednání k usnadňování investic se aktivně účastní i EU, která klade důraz na prosazení standardů transparentnosti a dobrého vládnutí do mezinárodních pravidel. ČR téma usnadňování investic ve WTO také dlouhodobě podporuje a na vyjednáváních prosazuje společnou linii EU a jejích členských států.

CO TO BUDE ZNAMENAT PRO INVESTORY?

V kontextu WTO znamená rámec pro usnadňování investic vytvoření transparentnějšího, efektivnějšího a pro investice příznivějšího podnikatelského prostředí. Hlavními nástroji pro to by mělo být důsledné prosazování principů transparency v jednání státních orgánů, větší a lepší sdílení informací a poskytování pomoci při řešení administrativních obtíží. Tyto nástroje jsou tak důkazem toho, že v dnešní integrované globální ekonomice závisí rozšiřování investičních toků na zjednodušení, zrychlení a koordinaci všech administrativních procesů souvisejících se samotným investováním. V mnoha případech se tak usnadňování investic snaží reagovat na negativní situace, které mohou vyplývat z nadměrné byrokracie či ze zastaralých postupů, jež se mohou nakonec stát nákladnými překážkami investic.

Cílem vyjednávání na půdě WTO je tedy vytvoření mezinárodního rámce, který pomůže zajistit transparentnost

mechanismu na způsob ombudsmana, který by ulehčil přístup k informacím, investování v jiné zemi a případně by působil i jako mediátor. Vyjednávání budoucího mezinárodního rámce pro usnadňování investic berou v úvahu také specifické potřeby rozvojových zemí, a proto se diskutuje i specifická úprava, která poskytne zvláštní a rozdílné zacházení pro rozvojové a nejméně rozvinuté země.

VÝHLED DO BUDOUCNA

Výsledek jednání na půdě WTO nelze nyní předvídat. Úspěch případné mnohostranné dohody k usnadňování investic bude záviset na mnoha různých faktorech, jako je její finální podoba, počet smluvních stran a další. Jisté ovšem je, že toto téma jen tak někam nezmizí. ■

TEXT: IVAN PUŠKÁR

FOTO: SHUTTERSTOCK A ARCHIV MPO

Mgr. Ivan Puškár, Odbor evropského a mezinárodního práva, MPO ČR

a předvídatelnost investičních opatření států, zefektivnit a urychlit správní postupy a požadavky týkající se investování v zahraničí, dále posílit mezinárodní

spolupráci a sdílení informací a výměnu osvědčených postupů mezi státy. Diskutuje se také možnost vytvoření jednotných kontaktních míst či dokonce

**BUDUJEME
HRDÉ
ČESKO**

**OCENĚNÍ
ČESKÝCH
PODNIKATELEK**

**PODNIKATELSKÁ
PLATFORMA HELAS
OD ROKU 1997**

MALÁ SPOLEČNOST

Petra LAUBEROVÁ, AVIAN - M.Z. s.r.o.
Marie STRÁNSKÁ, EKO-MIL s.r.o.
Zita JANÁČKOVÁ, Nová škola - Duha s.r.o.

STŘEDNÍ SPOLEČNOST

Martina BUREŠOVÁ, PFERDIMEX s.r.o.
Diana RYSKOVÁ, MEDIROL s.r.o.
Dana JAVOŘÍKOVÁ, PETSATUR s.r.o.

VELKÁ SPOLEČNOST

Kateřina BERÁNKOVÁ, AWEC Aluminium Products s.r.o.
Jana ERBOVÁ, AC-T servis, spol. s r.o.
Olga HYKLOVÁ, Advantage Consulting, s.r.o.

CENA ČSOB - VÝJIMEČNÁ PODNIKATELKA

Lucie HOTAŘOVÁ, ETIFLEX, s.r.o.

CENA ZA VÝJIMEČNÝ RŮST - pod patronací TC BUSINESS SCHOOL

Veronika CIPÍNOVÁ, TREVILE s.r.o.

CENA ZA DIGITÁLNÍ TRANSFORMACI - pod patronací Microsoft & DAQUAS

Martina OLIVOVÁ, Základní škola s rozšířenou výukou jazyků Magic Hill s.r.o.

CENA ZA INOVATIVNÍ ŘEŠENÍ - pod patronací Generali Česká pojišťovna

Anna GALÍŠINOVÁ, ECOAR spol. s r.o.

GRATULUJEME VÍTEŽKÁM 2020

www.oceneniceskychpodnikatelek.cz

GENERÁLNÍ PARTNER

HLAVNÍ PARTNER

ZAKLADATEL

ODBORNÝ GARANT

ZÁŠTITA A PARTNER

AUDITOR

PARTNEŘI

MEDIÁLNÍ PARTNER

VÍTĚZEM PANDEMIE JE ČESKÁ VĚDA

VZNIKLA V ROCE 2002, KDY SE O ROZPOČTU NA VĚDU JEŠTĚ ANI NEDISKUTOVALO A V MÉDIÍCH NEBYLO PO VĚDECKÝCH RUBRIKÁCH A REDAKTORECH ANI VIDU, ANI SLECHU, PŮVODNĚ JAKO SOUKROMÁ INICIATIVA. ŘÍKÁ SE JÍ „ČESKÁ NOBELOVKA ZA VĚDU, VÝZKUM A INOVACE“.

Cílem zakladatelů projektu bylo popularizovat naši vědu a zvýšit její společenskou prestiž. V roce 2006 se k němu připojil Úřad vlády České republiky s Národní cenou vlády Česká hlava

Prof. RNDr. Václav Hořejší, CSc., z Ústavu molekulární genetiky AV ČR získal letos Národní cenu vlády Česká hlava za celoživotní přínos české vědě

za celoživotní mimořádný přínos prosperitě země. Letos se stal jejím laureátem molekulární imunolog Václav Hořejší.

„Je to nejvýznamnější ocenění, které může vědec v České republice dostat. Toto ocenění se netýká jen mě, ale celého týmu, který se na vědeckých výsledcích podílí. Jsem moc rád a chci zdůraznit, že Ústav molekulární genetiky Akademie věd má už třetího laureáta této ceny, což nemá žádný jiný ústav ani vysoká škola,“ říká v rozhovoru pro portál Vědavýzkum.cz Václav Hořejší.

Ne náhodou se letos dostaly do popředí osobnosti, které přispěly k boji s pandemií covidu-19. „Už na jaře během první vlny pandemie Češi ukázali, že se umí spojit. Přišli s projekty a řešeními, jimiž dokazují, že jsme zemí pro budoucnost. Jsem velmi rád, že v rámci soutěže Česká hlava můžeme ocenit také dva projekty, které výrazně pomohly v boji s koronavirem,“ prohlásil u příležitosti 19. ročníku soutěže vicepremiér a ministr průmyslu a obchodu Karel Havlíček.

TRANSFER TECHNOLOGIÍ

Václav Hořejší v první dekádě vědecké kariéry vyvinul nové afinitní metody izolace a charakterizace biologicky významných proteinů lektinů, včetně nové analytické metody afinitní elektroforézy. Od 80. let až dosud se se svými spolupracovníky věnuje především identifikaci a molekulární charakterizaci řady

nových povrchových molekul bílých krvinek (leukocytů) a jejich funkčních komplexů.

Jím vedený kolektiv jako první na světě objevil a v prestižních světových časopisech publikoval řadu takovýchto funkčně významných proteinů a jejich komplexů, včetně tzv. signálních membránových mikrodomén. Tyto výsledky výrazným způsobem přispěly k lepšímu pochopení mechanismů fungování imunitního systému na molekulární úrovni, a dosáhly proto velkého mezinárodního ohlasu v odborné literatuře.

INOVACE POMÁHAJÍ

Letošní Česká hlava byla i s ohledem na pandemii koronaviru specifická. Nejen, že se uskutečnila v historických prostorách Národního muzea, celá se nesla také v souladu s Inovační strategií 2019–2030 v duchu národního hospodářského motta a značky Czech Republic: The Country for the Future. Oceněny tak byly i projekty, které pomohly v boji s koronavirem:

► Evžen Bouřa, vedoucí týmu ÚOCHB, a to za vědeckou publikaci – odborný článek v časopise Nature Communications o základním výzkumu. K ocenění říká: „Náš tým dostal ocenění za základní protikoronavirový výzkum. Základní a aplikovaný výzkum nemůžou bez sebe existovat, protože aplikovaný výzkum

na základní navazuje a základní nemá význam, pokud se výsledky nebudou využívat v praxi."

- Tým CIIRC ČVUT, za který převzal ocenění Vít Dočkal. Oceněno bylo užitečné řešení – vytvoření produktu „ochranná polomaska CIIRC RP95-3D“. „Naše motivace na začátku byla úplně jednoduchá: zkusit využít právě dovezené 3D tiskárny v rámci evropského centra excelence pro Průmysl 4.0 (RICAIP) a pokusit se pomocí českým zdravotníkům, kterým chyběly ochranné pomůcky," vysvětluje Vít Dočkal, vedoucí projektové kanceláře CIIRC ČVUT.

Vznikající technologické projekty ukazují, že ČR má obrovský potenciál, který může nabídnout světu. ■

ZDROJ: MPO

FOTO: ARCHIV AV ČR A MPO

Ministr průmyslu a obchodu a dopravy Karel Havlíček předává cenu týmu CIIRC ČVUT za ochrannou polomasku CIIRC RP95-3D. Cenu přebírá Vít Dočkal, vedoucí projektové kanceláře

Cenu Czech Republic: The Country for the Future obdržel také Evžen Bouřa, vedoucí týmu ÚOCHB, a to z rukou místopředsedy Rady vlády pro VaV Pavla Barana

Na snímku zleva: PhDr. Mgr. Vít Dočkal, Ph.D., prof. Ing. Miroslav Václavík, CSc. (gen. ředitel VÚTS, a.s.), Mgr. Matouš Vobořil, Ph.D., prof. RNDr. Václav Hořejší, CSc., Mgr. Jiří Dědeček, CSc., DSc., RNDr. Jiří Kratochvíl, Ph.D., a Mgr. Evžen Bouřa, Ph.D.

Laureáti České hlavy 2020

Národní cena vlády Česká hlava:

Prof. RNDr. Václav Hořejší, CSc. (Ústav molekulární genetiky AV ČR) za celoživotní přínos české vědě.

Cena společnosti Česká hlava PROJEKT, cena Invence:

Tým Mgr. Jiřího Dědečka, CSc., DSc. (Ústav fyzikální chemie J. Heyrovského AV ČR) za vytvoření a popsání struktury a reaktivity nových, unikátních typů reakčních kationtových center přechodových kovů v zeolitové matici a jejich využití při oxidaci metanu na metanol.

Cena Ministerstva průmyslu a obchodu, cena Industrie:

VÚTS, a.s., za tryskový tkací stroj DIFA, který představuje světově unikátní technologii pro zcela automatizovanou průmyslovou výrobu distančních tkanin velkých a proměnných distancí.

Cena Skupiny ČEZ, cena Doctorandus za technické vědy:

RNDr. Jiří Kratochvíl, Ph.D., (Matematicko-fyzikální fakulta Univerzity Karlovy) za dosažené vědecké výsledky v oblasti biomedicíny, především za výzkum zaměřený na vývoj antivirových povrchů.

Cena společnosti Veolia, cena Doctorandus za přírodní vědy:

Mgr. Matouš Vobořil, Ph.D., (Ústav molekulární genetiky AV ČR) za výsledky zkoumání funkce receptorových molekul „Toll“ (německy „skvělý“) v souvislosti s autoimunitními onemocněními.

Ocenění projektů na pomoc v boji s koronavirem –

Cena Czech Republic: The Country for the Future

Mgr. Evžen Bouřa, Ph.D., vedoucí týmu ÚOCHB za vědeckou publikaci – odborný článek v časopise Nature Communications o základním výzkumu.

PhDr. Mgr. Vít Dočkal, Ph.D., vedoucí projektové kanceláře týmu CIIRC ČVUT za užitečné řešení – vytvoření produktu „ochranná polomaska CIIRC RP95-3D“.

CO JE TICHÁ SPOLEČNOST?

NEJEDNÁ SE O ŽÁDNOU FORMU OBCHODNÍ SPOLEČNOSTI. TICHÁ SPOLEČNOST NENÍ OBCHODNÍ KORPORACÍ A JEJÍ NÁZEV UŽ VŮBEC NEPŘEDSTAVUJE CHARAKTERISTIKU MÍRY PŮSOBNÉ SPOLEČNOSTI NA OKOLNÍ PROSTŘEDÍ HLUKEM.

PODSTATA TICHÉ SPOLEČNOSTI

Tichá společnost představuje v zásadě totéž, čím byla podle dřívější právní úpravy (obsažené v obchodním zákoníku¹) smlouva o tichém společenství. Jedná se o smluvní typ upravený v ustan. § 2747 a násl. občanského zákoníku². Tichá společnost vzniká smlouvou o tiché společnosti, která však není zakladatelským dokumentem, na základě něhož by mělo dojít ke vzniku právnícké osoby.

Smlouva o tiché společnosti zakládá závazek mezi tichým společníkem na straně jedné a podnikatelem na straně druhé. Tichý společník se smlouvou zavazuje k určitému vkladu, jímž se bude podílet po celou dobu trvání tiché společnosti na výsledcích

podnikání podnikatele, a podnikatel se zavazuje platit tichému společníkovi podíl na zisku.

Tato forma „tiché“ účasti na podnikání jiné osoby je využívána zejména v případech, kdy tichý společník nechce být „viděn“, resp. spojován s určitým podnikatelem. Tichá společnost se nezapisuje do obchodního rejstříku a účast tichého společníka se ani jiným způsobem neuveřejňuje (např. ve sbírce listin či v rámci rejstříkového zápisu podnikatele – obchodní společnosti).

Tichým společníkem může být fyzická i právní osoba. Rovněž podnikatelem uzavírajícím smlouvu o tiché společnosti může být fyzická či právní osoba (např. obchodní společnost), která vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost

živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku.

Smlouva o tiché společnosti nemusí mít písemnou formu, pro případ budoucího sporu ohledně plnění smlouvy ji však lze doporučit. Smlouva musí obsahovat specifikaci vkladu tichého společníka (jeho předmětu a výše), vkladem může být věc movitá (např. peníze) i nemovitá. Vkládá-li se nemovitá věc, nabyvá k ní podnikatel po dobu trvání tiché společnosti užívací a požívací (nikoliv však vlastnické) právo.

Uzavírá-li tichý společník smlouvu s obchodní korporací, nezakládá smlouva přímou účast tichého společníka v obchodní korporaci (tichý společník nemá práva a povinnosti společníka vyplývající ze společenské smlouvy obchodní

1 Zákon č. 513/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

2 Zákon č. 89/2012 Sb., v platném znění.

korporace a jeho vklad se neprojevuje ve výši základního kapitálu). Je-li účastníkem smlouvy akciová společnost či společnost s ručením omezeným, musí být smlouva o tiché společnosti schválena valnou hromadou (obdobný požadavek platí i v případě družstva, kde smlouva podléhá schválení členskou schůzí). Smlouva uzavřená bez tohoto schválení bude (relativně) neplatná s možností dovolat se neplatnosti smlouvy oprávněnou osobou (tou bude zejména statutární orgán a zřejmě i společník společnosti) do šesti měsíců ode dne, kdy se o neplatnosti oprávněná osoba dozvěděla nebo dozvěděla měla a mohla, nejpozději do deseti let od uzavření smlouvy.

PRÁVA A POVINNOSTI TICHÉHO SPOLEČNÍKA

Nedohodnou-li se strany na jiné lhůtě, je tichý společník povinen předat podnikateli předmět vkladu bez zbytečného odkladu po vzniku tiché společnosti (účinnosti smlouvy) nebo mu s ním umožnit nakládat (tam, kde předání není fyzicky možné, např. u práv k průmyslovému vlastnictví).

Tichý společník má právo nahlížet do obchodních dokladů a účetních záznamů podnikatele. Ze zákona tedy nemá právo na jejich vydání (např. v kopii), ve smlouvě však strany mohou takové právo sjednat. Pokud na druhou stranu smlouva omezí nebo vyloučí zákonné právo tichého společníka do předmětných dokladů (záznamů) nahlížet (např. z důvodu, že podnikatel nebude chtít tichému společníkovi zpřístupnit bližší údaje o svých obchodních kontaktech) a tichý společník osvědčí rozumný důvod domnívat se, že obchodní doklady či záznamy nejsou vedeny správně nebo poctivě, nebude se k takovému ujednání přihlížet a tichý společník se bude moci svého práva domáhat i soudně (žalobou na plnění – zpřístupnění dokladů).

Tichý společník má vůči podnikateli právo na vydání stejnopisu účetní závěrky bez zbytečného odkladu po jejím vyhotovení a případném schválení, je-li vyžadováno (např. u obchodních společností valnou hromadou). K ujednání vylučujícímu toto právo tichého společníka se nepřihlíží bez dalšího (tzn. aniž by tichý společník musel cokoli osvědčovat).

Ze všech právních skutečností vzniklých z podnikání je zavázán jen podnikatel. Pokud je však jméno tichého společníka obsaženo ve jménu, popř. obchodní firmě podnikatele, ručí tichý společník za všechny dluhy podnikatele. Obdobně pokud tichý společník prohlásí osobě, s níž podnikatel jedná o uzavření smlouvy, že podnikají společně, ručí rovněž za dluhy podnikatele, v tomto případě však jen za dluhy vyplývající z uzavřené smlouvy.

PODÍL NA ZISKU NEBO ZTRÁTĚ

Tichý společník se podílí na zisku nebo ztrátě podnikatele v ujednané výši. Pokud by výše podílu mezi stranami ujednána nebyla, je výše dle díky zákona určena vzhledem k výši vkladu a zavedené praxi stran, popř. ke zvyklostem (určení výše podle uvedených kritérií může být však v praxi velmi obtížné).

Výše podílu tichého společníka na zisku se určí z čistého zisku (tj. zisku po splnění daňové povinnosti). Podíl na zisku je podnikatel povinen vyplatit do 30 dnů po vyhotovení účetní závěrky a jejím případném schválení, je-li vyžadováno. Strany si však mohou dohodnout jinou dobu splatnosti. Pokud by si tichý společník podíl na zisku nevybral, nedojde tím ke zvýšení jeho vkladu o tento (nevybraný) podíl, ledaže se strany dohodnou jinak.

Na ztrátě se tichý společník podílí stejně jako na zisku. Pokud by strany sjednaly podíl na ztrátě odlišný od podílu na zisku, nebude se k takovému ujednání přihlížet. V případě ztráty není tichý společník povinen svůj vklad o podíl na ztrátě doplnit, vklad tichého společníka se však o podíl na ztrátě snižuje. Strany si mohou opět sjednat odlišný postup, např. že tichý společník je povinen podíl na ztrátě uhradit, popř. že je oprávněn tak učinit a zamezit tím snížení svého vkladu.

Podnikatel nemá vůči tichému společníkovi právo na vrácení dříve vyplaceného podílu na zisku, pokud později vykázal ztrátu, ledaže si strany vrácení podílu na zisku pro tento případ sjednají.

ZÁNİK TICHÉHO SPOLEČNOSTI

Byla-li smlouva o tiché společnosti sjednána na dobu určitou, zaniká uplynutím této doby. V případě sjednání

smlouvy na dobu neurčitou lze smlouvu vypovědět nejpozději šest měsíců před koncem účetního období. Strany mohou ujednat jinou výpovědní dobu, resp. mohou rovněž ujednat možnost výpovědi smlouvy uzavřené na dobu určitou.

Kromě jiných, obecných důvodů zrušení smlouvy (např. dohoda stran) se tichá společnost zrušuje v případě, že podíl tichého společníka na ztrátě dosáhne výše jeho vkladu. Tichý společník však může zrušení smlouvy z tohoto důvodu zamezit tím, že podíl na ztrátě uhradí nebo svůj vklad doplní. Dalšími speciálními zrušovacími důvody jsou ukončení podnikání, jehož se tichá společnost týká, rozhodnutí o úpadku podnikatele nebo tichého společníka, zrušení konkurzu po splnění rozvrhového usnesení, zrušení konkurzu pro nedostatek majetku či zamítnutí insolvenčního návrhu pro nedostatek majetku.

Bez zbytečného odkladu po zániku tiché společnosti je podnikatel povinen vydat tichému společníkovi vklad upravený o podíl na výsledku svého podnikání podle stavu ke dni zániku tiché společnosti. Jak již bylo uvedeno výše, vklad tichého společníka se snižuje o jeho podíly na ztrátě z minulých účetních období, pokud tichý společník vklad o podíl na ztrátě nedoplnil. Dojde-li k zániku smlouvy v průběhu účetního období, bude podnikatel zřejmě muset vypracovat mimořádnou účetní závěrku. Podrobnosti týkající se povinnosti podnikatele ve vztahu k vydání (vrácení) vkladu je vhodné ošetřit ve smlouvě, a to i vzhledem k předmětu vkladu. ■

TEXT: PETR KVAPIL

FOTO: SHUTTERSTOCK A MAREK JENŠÍK

Mgr. Petr Kvapil
je advokátem
v advokátní kanceláři
KVAPIL KVAPILOVÁ
HOFFMANOVÁ

Pushpak Prakash:

OCEŇUJI TRADE NEWS JAKO PŘEDNÍ ČESKÝ MAGAZÍN, KTERÝ POMÁHÁ FIRMÁM

„Pro každého podnikatele, a tím spíše z menší firmy, je opravdu velká čest, když jeho podnikatelský příběh otiskne přední magazín jako TRADE NEWS. Z pohledu indického podnikatele jsem moc rád, že jsem na těchto stránkách mohl hovořit o příležitostech a příbězích úspěchu v rámci indicko-českých vztahů. Doufám, že to českým firmám pomůže při plánování, na které trhy se dál zaměřit. Upřímně děkuji panu Liboru Musilovi za doporučení a týmu TRADE NEWS za příjemnou spolupráci a podporu, na jejichž konci je skvělý článek i časopis. Modlím se a přeji si, aby z tohoto úsilí vzešlo mnoho dalších úspěšných příběhů na poli spolupráce indických a českých firem.“

Pushpak Prakash je majitelem společnosti Pushpak Products a honorárním konzulem ČR v Bengalúru.

Rahul Karur:

TRADE NEWS JE VYNIKAJÍCÍ PRŮVODCE PRO ČESKÉ FIRMY

„Indické číslo magazínu TRADE NEWS je vynikající průvodce pro české firmy. Články jsou informativní a pro čtenáře užitečné. Jsem rád, že jsem do něj mohl přispět článkem z indické perspektivy, i díky tomu, že spolupracuji s řadou českých společností, které v Indii začaly působit. Děkuji týmu TRADE NEWS za podporu, překlad a grafické řešení. Zvláštní poděkování patří panu Liborovi Musilovi za jeho neúnavné úsilí o podporu indicko-českých (nejen) obchodních vztahů.“

Rahul Karur, ředitel společnosti VR e-Biz Solutions Pvt. Ltd. sídlící v indickém Bengalúru

Libor Musil:

DÍKY TRADE NEWS SE OTEVŘELA OPONA INVESTOVÁNÍ V INDII

„Díky poslednímu vydání TRADE NEWS se pro firmy otevřela opona investování v Indii, zemi s obrovským a perspektivním trhem. Daří se nám tam vybudovat dobré zázemí pro příchozí firmy a snad i příběh naší společnosti pro ně bude inspirací a poučením. Těšíme se na setkávání s dalšími Čechy obchodně dobývajícími tuto krásnou zemi.“

Ing. Libor Musil, předseda představenstva společnosti LIKO-S, a.s.

Šéfredaktorka

PhDr. Jana Jenšíková

Redakce

PhDr. Věra Vortelová
Ing. Mgr. Daniel Libertin
Roman Chlupatý, M.A.
Ing. Martina Hošková
Ing. Vlasta Piskačová
PhDr. Jozef Gáfrik, CSc.

Grafická úprava

Ing. Valeria Ashhab

Korektury

PhDr. Milena Gillová

Produkce

Mgr. Marek Jenšík

Ekonomický servis

Ing. Tereza Gulánová

Právní servis Advokátní kancelář Kvapil Kvapilová
Hofmanová**Foto**Isifa Image Service
www.profilepictures.cz**Distribuce**

V.R.V. s.r.o.

Tisk

Akotext s.r.o.

Vydavatel

ANTECOM s.r.o.

Blatenská 2166/7

148 00 Praha 4

produkce@antecom.cz

Tel./fax: +420 272 935 558

Redakční servis: +420 602 313 176

www.antecom.cz

Titulní foto

Shutterstock

Za obsah inzerce zodpovídá inzerent.

Žádné části textu nebo fotografie z TRADE NEWS nesmí být používány, kopírovány nebo jinak šířeny v jakémkoliv formě či jakýmkoliv způsobem bez písemného souhlasu vydavatele.

www.tradenews.cz
www.itradenews.cz

Kdo věří, dokáže všechno!

PF 2021

Děkujeme za váš zájem o časopis TRADE NEWS, magazín o obchodu a exportu, který vydavatelství ANTECOM ve shodě s tiskovým zákonem dlouhodobě připravuje ve spolupráci s Asociací malých a středních podniků a živnostníků ČR, Ministerstvem zahraničních věcí ČR, Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR, agenturami CzechTrade a CzechInvest a dalšími institucemi podporujícími český vývoz. Zůstaňte našimi čtenáři a budete mít i nadále aktuální informace o nových trendech v obchodu a exportu, specifikách zahraničních trhů a obchodních příležitostech, praktické rady pro vstup na zahraniční trhy a působení na nich, finanční a právní poradenství atd.

Společnost ANTECOM s.r.o., IČ: 28362926, se sídlem Blatenská 2166/7, 148 00 Praha 4, pracuje s osobními údaji odpovědně a v souladu s požadavky zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů. V souvislosti s implementací požadavků GDPR, tj. nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 o ochraně osobních údajů, si vás dovoluujeme informovat, že zpracování vašich osobních údajů pro přípravu direct mailingové databáze, která obsahuje pouze poštovní doručovací adresy a slouží výhradně k bezúplatnému zaslání titulu TRADE NEWS, provádíme z důvodu oprávněného zájmu společnosti ANTECOM s.r.o., kterým je poskytování informací v oblasti obchodu a exportu. Předmětná databáze byla sestavená a je průběžně doplňovaná na základě požadavků partnerů titulu nebo přímo na základě požadavků vašich. Aktualizuje se před každým novým vydáním a předešlá databáze se vymazává. Proto vás nebudeme obtěžovat žádostí o udělení souhlasu se zasláním titulu TRADE NEWS, ale umožníme vám v případě, že si to budete přát, váš subjekt (firma/jméno/ulice-číslo/obec/PSČ) z předmětné databáze pro bezúplatný direct mailing magazínu jednoduše odhlásit na adrese: produkce@antecom.cz. Nařízení GDPR vstoupilo v platnost 25. května 2018. Od tohoto data máte možnost uplatnit tato svá práva: právo na výpis evidovaných údajů, opravu, výmaz, omezení zpracování, vznést námitku, podat stížnost prostřednictvím e-mailové adresy: poverenec@antecom.cz.

18
miliard

FINANCUJEME VAŠI ZELENOU BUDOUCNOST

Vstupte do světa ekologických investic,
vše důležité zařídíme za vás.

Více na kb.cz/udrzitelne.

BUDOUCNOST
JSTE VY KB

